

gemeente BERGEN

Begroting 2026-2029 v3

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Voorwoord	4
Financiële samenvatting	7
Tabel saldo overzicht.....	7
Overzicht baten en lasten per programmaonderdeel inclusief reserves.....	8
Totaal overzicht financiële mutaties	10
Programma 1. Een sociale en vitale gemeente	12
1A. Inwoners en bestuur	13
1B. Samen leven	18
1C. Een veilige gemeente	35
Verbonden partijen behorende bij programma 1	40
Programma 2. Een aantrekkelijke gemeente	41
2A. Cultuur, recreatie en toerisme.....	42
2B. Economische vitaliteit	46
2C. Een bereikbare gemeente	49
Verbonden partijen behorende bij programma 2.....	53
Programma 3. Een leefbare gemeente	54
3A. Wonen en leefomgeving	55
3B. Duurzaamheid en milieu	60
3C. Beheer en onderhoud	64
Verbonden partijen behorende bij programma 3.....	66

Programma 4. Een financieel gezonde gemeente	67
4. Een financieel gezonde gemeente	68
Verbonden partijen behorende bij programma 4	73
Overzicht meerjaren investeringsplan per cluster	74
Paragrafen	77
Paragraaf A: Lokale heffingen	78
Paragraaf B: Weerstandsvermogen en risicomanagement	102
Paragraaf C: Onderhoud kapitaalgoederen	110
Paragraaf D: Financiering	115
Paragraaf E: Grondbeleid	123
Paragraaf F: Verbonden partijen	126
Paragraaf G: Bedrijfsvoering	139
Paragraaf H: Wet open overheid	140
Bijlagen	142
Baten en lasten per taakveld	143
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	148
Overzicht incidentele baten en lasten	149
Reserves en voorzieningen	150

Inleiding

Voorwoord

Voor u ligt de begroting voor het jaar 2026 van de gemeente Bergen. Een begroting waaruit duidelijk spreekt dat de gemeente Bergen er financieel meerjarig heel goed voor staat. En dat is, met oog op de bezuinigingen van het Rijk op het gemeentefonds, de hoge inflatie en oplopende maatschappelijke kosten voor zorg en welzijn, een geruststellende gedachte.

Het college en de gemeenteraad zijn dan ook trots op deze begroting die structureel een beperkt overschot laat zien, zonder daarbij de lasten voor onze inwoners en ondernemers onverantwoord te hoeven verhogen. Voor de nieuwe raad en het nieuwe college die aantreden na de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2026 creëren we daarmee afdoende ruimte voor het financieren van nieuwe plannen en behouden we de ruimte voor het starten en verder uitvoeren van plannen uit deze periode. De ambitie van de gemeenteraad en het college blijft onverminderd groot.

Een kleine greep uit de lopende projecten en programma's:

We investeren bijvoorbeeld in een hoogwaardige kwaliteit van onze openbare ruimte en waar stikstof ons niet dwarszit, in het bouwen van meer woningen. Daar waar stikstofnormen onze plannen wél dwarsbomen zoeken we met het Rijk en de provincie naar oplossingen. Ook onze bijdrage aan het beperken van temperatuurstijgingen door CO2 uitstoot zetten we onverminderd voort. En we maken werk van goed beheer en onderhoud van al het groen dat onze gemeente zo mooi maakt. Met partijen in de regio blijven we het behoud van de hoge kwaliteit natuur in onze gemeente bewaken.

We gaan door met de realisatie van het nieuwe Kindcentrum 'De Kiem' vlak bij het Slotkwartier in Egmond aan de Hoef. We helpen de Adriaan Roland Holtschool met verhuizen naar de naastgelegen Kloosterpoort. De verbinding onderwijs en jeugdzorg gaan we ook het komend jaar beter borgen om zo, via vroegsignalering, zwaardere jeugdzorg voor onze jongeren te voorkomen. Om de kwaliteit van jeugdzorg beter te borgen en de kostenontwikkeling in toom te houden, gaan we professioneler en doelgerichter diagnosticeren, halen we de banden met huisartsen verder aan en werken we aan een meer kostenbewuste cultuur bij aanbieders.

We bouwen verder met onze ondernemers aan het versterken van de onderlinge samenwerking door te investeren in centrum management, regionale marketing en het vernieuwen van het strandbeleid. Ook versterken we via samenwerking in het ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord de dienstverlening aan MKB-ers. Want de leefbaarheid van onze kernen kunnen we alleen borgen als we een aantrekkelijk ondernemersklimaat hier én in de regio blijven faciliteren.

Niet in de laatste plaats kijken we komend jaar ook naar de wijze waarop we zelf ons werk doen. Als bestuur hebben we na een onrustige periode een heldere opdracht gekregen om de besluitvorming transparanter en verifieerbaarder vorm te geven. In nauwe samenwerking met onze partner gemeenten in het BUCH bestuur zijn we goed op weg om de eerder door de gemeenteraad geconstateerde procedurele tekortkomingen te verhelpen en zo al onze besluiten voor de gemeenteraad, ondernemers en inwoners kwalitatief beter te maken.

Ook nemen we onze relatie met inwoners en ondernemers onder de loep en gaan we een vervolgstap zetten om de participatie nog beter vorm te geven. Als het om participatie gaat, wordt er in 2026 bijvoorbeeld in samenspraak met inwoners en ondernemers toegewerkt naar een besluit over de bestuurlijke toekomst van de gemeente. Ook worden er in samenspraak met inwoners goede vervolgafspraken gemaakt over het borgen van de veiligheid in de dorpen bij de huisvesting van alleenstaande minderjarige asielzoekers in Schoorl en Egmond Binnen.

Ook in 2026 werken de gemeenteraad en het college, met de ambtelijke ondersteuning vanuit de Werkorganisatie de BUCH, met ambitie gestaag verder aan een gezond, duurzaam en bruisende gemeente Bergen.

Verwachte, maar nog niet concrete, uitgaven en inkomsten

De begroting bevat in de basis alle voorgenomen voorstellen waar we de definitieve bijbehorende kosten voor opnemen. Naast de benoemde beleidsvoornemens zijn er echter nog onzekerheden, met soms incidentele, maar ook structurele impact. De precieze bedragen hiervan weten we nog niet. Het college en de raad willen transparant zijn over deze onzekerheden.

Het gaat om de volgende onzekere uitgaven en/of inkomsten:

- Dorpshuis de Blinkerd
- GGD consultatiebureau
- De Watertoren
- PCC
- Gemeentewerven
- Verduurzaming de Beeck
- Stijging bouwkosten projecten

Herijking algemene uitkering gemeentefonds

Volgens de huidige planning wordt begin 2026 bekend hoe men verder wil met de herijking van het gemeentefonds vanaf 2027. Van de € 96,- extra lasten per inwoner is in 2025 € 37,50 doorgevoerd. Voor 2027, 2028 en 2029 is in de begroting vooralsnog rekening gehouden met het doorvoeren van € 15 per inwoner per jaar. Gezien de val van het kabinet is het de vraag of hier op tijd duidelijkheid over is.

Gemeentefinanciën “ravijnjaar” 2026 doorgeschoven naar 2028

Het beoogde tekort in 2026 wordt deels opgevangen. Dit komt door:

- Incidentele maatregelen (zoals de extra middelen uit de Voorjaarsnota 2025).
- Het doorschuiven van de hervormingsmaatregelen in de jeugdzorg naar 2028 en het uitblijven van blijvende indexering en een definitief nieuw financieringssysteem.

Het gevolg is dat het zogeheten ravijnjaar niet verdwijnt, maar in feite wordt doorgeschoven naar 2028. Gemeenten krijgen zo tijdelijk lucht, maar de structurele onzekerheid blijft bestaan en schuift slechts enkele jaren door.

Financiële samenvatting

Tabel saldo overzicht

Omschrijving Bedragen x € 1.000, N=Nadeel en V=Voordeel	2026	2027	2028	2029	
Stand begrotingssaldo na raad 19 juni 2025	1.949 N	2.496 N	3.014 N	3.759 N	
KN 2026 Raadsdeel	1.021 V	1.133 V	667 V	451 V	Raad 03-07-25
KN 2026 Ombuigingen Blauw (na amendering)	463 V	463 V	463 V	463 V	Raad 03-07-25
KN 2026 Ombuigingen GR'en	364 V	327 V	280 V	343 V	Raad 03-07-25
KN 2026 Ombuigingen Groen	1.406 V	1.800 V	2.287 V	2.757 V	Raad 03-07-25
Meicirculaire 2025	2.271 V	2.183 V	1.099 V	1.270 V	Raad 03-07-25
Stand begrotingssaldo raad 3 juli 2025	3.576 V	3.411 V	1.783 V	1.525 V	
Onderzoek regelgeving toeristische verhuur	6 N	0	0	0	B&W 08-07-25
Invoering van de koopkas gemeente Bergen 2026	45 N	45 N	45 N	45 N	B&W 23-09-25
Verwachte Stand begrotingssaldo na raad 25 september	3.525 V	3.366 V	1.738 V	1.480 V	
Begroting 2026 collegedeel	63 V	38 N	61 N	68 N	B&W 07-10-25
Verwachte Stand begrotingssaldo na raad 16 oktober	3.588 V	3.328 V	1.677 V	1.412 V	
Septembecirculaire 2025	194 V	117 V	87 V	55 V	Raad 06-11-25
Begroting 2026 raad	425 N	468 N	448 N	502 N	Raad 06-11-25
Verwachte Stand begrotingssaldo na raad 6 november	3.358 V	2.977 V	1.316 V	965 V	
Saldo incidentele lasten minus incidentele baten (zie bijlage 3)	1.240 V	427 V	0	0	
Saldo voor toetsing provincie i.v.m. structureel sluitend begrotingsjaar	4.598 V	3.404 V	1.316 V	965 V	

Overzicht baten en lasten per programmaonderdeel inclusief reserves

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Meerjarenbegroting 2026	Meerjarenbegroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029
Baten				
1a. Inwoners en bestuur	834	889	820	564
1b. Samen leven	9.888	8.217	8.760	9.074
1c. Een veilige gemeente	28	29	30	31
2a. Cultuur, Recreatie en toerisme	1.041	1.169	1.210	1.248
2b. Economische vitaliteit	57	58	58	58
3a. Wonen en leefomgeving	3.077	2.626	1.451	1.480
3b. Duurzaamheid en milieu	9.715	11.418	11.750	11.998
3c. Beheer en onderhoud	1.273	1.182	1.209	1.235
4a. Algemene dekkingsmiddelen	82.265	82.687	83.516	85.971
4b. Overhead	800	860	890	921
4e. VPB	0	0	0	0
Totaal Baten	108.980	109.136	109.694	112.580

Omschrijving	Meerjarenbegroting 2026	Meerjarenbegroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029
Lasten				
1a. Inwoners en bestuur	-4.880	-4.959	-5.031	-4.975
1b. Samen leven	-42.929	-41.545	-42.710	-43.476
1c. Een veilige gemeente	-5.334	-5.587	-5.700	-5.880
2a. Cultuur, Recreatie en toerisme	-2.859	-2.694	-2.692	-2.724
2b. Economische vitaliteit	-419	-369	-374	-378
2c. Een bereikbare gemeente	-1.859	-1.637	-1.675	-1.703
3a. Wonen en leefomgeving	-6.446	-6.172	-5.050	-5.222
3b. Duurzaamheid en milieu	-10.823	-11.290	-11.606	-11.819
3c. Beheer en onderhoud	-12.684	-13.218	-13.592	-13.917
4a. Algemene dekkingsmiddelen	-754	-908	-1.085	-1.253
4b. Overhead	-14.111	-14.420	-14.648	-15.162
4c. Overig	-404	-1.239	-2.096	-2.985
4d. Onvoorzien	-10	-10	-10	-10
4e. VPB	-13	-14	-14	-15
Totaal Lasten	-103.526	-104.063	-106.282	-109.519
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	5.454	5.073	3.413	3.061
Onttrekkingen				
3a. Wonen en leefomgeving	0	0	0	0
4c. Overig	0	0	0	0
Totaal Onttrekkingen	0	0	0	0
Stortingen				
1b. Samen leven	0	0	0	0
3a. Wonen en leefomgeving	0	0	0	0
4c. Overig	-2.097	-2.097	-2.097	-2.097
Totaal Stortingen	-2.097	-2.097	-2.097	-2.097
Mutaties reserves	-2.097	-2.097	-2.097	-2.097
Gerealiseerd resultaat	3.358	2.977	1.316	965

Totaal overzicht financiële mutaties

Voor de toelichting zie het betreffende programmaonderdeel.

aut = autonoom, nb = is nieuw beleid, N = nadeel, V = voordeel, I = incidenteel, S = structureel, PO= programmaonderdeel. Nieuw beleid is lichtblauw gearceerd. Bij de optelling kan door afronding op duizendtallen een klein afrondingsverschil ontstaan.

1 =1.000			korte omschrijving	2026		2027		2028		2029		I/S
aut	1a	.1	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	0		0	N	0	N	0	N	S
aut	1a	.2	Pensioenen wethouders	107	N	107	N	107	N	107	N	S
aut	1a	.3	Reisdocumenten	13	N	13	N	44	N	170	N	S
aut	1a	.4	Vergoeding raadsleden en presentiegelden	22	N	24	N	42	N	61	N	S
aut	1b	.1	IKC de Kiem	55	N	131	N	0		0		I
aut	1b	.2	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	215	N	5	V	55	N	57	N	S
aut	1b	.3	Indexatie huurinkomsten voor dit PO	26	V	30	V	34	V	40	V	S
aut	1b	.4	BVO inkoop en contractmanagement Sociaal Domein	51	N	45	N	54	N	62	N	S
aut	1b	.5	Zaffier BUIG uitgaven	907	N	1.163	N	1.415	N	1.677	N	S
aut	1b	.6	Zaffier BUIG inkomsten	694	V	934	V	1.169	V	1.419	V	S
aut	1b	.7	Zaffier BUIG Loonkostensubsidie	82	N	102	N	123	N	145	N	S
aut	1b	.8	Zaffier minimabeleid	132	N	221	N	265	N	310	N	S
aut	1b	.9	Zaffier WSW Budget	16	N	45	N	0	N	12	V	S
aut	1b	.10	Zaffier "Check in" jongerenloket	5	N	7	N	10	N	13	N	S
aut	1b	.11	Zaffier Participatieverklaringstraject (PVT)	3	N	3	N	4	N	4	N	S
aut	1b	.12	Zaffier participatie	80	N	103	N	127	N	152	N	S
aut	1b	.13	Zaffier uitvoeringskosten	32	V	36	V	32	V	15	V	S
aut	1b	.14	Zaffier Kinderopvangtoeslag affaire	0		0		0		0		S
aut	1b	.15	Zaffier TOZO	0		0		0		0		S
aut	1c	.1	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	3	V	2	N	2	N	2	N	S
aut	1c	.2	Indexatie huurinkomsten voor dit PO	0	V	0	V	1	V	1	V	S

1 =1.000			korte omschrijving	2026		2027		2028		2029		I/S
aut	2a	.1	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	1	N	20	N	27	N	27	N	S
aut	2a	.2	Indexatie huurinkomsten voor dit PO	35	V	40	V	45	V	50	V	S
aut	3a	.1	Indexatie huurinkomsten voor dit PO	1	V	2	V	2	V	2	V	S
aut	3a	.2	Leges omgevingsvergunningen	373	V	0		0		0		S
aut	3b	.1	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	0		0		0		0		S
aut	3b	.2	Huishoudelijk afval	203	N	162	N	154	N	15	N	S
aut	3b	.3	Riool	43	V	37	V	43	V	95	V	S
aut	3c	.1	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	184	V	2	N	7	V	4	N	S
aut	3c	.2	Indexatie huurinkomsten voor dit PO	20	V	14	V	13	V	17	V	S
aut	3c	.3	Gemeentewerven	94	N	40	N	40	N	40	N	I
nb	4	.1	Lening IKC de Kiem € 2.362.000	0		0		0		0		S
aut	4	.2	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	58	N	20	V	22	V	21	V	S
aut	4	.3	Indexatie huurinkomsten voor dit PO	2	V	3	V	3	V	3	V	S
aut	4	.4	Actualisatie rentekosten	76	V	100	V	111	V	92	V	S
aut	4	.5	Ombuiging scanauto parkeernaheffingen	182	V	159	V	160	V	160	V	S
aut	4	.6	Ombuiging scanauto parkeerheffingen	155	V	537	V	569	V	600	V	S
aut	4	.7	Ombuiging kosten invoering scanauto	201	N	223	N	223	N	223	N	S
aut	4	.8	Huisvestingskosten werkorganisatie BUCH	98	V	134	V	139	V	145	V	S
aut	4	.9	BTW correctie op gemeentehuis	105	N	105	N	105	N	105	N	S
				425	N	468	N	448	N	502	N	

Programma 1. Een sociale en vitale gemeente

1A. Inwoners en bestuur

Gemeente als dienstverlener

Wat willen we bereiken?

De gemeente zijn we met z'n allen. Vanuit dit vertrekpunt bouwen we de komende jaren gezamenlijk aan een sterk fundament van vertrouwen. De gemeente Bergen wil een betrouwbare, toegankelijke en transparante dienstverlener zijn voor haar inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners. Uit de hoge tevredenheidscijfers voor het KCC en de Balie, Ontvangst en Burgerzaken, het afhandelen van Fixi-meldingen, en het lage aantal klachten blijkt dat er al een goede basis is om op verder te bouwen.

De kwaliteit van het contact met de inwoner, ondernemer of maatschappelijke partner staat centraal in alle dienstverlening van de gemeente. Dit is passend bij de rol die de gemeente in het contact vervult. Het bestuur en de ambtelijke organisatie zijn zich bewust van de rol die ze op dat moment vervullen. Deze rol is voor de inwoner, ondernemer of maatschappelijke partner ook duidelijk. De gemeente doet dit via de website, sociale mediakanalen en in persoonlijk contact.

Onze dienstverlening is erop gericht om inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners zo adequaat mogelijk van dienst te zijn en door toegankelijke dienstverlening de zelfredzaamheid te verhogen. Wanneer er bij initiatieven hulp en ondersteuning wordt gevraagd aan de gemeente, ligt de regie bij de inwoner, ondernemer of maatschappelijke partner. De gemeente sluit aan en ondersteunt alleen daar waar nodig. Dienstverlening, communicatie en participatie gaan hand in hand. De gemeente streeft naar een toekomst met nog beter contact met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners.

Hierbij gelden de volgende uitgangspunten:

- Eén duidelijke ingang voor iedereen.
- Digitale dienstverlening waar kan, persoonlijk waar dat beter aansluit.
- Inclusieve dienstverlening waaraan iedereen kan meedoen.
- Begrijpelijke, betrouwbare, open communicatie en informatie. Tijdig en actueel, zowel online als offline.
- Luisteren naar inwoners en ondernemers en zo vroeg mogelijk betrekken bij het beleidsproces en initiatieven.

Wat willen we bereiken?

De gemeente is voor haar inwoners, voor ondernemers en maatschappelijke partners een betrouwbare en toegankelijke dienstverlener. De gemeente zorgt ervoor dat zij betrokken zijn bij beleidsontwikkelingen en zorgt voor een transparante en open communicatie.

Hoe zien we of we dat bereikt hebben?

Meer samenhang in dienstverlening, communicatie en participatie. Behouden wat goed is en herijken op onderdelen waar nodig. De uitvoering van wettelijke taken is kwalitatief goed.

Dienstverlening

De bovenstaande uitgangspunten bieden een duidelijke kader voor een structurele verbetering van de dienstverlening op onderdelen.

Bij de doorontwikkeling van de dienstverlening staat de inwoner, ondernemer en maatschappelijk partner centraal.

Wat er is bereikt is als volgt te zien:

- Alle klantcontactkanalen voor dienstverlening gaan via het Klantcontactcentrum (KCC). Er is één ingang voor inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners. Losse ingangen (mailadressen en telefoonnummers) zijn opgeheven of gerouteerd via het KCC. Zo krijgen zij betrouwbare informatie en zijn ze goed geholpen. 80% van de eerstelijns klantvragen komt binnen via de kanalen van het KCC.
- 90% van de terugbelverzoeken en/of andere follow-up wordt binnen de servicenormen afgehandeld. Dat betekent concreet dat bij een terugbelverzoek, binnen twee dagen is teruggebeld of dat de melding binnen 10 dagen is afgehandeld. Indien dit niet lukt of er is spoed, dan wordt er direct actie ondernomen.
- We hebben een operationeel dashboard met inzicht in de aard van de klantvraag, het gebruikte kanaal en de afhandeling in eerste dan wel tweede lijn.
- De websites zijn geëvalueerd en waar nodig aangepast. Informatie en dienstverlening is zoveel mogelijk vindbaar op 1 eenduidige website, waardoor het voor de inwoner beter vindbaar en gebruiksvriendelijker is.
- Wat betreft digitale dienstverlening geldt ook dat vanaf 1 oktober 2026 de nieuwe wetgeving DAR (Digitaal Aanvraag Rijbewijzen) van kracht is. De uitvoering is dan gereed zodat inwoners het rijbewijs digitaal kunnen verlengen en/of zo een categorie wijziging kunnen doorgeven. Vanaf 2027 kan dit worden gemonitord. Daarnaast worden steeds meer producten en diensten gedigitaliseerd, waarbij er een eenduidigheid en herkenbaarheid in vormgeving en opbouw van de e-formulieren is.
- Uitgaande communicatie naar inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners is op B1-taalniveau en begrijpelijk. De teksten op de website zijn B1 en uitgaande correspondentie wordt structureel per domein beoordeeld en waar nodig herschreven. Eind 2026 is dit grotendeels op orde.
- De klanttevredenheid blijft gelijk, met een minimale score van 7,5 voor het contact met het KCC en een waardering van 8 voor het contact met de baliemedewerkers.

Communicatie en participatie

Communicatie en participatie vindt altijd plaats bij onderwerpen met maatschappelijke impact. De inwoner, ondernemer en maatschappelijk partner staat centraal.

Inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners zijn gehoord, gezien en betrokken. Beleid sluit aan bij de maatschappelijke behoefte en is herkenbaar en begrijpelijk voor inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners.

Wat gaan we daarvoor doen?

Dienstverlening

Meer samenhang in dienstverlening, communicatie en participatie. Behouden wat goed is en herijken op onderdelen waar nodig. De uitvoering van wettelijke taken is kwalitatief goed. In 2026 werken we met verschillende projecten aan concrete verbeteringen van de dienstverlening, zoals het inrichten van de centrale plek voor klantbeantwoording; verbetering van de monitoring over dienstverlening; evaluatie van de huidige website; verbetering van de digitale toegankelijkheid, herkenbaarheid van web-formulieren en verbetering van de dienstverlening in houding en gedrag.

Communicatie en participatie

Communicatie en participatie gebeurt in samenhang en gericht. Onze communicatie en participatie is toegankelijk en inclusief. Het gemeentelijk communicatiebeleid is continu in ontwikkeling en past zich aan nieuwe technologie aan.

Het toepassen van participatie binnen alle beleidsvelden zorgt ervoor dat er bekend is wat er leeft bij onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners. Ook worden onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners bij impactvolle projecten en activiteiten betrokken.

De randvoorwaarden om op orde te brengen:

- Vaststellen en periodiek herijken van prioriteiten voor communicatie , zodat er gecommuniceerd wordt met maatschappelijke impact.
- Organisatie van participatiebijeenkomsten om inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners in staat te stellen perspectieven te delen en die bij de beleidsontwikkeling en uitvoering van plannen te betrekken. Dit gaat ook samen met een doordachte communicatieaanpak om het contact met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners goed te organiseren. Op basis van de evaluatie in 2025 komt participatie een stap verder door rekening te houden met de impact van een initiatief en daar gericht participatiemiddelen op in te zetten.
- Doorontwikkeling van het participatieloket, participatiekalender en “ikdenkmeeverbergen”. Deze onderdelen zijn ondersteunend aan interne en externe initiatieven.
- In het najaar van 2026 wordt de Participatieverordening ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad. Dit is een wettelijke verplichting en past in een ontwikkeling om participatie beter in de organisatie te verankeren met als doel dat participatie binnen alle beleidsvelden passend en kwalitatief hoogwaardig wordt toegepast.

Wat gaat het kosten?

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Meerjarenbegroting 2026	Meerjarenbegroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029
Baten	834	889	820	564
Lasten	-4.880	-4.959	-5.031	-4.975
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-4.046	-4.069	-4.210	-4.411
Gerealiseerd resultaat	-4.046	-4.069	-4.210	-4.411

Financiële mutaties

Financiële mutaties voor programmaonderdeel 1a. Aut = autonoom, nb = is nieuw beleid, N = nadeel, V = voordeel, I = incidenteel, S = structureel, PO= programmaonderdeel.

1 =1.000			korte omschrijving	2026		2027		2028		2029		I/S
aut	1a	.1	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	0		0	N	0	N	0	N	S
aut	1a	.2	Pensioenen wethouders	107	N	107	N	107	N	107	N	S
aut	1a	.3	Reisdocumenten	13	N	13	N	44	N	170	N	S
aut	1a	.4	Vergoeding raadsleden en presentiegelden	22	N	24	N	42	N	61	N	S
Totaal 1a				142	N	144	N	193	N	338	N	

Financiële toelichting

1a.1 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Betreft de mutatie van de kapitaalslasten naar aanleiding van de wijzigingen in het investeringsschema voor dit programmaonderdeel

1a.2 Pensioenen wethouders

Dit betreft de actualisatie van de pensioenvoorziening wethouders en betreft het benodigd meerjarig rendement op de pensioengelden. De verwachting is dat per 1 januari 2028 de pensioenen wethouders overgaan naar ABP en de voorziening dan vervalt.

1a.3 Reisdocumenten

Eén keer per jaar wordt gekeken naar de te verwachte aanvragen reisdocumenten. Naar aanleiding hiervan wordt de huidige begroting geactualiseerd.

1a.4 Vergoeding raadsleden en presentiegelden

Dit betreft de actualisatie van de raadsledenvergoeding en de presentiegelden 2026 en verder.

1B. Samen leven

Inleiding

De koers om de gevraagde transformatie van het sociaal domein te realiseren is vastgelegd in het Integraal beleidskader Sociaal Domein 'Iedereen doet meer 2023-2027'. Deze kent twee opgaven: het verstevigen van de sociale basis en het bieden van de juiste hulp en passende ondersteuning. In de kern gaat het erom dat als we inwoners eerder ondersteunen in het behouden van hun eigen regie en problemen zo klein mogelijk houden, dit zelfredzaamheid bevordert, persoonlijk leed voorkomt, escalatie tegengaat en zorgkosten drukt.

Uit de gebiedsanalyses, cijfers vanuit de GGD en gesprekken met partners én inwoners blijkt dat het met de meeste inwoners van de gemeente Bergen goed gaat. Gelukkig. Dat geldt echter niet voor iedereen. Ook in de gemeente Bergen zijn er inwoners die door omstandigheden extra aandacht of ondersteuning nodig hebben. Daarnaast neemt de zorgvraag van zowel jong als oud de afgelopen jaren toe en zal de vergrijzing en het steeds groter tekort aan zorgpersoneel de druk op de zorg ook de komende jaren niet verlichten. Hierdoor komt de toegankelijkheid, betaalbaarheid en de kwaliteit van zorg en ondersteuning steeds meer onder druk te staan.

Om de kwaliteit van leven van alle inwoners te bevorderen en de zorg en ondersteuning ook in de toekomst betaalbaar, toegankelijk en kwalitatief goed te houden is op basis van de vastgelegde koers in het integraal beleidskader een transformatie ingezet van formele zorg naar een preventieve aanpak. Deze transformatie kent al de eerste resultaten waarop de komende jaren wordt voortgebouwd door de gemeente en haar partners. Dit op basis van steeds meer uitgelijnd landelijk beleid zoals het Integraal Zorgakkoord en Gezond en Actief Leven Akkoord. Waarbij anders werken, vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid en in samenspel met het zorgdomein centraal staat. Deze manier van werken is gericht op preventie en het terugdringen van kosten en gezondheidsachterstanden. De opgave uit het beleidskader is in de gemeente Bergen verder uitgewerkt in 3 hoofdopgaven met de volgende thema's:

1. Gezond en kansrijk opgroeien
  1. Kansrijke start
  2. Mentale gezondheid jeugd
  3. Gezondheid en leefstijl jeugd
  4. Onderwijs en ontwikkeling
  5. Veilige leefomgeving
2. Bestaanszekerheid
  1. Financiële zekerheid
  2. Zelfredzaamheid en participatie jeugd

3. Gezond en vitaal ouder worden

1. Zelf- en samenredzaamheid
2. Mentale gezondheid volwassenen
3. Gezondheid en leefstijl volwassenen
4. Ontwikkeling en ontplooiing
5. Wonen en veilige leefomgeving

Deze thema's komen terug in de 'Gebiedsanalyse en focus sociale basis 2026-2027'. Het streven is om de juiste zorg op de juiste plek te blijven bieden en de sociale basis verder te verstevigen waar nodig. De gemeente hanteert hierbij een aantal uitgangspunten:

- versterken van netwerken rondom de inwoner;
- transparante en adequate communicatie met inwoners en samenwerkingspartners en in (interne en externe) samenwerkingscoalities;
- continuïteit van kwalitatief hoogwaardige zorg, met rechtmatige inzet van financiële zorgmiddelen.

Met deze aanpak en transformatie is het mogelijk voor de gemeente en haar partners om samen de verantwoordelijkheid te nemen en ervoor te zorgen dat iedereen mee kan (blijven) doen. Verschillende interventies (activiteiten, ondersteuning, afspraken en maatregelen) worden ingezet om de doelen uit het integraal beleidskader te bereiken. Om te kunnen monitoren of we ook echt resultaten boeken maken we in deze begroting een eerste slag met het scherper formuleren van de doelstellingen. Ook koppelen we, waar dat al kan, een resultaat aan de doelstelling. Dit zijn de eerste stappen naar het op termijn scherp en meetbaar kunnen formuleren van het maatschappelijk effect van ingezette interventies, vastgelegd in een in ontwikkeling zijnde monitor. Met de (nog te ontwikkelen) data uit deze monitor kunnen resultaten in komende begrotingen stapsgewijs worden aangescherpt. Het scherper duiden van het maatschappelijke effect van interventies brengt binnen het sociaal domein altijd het dilemma met zich mee of het effect een-1 op-een 1 toe te schrijven is aan de ingezette interventie. Dit is echter geen reden om ook binnen het sociaal domein op basis van beschikbare data scherpere resultaten te formuleren om te toetsen of doelstellingen worden gehaald. De opgenomen resultaten bij onderstaande speerpunten zijn in deze fase van het monitorproces richtinggevend bedoeld.

Er wordt een proef gedaan met het schrijven van beleidstekst vanuit maatschappelijke doelen. In deze begroting 2026 onder programma 1b worden de drie opgaves uit het sociaal domein daarvoor gebruikt. Dit zijn kansrijk opgroeien, bestaanszekerheid en vitaal en gezond oud worden.

Bestaanszekerheid (financiële/ inkomenszekerheid)

Wat willen we bereiken?

Iedereen heeft recht op een bestaan met voldoende en voorspelbaar inkomen, een woning, toegang tot onderwijs en zorg en een buffer voor onverwachte uitgaven. Dit is nodig om mee te kunnen doen in de samenleving. Voor wie dit niet vanzelfsprekend is zijn er ter ondersteuning, minimaregelingen.

De gemeente Bergen wil bereiken dat meer inwoners voor wie dat van toepassing is gebruik maken van de beschikbare minimaregelingen en dat meer ouderen met een laag inkomen kunnen blijven participeren in de samenleving.

Wat gaan we daarvoor doen?

Dorpspas

Om het bereik te vergroten zet Zaffier in op: communicatie richting de inwoners, het vereenvoudigen van regelingen en voorwaarden en de invoering van een dorpspas.

Invoering van de dorpspas kan een oplossing bieden bij het vereenvoudigen van regelingen en vergroot de eigen regie en keuzevrijheid van inwoners met inkomensproblematiek. De inwoner kan met de dorpspas bij aangesloten sportverenigingen, cultuurverenigingen, organisaties en winkels het tegoed gebruiken.

Het besluit om een dorpspas in te voeren ligt bij het Algemeen Bestuur van Zaffier en kan naar verwachting per 1 januari 2026 gerealiseerd worden.

Niemand aan de zijlijn

De gemeente verhoogt het “meedoen budget” voor de groep ouderen met een laag inkomen. Daarbij worden de bestedingsmogelijkheden van dit extra budget verruimd. Dit is mogelijk binnen de maatschappelijke participatieregeling van het minimabeleid.

De armoedemonitor en inkomenseffectrapportage voert Zaffier jaarlijks uit. Deze informatie wordt gedeeld met de gemeenteraden. Daarnaast rapporteert Zaffier in de Bestuursrapportage, Kadernota en de Begroting over het gebruik van de regeling.

Hoe zien we wat we hebben bereikt?

- Alle inwoners van de gemeente Bergen die in aanmerking komen voor een dorpspas hebben die ontvangen.
- Ongeveer 400 á 500 extra ouderen van pensioengerechtigde leeftijd en met een kleine AOW maken gebruik van het 'meedoen budget' in het kader van Niemand aan de Zijlijn.

Gezond en vitaal ouder worden

Wat willen we bereiken?

De gemeente wil bereiken dat de inwoners zo lang mogelijk, vitaal en gezond, zelfstandig en met regie over eigen leven thuis kunnen blijven wonen. Dat ze voldoende bewegen om fysiek gezond te blijven en door een zinvolle dagbesteding een goede kwaliteit van leven ervaren en mentaal gezond blijven.

Dat onze inwoners zich betrokken voelen bij elkaar en bij hun omgeving. Een sociaal netwerk hebben waarop zij terug kunnen vallen voor hulp en ondersteuning, maar waar zij ook hulp en ondersteuning kunnen bieden aan anderen.

De gemeente onderhoudt de stevige sociale basis en infrastructuur die aanwezig is en waar nodig wordt deze verder verstevigd. Dit zodat iedereen de mogelijkheid heeft om een netwerk op te bouwen, zich kan ontplooiën en ontwikkelen en regie over zijn of haar eigen leven heeft.

De gemeente wil dat de inwoners zich bewust zijn van hun eigen toekomst, en de wensen en eisen die ze daar in hebben op het gebied van wonen en zorg. En we willen bereiken dat zij zich daarop voorbereiden.

Tot slot wil de gemeente de inwoners die zorgen voor een ander - de mantelzorgers en vrijwilligers - die aandacht en ondersteuning bieden die zij nodig hebben. Zodat zij zich gesteund, geïnformeerd en gewaardeerd voelen. Dit om zo lang en zo goed mogelijk de informele zorg te bieden die nodig is om inwoners zo lang mogelijk zelfstandig thuis te laten wonen.

Hoe zien we wat we hebben bereikt?

- Er zijn meer lotgenotengroepen en groepsbegeleidingen georganiseerd en het aantal individuele trajecten begeleiding is afgenomen.
- Het aantal verwijzingen van huisartsen en praktijkondersteuners via Welzijn op recept naar team Preventie is met 25% toegenomen.
- Er is inzicht in de omvang en de behoefte aan ondersteuning van mantelzorgers en meer inwoners hebben ondersteuning op dit gebied ontvangen.
- De resultaat- en monitoringsafspraken met onze partners zijn aangescherpt op basis van de nieuwe subsidieregeling.
- Het aantal inwonersinitiatieven dat tijdelijke ondersteuning krijgt neemt toe.

Wat gaan we daarvoor doen?

Zelf- en samenredzaamheid

De gemeente geeft uitvoering aan de Aanpak Mantelzorg en stuurt op een meer vraaggericht aanbod van ondersteuning voor mantelzorgers. Met aandacht voor de verschillende groepen mantelzorgers en hun specifieke behoeften. De gemeente stimuleert de samenwerking tussen verschillende partners en monitoren bereik, effect en tevredenheid over aangeboden ondersteuning.

Door het uitvoeren van de nieuwe subsidieregeling sociale basis, wordt gestuurd op de samenwerking tussen partners onderling en die met inwoners. De gemeente Bergen stimuleert activiteiten en initiatieven van en voor inwoners zelf, die bijdragen aan veerkrachtige en zorgzame buurten. Contract en monitoringsafspraken zijn aangescherpt op basis van de doelen en resultaten uit o.a. de gebiedsanalyse.

Mentale gezondheid volwassenen

Subsidiepartners wordt gevraagd om meer in groepsverband hulp en ondersteuning te bieden aan volwassenen om ze te ondersteunen bij psychosociale problematiek.

De gemeente intensificeert de reeds bestaande ketensamenwerking tussen het sociaal domein en het zorgdomein. Huisartsen kunnen inwoners via Welzijn op Recept rechtstreeks verwijzen naar het preventieteam als er sprake is van niet-medische problematiek.

De gemeente intensificeert ook domein overstijgende samenwerking om integrale oplossingen te kunnen bieden bij multicomplexe problematiek. Dit doen we door de implementatie van de Doorbraakmethode. Deze methode is een integrale werkwijze waarbij onze WMO experts samen met de inwoner, zijn of haar netwerk, Zaffier en overige partners binnen het sociaal domein binnen de volle breedte van diverse wettelijke kaders complexe problemen aanpakken.

Gezondheid en kansrijk opgroeien

Wat willen we bereiken?

Ouders en jeugdigen zijn zelf verantwoordelijk voor het gezond opgroeien waarbij ze, waar nodig, kunnen terugvallen op een stevige sociale basis. En de ondersteuning binnen het onderwijs die gericht is om problemen of achterstanden in de ontwikkeling te voorkomen. Aanvullend is kwalitatief goede en passende ondersteuning beschikbaar, toegankelijk en betaalbaar.

Meer kinderen krijgen een zo goed mogelijke start in de eerste 1.000 dagen van hun leven.

Er zijn lokale en regionale samenwerkingscoalities binnen het programma 'Kansrijke Start', waarin duidelijke samenwerkingsafspraken worden vastgelegd.

De gemeente gaat onderzoeken of het aanbod voldoende passend is om de mentale gezondheid van jongeren te ondersteunen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Kansrijke start

- De gemeente verbetert de samenwerking tussen het sociaal en medische domein door het werken in lokale en regionale samenwerkingscoalities Kansrijke Start.
- De gemeente zet in op een groepsaankpak voor jonge ouders met extra aandacht voor hechtingsproblematiek, bijvoorbeeld in de vorm van Centering Parenting.
- De gemeente zet in op goede informatievoorziening voor en na de bevalling.

Hoe zien we of we dit bereikt hebben?

- Het aantal ouders dat informatie mist tijdens de zwangerschap neemt af met 5%.
- Het aantal jonge ouders dat sociale steun ontvangt neemt toe met 5%.

Er zijn lokale en regionale samenwerkingscoalities binnen het programma Kansrijke Start, waarin duidelijke samenwerkingsafspraken worden vastgelegd ter ondersteuning van deze doelen.

Mentale gezondheid jongeren

- Meer groepsaanbod voor jongeren en hun ouders om ze te ondersteunen bij psychische, - suïcide-, eenzaamheid- en scheidingsproblematiek.
- Vroegtijdige begeleiding van kwetsbare jongeren naar passende ondersteuning via de preventieconsulenten, jeugd- en schoolcoaches en jongerenwerk op scholen en de jeugdhulpmedewerker bij de huisarts.
- Samenwerking tussen het onderwijs, het sociaal- en veiligheidsdomein en de jeugdhulp door het opzetten van lokale samenwerkingscoalities rondom onderwijs.

Hoe zien we of we dat bereikt hebben?

Door vroegtijdig en passende ondersteuning te bieden zorgen we ervoor dat meer jongeren mentaal gezond en veerkrachtig zijn. Het aantal jongeren dat deelneemt aan groepsaanbod gericht op mentale gezondheid en veerkracht neemt toe. Meer jongeren worden geholpen via preventief aanbod en doen minder vaak een beroep op jeugdhulp. Het streven is dat 1 op 9 jeugdigen of minder gebruik maken van jeugdhulp. Op het gebied van onderwijs worden lokale samenwerkingscoalities gevormd, waarin afspraken worden vastgelegd om jongeren optimaal te ondersteunen. Het doel is dat het aantal 2e en 4e klassers en jongvolwassenen met psychische klachten afneemt met 5% en in die doelgroep ook het aantal jongeren met suïcidegedachten afneemt met 5%.

Consultatiebureau

De GGD Hollands Noorden (GGD) heeft van november 2022 tot september 2025 gedeeltelijk gebruik gemaakt van een tijdelijke locatie voor de huisvesting van het consultatiebureau.

Het streven is om in 2026 een nieuwe locatie te openen voor een volledig consultatiebureau in de gemeente Bergen. De gemeente is verantwoordelijk voor de huisvesting van het consultatiebureau. De huisvestingskosten, die de GGD in rekening brengt bij de gemeente Bergen, gaan stijgen. De huisvestingskosten voor 2026 zijn nog niet bekend en afhankelijk van de ontwikkeling van de nieuwe locatie.

Onderwijshuisvesting

Wat willen we bereiken?

De gemeente Bergen wil bijdragen aan de bouw van Integraal Kind Centrum (IKC) De Kiem in Egmond aan den Hoef. De Kiem krijgt een toekomstbestendig gebouw dat past bij de locatie en waarin onderwijs en kinderopvang worden gecombineerd. Daarmee sluit het aan bij het landelijke beleid voor integrale kindvoorzieningen: één pedagogische leeromgeving voor kinderen van 0 tot 12 jaar. Dit is niet alleen gunstig voor de ontwikkeling van kinderen, maar helpt ouders ook werk en zorg beter te combineren.

Wat gaan we daarvoor doen?

Integraal Kind Centrum

Voor IKC De Kiem is in 2018 en in de begroting 2025 budget beschikbaar gesteld. Uit nadere uitwerking blijkt dat de kosten hoger uitvallen dan geraamd. Het college stelt daarom voor om het budget te verhogen én het schoolbestuur daarnaast een lening te verstrekken voor het deel van het gebouw dat wordt gebruikt voor kinderopvang. De verwachting is dat in 2026 gestart wordt met de bouw van het nieuwe IKC aan de Prinses Marijkelaan 1 in Egmond aan den Hoef.

Rijksontwikkelingen

Voor 2026 en verder zien we een aantal maatschappelijke ontwikkelingen als ontwikkelingen bij het Rijk die van invloed zijn op de sociale opgave. De volgende Rijksontwikkelingen zijn inmiddels bekend, echter is het nog niet altijd duidelijk wat dit voor de gemeente betekent.

- *Statushouders*

De wettelijke taakstelling voor het huisvesten en begeleiden van statushouders is de afgelopen jaren gestegen. Ook voor het komend jaar verwachten we een stijging op de taakstelling.

Gezien de druk op de woningvoorraad is de gemeente Bergen genoodzaakt tijdelijke huisvesting te realiseren als overbrugging naar permanente huisvesting om aan de taakstelling te kunnen voldoen. Statushouders hebben een deelnameplicht aan een inburgeringstraject en krijgen het eerste jaar maatschappelijke begeleiding. Daarnaast heeft de gemeente de wettelijke verplichting om te zorgen voor huisvesting voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen met een status, zodra zij volwassen zijn en zelfstandig kunnen wonen. Deze specifieke groep volgt verplicht onderwijs.

De Tweede Kamer heeft het voorstel om de urgentie voor statushouders op reguliere huisvesting te schrappen aangenomen. Dit voorstel ligt nu ter besluitvorming voor in de Eerste Kamer. Het is op dit moment nog onduidelijk of deze wet wordt aangenomen. Als dit het geval is dan zal de druk op de tijdelijke huisvesting groter worden.

- *Opvang Asielzoekers*

De Spreidingswet is niet meegenomen in de voorgestelde wetwijzigingen van de Tweede Kamer en het is nog onduidelijk of het nieuwe kabinet de Spreidingswet gaat schrappen.

Sinds de Spreidingswet (1 februari 2024) ligt er een wettelijke taak per gemeente om voor asielzoekers opvangplekken te realiseren. Eind 2024 is de definitieve taakstelling per gemeente vastgesteld door het Rijk. De opgelegde taakstelling geldt voor 2 jaar (tot en met 2026). Het is van belang dat asielzoekers onderdeel uitmaken van de samenleving en kunnen werken of een dagbesteding hebben. Specifiek voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen die asiel aanvragen geldt dat zij begeleid worden en onderwijs moeten volgen.

Het centraal orgaan opvang asielzoekers (COA) is financieel verantwoordelijke voor opvang en basiszorg van alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV-ers). Over dat laatste zijn afspraken gemaakt met het COA op samen op te trekken in het regelen van financiering.

- *Oekraïense opvang*

Voor de opvang van Oekraïense ontheemden geldt dat er voor 2025 een bekostigingsregeling is vastgesteld, waarmee de inspanningsverplichting kan worden gerealiseerd. Onduidelijk is of dit ook voor 2026 wordt doorgevoerd. Binnen de BUCH gemeenten zijn inmiddels 26 opvanglocaties (klein en groot) beschikbaar voor de Oekraïense ontheemden. Wanneer de oorlog in Oekraïne langer duurt, is de verwachting dat een deel van de Oekraïners asiel aanvraagt.

- *Suïcidepreventie*

In 2025 is de Wet integrale suïcidepreventie in werking getreden. Met deze wet wordt het beleid om preventief in te zetten op het voorkomen van suicide en terugdringen van het aantal suïcidepogingen verstevigd. Deze nieuwe wet is onderdeel van de Wet publieke gezondheid. Uit de meest recente cijfers van de GGD gezondheidsmonitor blijkt dat in 2024 22,6% van de jongvolwassenen van 16 t/m 25 in de gemeente Bergen serieus aan zelfdoding dacht. Bij volwassenen tussen de 18 en 65 jaar is dit 11,2% en bij 65-plussers 6,3%.

De gemeente ontvangt van het Rijk middelen om in te zetten op suïcidepreventie. Het betreft €0,55 per inwoner. In de regio werkt de gemeente samen met andere gemeenten, zoals Alkmaar en Dijk & Waard, aan een regionaal beleidsplan suïcidepreventie. De beschikbaar gestelde middelen uit het rijk worden ingezet ter uitvoering van dit beleidsplan.

- *Van Beschermd wonen naar Beschermd thuis*

Beschermd wonen biedt (intramurale) begeleiding en huisvesting aan inwoners met een psychische kwetsbaarheid of een verstandelijke beperking die 24 uren begeleiding en toezicht nodig hebben. Tot op heden zijn de centrumgemeenten verantwoordelijk voor de uitvoering en financiering van Beschermd wonen en Beschermd thuis. In geval van de gemeente Bergen is dat de gemeente Alkmaar. De aanpassing van de Wet woonplaatsbeginsel beschermd wonen is uitgesteld, waardoor de beoogde verschuiving van deze verantwoordelijkheid en de daarbij behorende financiering naar alle individuele gemeenten opnieuw is uitgesteld. Vooruitlopend op deze ontwikkeling is de samenwerking met de gemeenten en aanbieders in de regio Alkmaar reeds in gang gezet met financiering van centrumgemeente Alkmaar. Het effect hiervan is dat de consultants van de gemeente Bergen passende ondersteuning kunnen inzetten. Dit omdat ze op de hoogte zijn van de individuele problematiek. Het resultaat is dat cliënten veilig met begeleiding kunnen wonen.

- *Financiële ontwikkelingen zorgvraag Wmo*

De verwachting is dat het aantal cliënten dat een beroep moet doen op de Wmo om langer zelfstandig en veilig thuis te kunnen blijven wonen de komende jaren toeneemt. Dit sluit aan op het voorspelmodel van de VNG en het landelijk beeld. Deze stijging wordt grotendeels veroorzaakt door toenemende vergrijzing, langer thuis wonen met meer ondersteuningsvragen en het afnemend aantal mantelzorgers als gevolg van de vergrijzing. Deze ontwikkeling heeft als effect dat de kosten de komende jaren toenemen. Ter ondersteuning van de kwaliteit, betaalbaarheid en toegankelijkheid van de zorg en ondersteuning, hebben we bij zowel de Wmo als de Jeugdwet extra aandacht voor de doelmatigheid, rechtmatigheid, kwaliteit en veiligheid van de zorg. Zo zetten we in op een passend zorgaanbod.

- *Inkomensafhankelijke eigen bijdrage Wmo*

De invoering van een inkomensafhankelijke eigen bijdrage is een belangrijke maatregel om Wmo-dienstverlening beschikbaar te houden voor inwoners die hulp en ondersteuning het hardst nodig hebben. En niet in staat zijn deze hulp en ondersteuning vanuit eigen regie en netwerk te organiseren. De invoering van deze inkomensafhankelijke eigen bijdrage verschuift naar 1 januari 2027 omdat de parlementaire behandeling is opgeschoven.

- Bestuursopdracht ombuigingen kosten jeugdhulp*

De gemeente heeft de taak om passende jeugdhulp en ondersteuning te bieden aan gezinnen en jeugdigen die dit nodig hebben én de kosten daarvoor beheersbaar te houden. Gemeenten in de regio Alkmaar zien de kosten voor de maatwerkvoorzieningen in het Sociaal Domein en de jeugdhulp in het bijzonder jaarlijks sterk stijgen zonder dat hiervoor afdoende financiering beschikbaar is vanuit het Rijk. Landelijke ontwikkelingen zoals de Hervormingsagenda Jeugd en onderzoeken naar de stijgende kosten laten onverlet dat gemeenten financieel onder druk staan. De totale kosten van jeugdhulp regio Alkmaar lieten in 2024 een kostenstijging van 10% zien t.o.v. de uitgaven in 2023. In deze kostenstijging is de jaarlijkse indexatie niet meegenomen. In regio Alkmaar verband is een bestuursopdracht in voorbereiding waarin de ambitie is vastgelegd om de totale kosten te stabiliseren en dit te realiseren via nog nader te concretiseren maatregelen. In deze begroting 2026 is daarom vooralsnog de realisatie 2024 als 0-lijn gehanteerd.
- Ontwikkelingen Netwerkorganisatie Regio Alkmaar (NORA)*

De gemeenten Alkmaar, Dijk en Waard, Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo werken intensief samen bij de inkoop en contractmanagement van Jeugdhulp, Wmo en leerlingenvervoer en op inhoud ook op aansluiting onderwijs en jeugdhulp. In 2016 is de Netwerkorganisatie Regio Alkmaar (NORA) opgericht met als doel op efficiënte wijze kwalitatief goede en betaalbare dienstverlening op de genoemde terreinen in te kopen voor onze inwoners. In het kader van de Landelijke Hervormingsagenda Jeugd (Hervormingsagenda) moeten de regiogemeenten komen tot een niet-vrijblijvende vorm van samenwerking. Het Rijk verplicht gemeenten om de samenwerkingsverbanden voor inkoop jeugd "robuust" te maken en hiervoor de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) als instrument te gebruiken. NORA moet daarom omgezet worden naar een organisatie met rechtspersoonlijkheid.
- Nieuwe inkoop*

De voorbereidingen vinden plaats voor de nieuwe inkoop van Wmo begeleiding en Hulpmiddelen. De nieuwe inkoop gaat in op 1 januari 2027.
- Wet Proactieve dienstverlening*

De Wet proactieve dienstverlening treedt in werking en introduceert nieuwe verplichtingen voor gemeenten om inwoners actiever en gericht te benaderen met passende ondersteuning. Dit vraagt om aanpassingen in systemen, processen en personele inzet, wat financiële consequenties met zich mee kan brengen.
- Participatiewet in Balans*

De wet brengt wijzigingen in de bijstandsverlening en re-integratieverplichtingen, met als doel een meer evenwichtige en doelgerichte ondersteuning van inwoners richting werk en participatie. De impact van deze wetswijzigingen op de begroting is op dit moment nog niet volledig te overzien, deze kan impact hebben op de financiële planning en beleidsontwikkeling.

- *Financiële ontwikkelingen Wmo & Jeugd*

Bij het opstellen van de kadernota is een prijsindexatie ingeschat en verwerkt in de begroting van 4%. De definitieve indexaties per onderdeel worden landelijk pas aan het einde van het jaar bekend gemaakt en, indien afwijkend, verwerkt in de eerste financiële rapportage (FIRAP) 2026.

- *Aanvullend zorg en welzijnsakkoord*

Het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) is bedoeld als een uitbreiding van het in 2022 gesloten Integraal Zorgakkoord (IZA). Het heeft als doel de samenwerking tussen het sociaal- en zorgdomein te versterken en de uitvoering van het IZA te versnellen. Er worden afspraken gemaakt over de verschuiving van zorgkosten naar gemeenten. Deze afspraken leiden tot structurele financiering voor gemeenten en besparing (euro's en arbeidscapaciteit) in de zorg. Het Rijk werkt de budgetten en de verdeelsleutels in de komende maanden uit, zodat deze met de eerste FIRAP 2026 worden verwerkt.

Wat gaat het kosten?

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Meerjarenbegroting 2026	Meerjarenbegroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029
Baten	9.888	8.217	8.760	9.074
Lasten	-42.929	-41.545	-42.710	-43.476
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-33.041	-33.327	-33.950	-34.402
Stortingen	0	0	0	0
Mutaties reserves	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	-33.041	-33.327	-33.950	-34.402

Financiële mutaties

Financiële mutaties voor programmaonderdeel 1b. Aut = autonoom, nb = is nieuw beleid, N = nadeel, V = voordeel, I = incidenteel, S = structureel, PO= programmaonderdeel.

1 =1.000			korte omschrijving	2026		2027		2028		2029		I/S
aut	1b	.1	IKC de Kiem	55	N	131	N	0		0		I
aut	1b	.2	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	215	N	5	V	55	N	57	N	S
aut	1b	.3	Indexatie huurinkomsten voor dit PO	26	V	30	V	34	V	40	V	S
aut	1b	.4	BVO inkoop en contractmanagement Sociaal Domein	51	N	45	N	54	N	62	N	S
aut	1b	.5	Zaffier BUIG uitgaven	907	N	1.163	N	1.415	N	1.677	N	S
aut	1b	.6	Zaffier BUIG inkomsten	694	V	934	V	1.169	V	1.419	V	S
aut	1b	.7	Zaffier BUIG Loonkostensubsidie	82	N	102	N	123	N	145	N	S
aut	1b	.8	Zaffier minimabeleid	132	N	221	N	265	N	310	N	S
aut	1b	.9	Zaffier WSW Budget	16	N	45	N	0	N	12	V	S
aut	1b	.10	Zaffier "Check in" jongerenloket	5	N	7	N	10	N	13	N	S
aut	1b	.11	Zaffier Participatieverklaringstraject (PVT)	3	N	3	N	4	N	4	N	S
aut	1b	.12	Zaffier participatie	80	N	103	N	127	N	152	N	S
aut	1b	.13	Zaffier uitvoeringskosten	32	V	36	V	32	V	15	V	S
aut	1b	.14	Zaffier Kinderopvangtoeslag affaire	0		0		0		0		S
aut	1b	.15	Zaffier TOZO	0		0		0		0		S
Totaal 1b				793	N	814	N	818	N	934	N	

Financiële toelichting

1b.1 IKC de Kiem mutaties

Kosten tijdelijk huisvesting zie deze mutatie 1b.1:

Er is over 2025 t/m 2027 in totaal € 618.000,- nodig om de locatie van de Boswaid geschikt te maken voor tijdelijke huisvesting gedurende de nieuwbouw van IKC de Kiem.

Dit betekent dat € 339.500,- extra nodig is ten opzichte van het huidige begrote budget. De verdeling van dit extra budget over de verschillende jaarschijven is 2025 € 154.000, 2026 € 55.000 en 2027 € 130.500. Het budget voor 2025 wordt in de tweede FIRAP 2025 aangevraagd.

Lening IKC de Kiem € 2.362.000 (zie mutatie 4.1)

De raad wordt gevraagd in te stemmen met het verstrekken van een lening aan het schoolbestuur Blossse van € 2.362.000 voor de realisatie van 530 m² kinderopvang bij IKC De Kiem.

Afschrijving boekwaarde huidige opstal De Kiem € 221.000, zie mutatie 1b.2.

De huidige opstallen worden gesloopt waardoor de nu nog resterende boekwaardes in één keer moeten worden afgeschreven.

Aanpassing kredietbedrag investering nieuwbouw.

Bij de mutaties investeringen meerjaren investeringsprogramma (MJIP) cluster onderwijs (zie onder programmaonderdeel 4) wordt het bestaande krediet verhoogd met € 2.164.000. Het totale krediet is dan € 6.964.240. Hiervan is in 2023 al € 308.000 als voorbereidingskrediet overgemaakt.

1b.2 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Betreft de mutatie van de kapitaalslasten naar aanleiding van de wijzigingen in het investeringsschema voor dit programmaonderdeel. Het incidentele bedrag in 2026 ontstaat doordat het restant van de boekwaarde van de nog niet volledig afgeschreven investeringen uit het verleden ad van € 221.000 (N) op het gebouw van IKC de Kiem vanwege de sloop van het gebouw in 2026 nu wordt afgeschreven.

1b.3 Indexatie huurinkomsten voor dit PO

Dit betreft het totaal van de 3,5% indexatie op de huurinkomsten voor 2025 en verder. Dit gebeurt normaal in de kadernota maar daar ontbraken de gegevens nog. De indexatie voor 2025 wordt in de tweede FIRAP 2025 verwerkt.

1b.4 BVO inkoop en contractmanagement Sociaal Domein

In het kader van robuustere samenwerking verplicht het Rijk gemeenten hun Regionale Samenwerking voor Inkoop en Contractmanagement Jeugdhulp vorm te geven in een variant van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen. Voor de regio Alkmaar wordt ingezet op een (beleidsarme) bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO). De colleges nemen het besluit tot het oprichten van de BVO Gemeenschappelijke Inkoop Sociaal Domein regio Alkmaar (GISD Regio Alkmaar). Waarbij de gemeenteraden de gelegenheid krijgen een zienswijze te geven. De GISD gaat voor de gemeenten Alkmaar, Dijk en Waard, Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo taken uitvoeren op de onderdelen jeugdhulp, maatschappelijke ondersteuning en leerlingenvervoer binnen het sociaal domein. Deze BVO komt in de plaats van de Netwerk Organisatie Regio Alkmaar (NORA), een lichte netwerksamenwerking waarbij de regio Alkmaar samenwerkt op het gebied van jeugdhulp, Wmo, vervoer en hulpmiddelen. Hoewel tijdens het opstellen van deze begroting de besluitvorming tot oprichting van de BVO per 1 januari 2026 nog moet plaatsvinden, zijn de aanvullende kosten in deze begroting verwerkt. De structureel hogere kosten zijn € 18.501 per jaar en daarnaast zijn de eenmalige kosten in 2026 € 14.429. Deze hogere kosten worden veroorzaakt door de extra taken die bij een GR (gemeenschappelijke regeling) horen en de herijking van de huidige taken. Verder is de meerjarige indexatie verwerkt, voor 2026 € 17.945.

1b.5 Zaffier BUIG uitgaven

De BUIG (Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorzieningen aan Gemeenten) ontwikkelt zich minder positief. Het aantal inwoners met een bijstandsuitkering neemt toe. De stijging van het bijstandsbestand (saldo van instroom minus uitstroom) wordt voor een deel verklaard doordat de

afstand tot de arbeidsmarkt van het zittend bestand toeneemt. Dit is een brede ontwikkeling, en niet specifiek voor gemeente Bergen. De stijging van het bijstandsvolume komt onder andere doordat de leeftijd van bijstandsgerechtigden verandert (vooral 55-plus) en doordat de groep die langer in de bijstand zit verder toeneemt. Verder is er een hogere instroom van jongeren in de bijstand. Veel van de jongeren uit de jeugdzorg stromen door naar de bijstand vanwege meervoudige (sociale)problematiek. Voorheen konden zij een Wajong uitkering aanvragen, dit is sinds de komst van de Participatiewet niet meer mogelijk. Deze jongeren met een arbeidsbeperking stromen daardoor de bijstand in. Tegelijkertijd is te zien dat bij de gemeente Bergen NH er een duidelijke impact is van de taakstelling van statushouders. Het aantal statushouders dat instroomt in de uitkeringsbestand van de gemeente Bergen NH was 42 in 2023, en 25 in 2024. Er is rekening gehouden met een reguliere instroom. De verwachting is dat deze uitgavenstijging met betrekking tot de BUIG voor circa 95% wordt gedekt door hogere inkomsten vanuit het Rijk. Zie mutatie 1b.6.

1b.6 Zaffier BUIG inkomsten

De begroting is aangepast met € 218.808,- op basis van de nader voorlopig BUIG macrobudget 2025.

De verwachting is dat een deel van de extra BUIG uitgaven door het Rijk wordt gecompenseerd. Daarom is er een extra opbrengst opgenomen van € 475.000 in 2026 oplopend naar € 1.200.000 in 2029. Dit zorgt ervoor dat de totale BUIG inkomsten in de begroting 95% bedragen van de totale BUIG uitgaven. Dit is gelijk is aan het gemiddelde van de afgelopen jaren. Het verschil tussen BUIG inkomsten en BUIG uitgaven (inclusief loonkostensubsidie) is kleiner dan 7,5% waardoor de gemeente Bergen geen recht heeft op de zogenaamde vangnetuitkering.

1b.7 Zaffier BUIG Loonkostensubsidie

Door de hogere instroom van bijstandsgerechtigden stijgen per saldo ook de kosten voor de loonkostensubsidie.

1b.8 Zaffier minimabeleid

De toename van de kosten van het minimabeleid kent meerdere oorzaken.

Door de inzet van proactieve dienstverlening kennen we meer regelingen vaker ambtshalve toe, en ook zien we het bereik van de minimaregelingen daardoor toenemen, van 429 naar 561, een stijging van 31%. Hierdoor bereiken we meer inwoners die er recht op hebben. Verder speelt zowel de stijging van het aantal jongeren in de bijstand als de plaatsing van statushouders een rol. In 2023, 42 statushouders en in 2024, 25 statushouders. Daarbij gaat het met betrekking tot het minimabeleid met name om de inrichtingskosten. Het aantal jongeren in de bijstand neemt toe doordat de eerdere Wajong uitkering op slot is gegaan.

Er is rekening gehouden in de begroting met een reguliere instroom.

1b.9 Zaffier WSW Budget

De Wet sociale werkvoorziening (WSW) zorgt dat mensen met een handicap kunnen werken met de juiste aanpassingen en begeleiding. Dit geldt alleen voor mensen die ook al in 2014 onder de WSW regeling vielen. Het bestand neemt door de demografische ontwikkeling langzaam af. In de kosten voor WSW zitten ook de uitgaven voor sociale infrastructuur en impuls budget. Dit budget wordt nu geactualiseerd.

1b.10 Zaffier Check in jongerenloket

Check in is het jongerenloket voor ondersteuning rond werk, inkomen en schulden. En een doorstroompunt voor ondersteuning rond school, studie- en beroepskeuze. Zowel voor jongeren, hun ouders en / of begeleiders, verwijzers en werkgevers.

1b.11 Zaffier Participatieverklaringstraject (PVT)

Deze regeling geldt voor een statushouder die valt onder de Wet inburgering 2013. Iedere statushouder heeft drie jaar de tijd om te slagen voor de inburgering. Als dit niet op tijd lukt, kan er vanuit de overheid een boete opgelegd worden. Zaffier helpt statushouders die niet op tijd klaar zijn met inburgeren. Dit project heet het ELIP-project. Dit is een aflopende regeling die niet eerder in de begroting is meegenomen.

1b.12 Zaffier participatie

Het participatiebudget is een budget dat bedoeld is om mensen te ondersteunen bij hun deelname aan de samenleving. Met name voor mensen met een laag inkomen of een arbeidsbeperking. Het kan worden ingezet voor diverse activiteiten, zoals het volgen van een cursus, het deelnemen aan sport of culturele evenementen of het bekostigen van reiskosten voor werk. Het gehele participatiebudget wordt conform afspraak overgemaakt naar Zaffier. De rijksbijdragen voor zowel beschut werk (taakstelling wordt verhoogd en middelen per plek lopen op) alsmede het integraal uitkeringsplan zijn opwaarts bijgesteld.

1b.13 Zaffier uitvoeringskosten

Dit betreft de aansluiting van de uitvoeringskosten op de begroting 2026 van Zaffier.

1b.14 Zaffier Kinderopvangtoeslag affaire (KOTA)

De gedupeerde ouders en hun kinderen kunnen binnen de hersteloperatie kinderopvangtoeslag een bijdrage ontvangen voor de geleden schade. De uitgekeerde bedragen zijn exclusief de uitvoeringskosten die Zaffier nog in rekening brengt. Het geld dat de gemeente uitbetaalt aan de gedupeerde ouders en aan uitvoeringskosten worden door het Rijk terugbetaald en zijn daardoor budgetneutraal. De bedragen 2026 t/m 2029 zijn respectievelijk 2026 € 150.000, 2027 € 140.000, 2028 € 120.000 en 2029 € 100.000. Deze bedragen zijn gebaseerd op de eerste kwartaalrapportage 2025 van Zaffier.

1b.15 Zaffier TOZO

De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (TOZO) was één van de maatregelen van het kabinet om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. De regeling is voor zelfstandige ondernemers, waaronder zzp'ers. Het voorzag in een aanvullende uitkering voor levensonderhoud als het inkomen door de coronacrisis tot onder het sociaal minimum daalde. En in een lening voor bedrijfskapitaal om liquiditeitsproblemen als gevolg van de coronacrisis op te vangen. Na de coronacrisis moeten de zelfstandige ondernemers de lening terugbetalen evenals het eventueel teveel ontvangen overbruggingskrediet. Het geld dat de gemeente ontvangt moet terugbetaald worden aan het Rijk en is daarmee budgetneutraal. De bedragen 2026 t/m 2029 zijn respectievelijk, 2026 € 200.000,-, 2027 € 150.000,-, 2028 € 100.000,- en 2029 € 50.000,-. Deze bedragen zijn gebaseerd op de eerste kwartaal rapportage 2025 van Zaffier.

Beleidsindicatoren

		B	U	C	H	NL			
nr	Overzicht verplichte indicatoren	score	score	score	score	score	jaar	eenheid	bron
1	Absoluut verzuim	7,3	4,1	2,2	3,7	6,3	2024	per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado
2	Relatief verzuim	8	14	12	9	27	2024	per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado
3	Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	2,3	1,7	1,5	1,9	2,3	2024	%	DUO/Ingrado
4	Niet-sporters	39,8	37,6	35,8	36,2	42,5	2024	%	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM
5	Banen	677,5	470,5	524,6	549,1	836,6	2023	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	CBS Bevolkingsstatistiek / LISA - bewerking ABF Research
6	Jongeren met een delict voor de rechter	1	1	1	1	1	2023	%	CBS - Jeugdmonitor
7	Netto arbeidsparticipatie	68,7	76,2	74,3	72,8	73,2	2024	%	CBS - Arbeidsdeelname (gemeente)
9	Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	3	4	3	2	6	2023	%	CBS - Jeugdmonitor
10	Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren	1	1	1	1	2	2023	%	CBS - Jeugdmonitor
11	Personen met een bijstandsuitkering	156,1	193,4	146,9	169,5	343,6	2024	per 10.000 inwoners	CBS - Bijstandsuitkeringen
12	Lopende re-integratievoorzieningen	170,5	92,4	97,5	98,5	203,1	2024	per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	CBS - Re-integratie
13	Jongeren met jeugdhulp	14,2	12,2	13,0	14,0	13,7	2024	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS - Indicatoren jeugdzorg in natura
14	Jongeren met jeugdreclassering	x	0,4	0,8	0,4	1,0	2024	%	CBS - Indicatoren jeugdzorg in natura
15	Jongeren met jeugdbescherming	0,8	x	0,2	0,3	0,4	2024	%	CBS - Indicatoren jeugdzorg in natura
16	Cliënten met een maatwerkvoorziening Wmo	710	450	580	600	720	2024	per 10.000 inwoners	CBS - Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein Wmo

Begrotingspost subsidies

Deze bijlage bevat een overzicht van subsidies die worden verstrekt op basis van de gemeentelijke begroting. Dit vormt één van de juridische grondslagen voor het toekennen van subsidies. Wanneer een bepaalde activiteit wordt uitgevoerd door één of slechts enkele partijen, is het niet noodzakelijk om speciaal voor hen een aparte subsidieregeling op te stellen. In dat geval moeten zowel de naam van de ontvanger als het maximale subsidiebedrag in de begroting worden opgenomen. Het college is bevoegd de subsidie te verlenen, onder voorbehoud van de jaarlijkse vaststelling van de gemeentebegroting door de gemeenteraad. Deze vorm van subsidieverlening voorkomt een onevenredige belasting van het bestuursorgaan.

Subsidieontvanger	Activiteit	Max subsidiebedrag 2026	Periode meerjarige subsidie
Bibliotheek Kennemerwaard	De subsidie is voor het uitvoeren van het bibliotheekwerk conform de vijf functies van het Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob), te weten: -ter beschikking stellen van kennis en informatie; -bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie; -bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur; -organiseren van ontmoeting en debat; en kennis laten maken met kunst en cultuur.	€ 836.958	2026
Bibliotheek Kennemerwaard	Op basis van de specifieke uitkering Informatiepunt Digitale Overheid (SPUK-IDO) faciliteert en ondersteunt de bibliotheek een IDO in de gemeente Bergen.	€ 28.450	2026
Bibliotheek Kennemerwaard	Decentralisatie-uitkering voor het versterken van het lokale bibliotheekaanbod	€ 100.000	2026

1C. Een veilige gemeente

Inleiding

De gemeente Bergen vindt het belangrijk dat inwoners, ondernemers en bezoekers zich veilig voelen én veilig zijn. Veiligheid is een gedeelde verantwoordelijkheid van de gemeente, haar partners en de inwoners. De gemeente kiest voor een samenhangende aanpak, met aandacht voor preventie, handhaving en zorg. Door samen te werken met partners en inwoners wordt ingezet op een veiligere gemeente.

Het Integraal Veiligheidsplan 2024-2027 beschrijft hoe de gemeente hieraan werkt. Het plan heeft als doel de veiligheid in de gemeente te vergroten en criminaliteit en overlast te verminderen.

Voor de gemeente Bergen gelden de volgende thema's als prioriteit:

1. Ondernijning
2. Personen met onbegrepen gedrag
3. Jeugd en middelengebruik

Daarnaast besteedt de gemeente extra aandacht aan:

- Risico- en crisisbeheersing

Hoe zien we of we dat bereiken?

De politiecijfers en de Veiligheidsmonitor zijn belangrijke ijkpunten voor het veiligheidsbeleid. De Veiligheidsmonitor verschijnt één keer per twee jaar en is een goed meetinstrument voor het meten van de subjectieve veiligheid van inwoners. Politiecijfers worden periodiek verstrekt aan de burgemeester als bevoegd gezag en jaarlijks gepubliceerd. Een aantal cijfers is opgenomen als verplichte indicatoren.

Ondernijning

Wat willen we bereiken?

De gemeente voert het uitvoeringsplan ondernijning uit. Doel is het signaleren, voorkomen en aanpakken van (georganiseerde) criminaliteit die de samenleving ondermijnt.

De gemeente treedt op als één integere, zichtbare en actiegerichte overheid. Samen met partners wordt gewerkt aan een omgeving waarin criminelen geen kans krijgen.

De aanpak is opgebouwd uit drie sporen:

1. Signaleren
2. Voorkomen
3. Aanpakken

Deze sporen vormen samen het fundament voor een stevige ondermijningsaanpak.

Wat gaan we daarvoor doen?

Signaleren

Ondermijnende criminaliteit is vaak een lastig te herkennen verschijnsel. Om desondanks zicht te krijgen op dit fenomeen is het belangrijk signalen te verzamelen, te bundelen en te analyseren. Bij informatie gestuurd werken wordt de beschikbare informatie samengebracht met als doel tot een effectievere, efficiëntere en proactieve aanpak te komen. Denk hierbij aan feitelijke gegevens uit diverse bronnen en de professionele kennis uit de organisatie. Concrete acties in 2026:

- Interne trainingen organiseren in samenwerking met veiligheidspartners.
- Een bijeenkomst organiseren over ondermijning met zowel de nieuwe gemeenteraad als het college.
- De aanschaf en implementatie van een casemanagementsysteem.
- Uitvoeren van gebieds- branche- en themagerichte analyses in de gemeente Bergen.

Voorkomen

Criminelen maken graag gebruik van situaties waarin weinig toezicht is of regels niet scherp zijn. Denk aan het aanvragen van vergunningen of het gebruiken van legale structuren voor illegale doeleinden. Met als doel te voorkomen dat criminelen voet aan de grond krijgen in onze gemeente, is het belangrijk dat we als overheid stevig staan. Dat doen we door duidelijk beleid te voeren, regels actief te handhaven, integer te werken en zichtbaar te communiceren. Zo maken we onze gemeente onaantrekkelijk voor ondermijnende activiteiten en versterken we de weerbaarheid van zowel de organisatie als de samenleving. Concrete acties in 2026:

- Implementeren van de Noord-Hollandse Norm Weerbare Overheid.
- Vergroten van het bewustzijn en de meldingsbereidheid van personeel van hotels en vakantieparken door het aanbieden van een e-learning.
- Bibob inbedden in de organisatie: Implementeren van de nieuwe beleidsregel en werkprocessen.
- Bepalen en uitvoeren van een communicatiestrategie bij de ondermijningsaanpak.
- “Ondermijning” kiezen als thema in de week van de integriteit en de week van de informatieveiligheid.

Aanpakken

Alleen signaleren en voorkomen is niet genoeg. Daarom treedt de gemeente stevig op tegen personen of situaties die ondermijning mogelijk maken of in stand houden. Een effectieve aanpak vraagt om duidelijke regie, nauwe samenwerking met partners en voldoende uitvoeringskracht. Door bestuurlijke maatregelen slim te combineren met strafrechtelijke en fiscale interventies, zetten we criminele structuren onder druk en herstellen we de veiligheid en integriteit van onze omgeving. Concrete acties in 2026:

- Organiseren van integrale controles bij bedrijven in de gemeente Bergen.
- Start met controles op spookbewoning.

Personen met onbegrepen gedrag

Wat willen we bereiken?

Personen met onbegrepen gedrag zijn onderdeel van onze samenleving. Met doel deze inwoners en hun omgeving veilig te houden is het nodig dat velen met elkaar samenwerken. De gemeente zet in op een integrale aanpak van zorg en veiligheid. Bij deze aanpak is er sprake van hechte samenwerking binnen de gemeente en met de zorg- en veiligheidsprofessionals bij partners.

Wat gaan we daarvoor doen?

Werkprocessen, PGA en doorbraakmethode

Met als doel die samenwerking te optimaliseren worden de werkprocessen en samenwerkafspraken geëvalueerd. Daarnaast wordt de zogeheten Persoonsgerichte Aanpak (PGA) duurzaam geborgd. Ook wordt de Doorbraakmethode binnen het sociaal domein toegepast en maken wij gebruik van de aanpak van woonoverlast. In het Uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid 2026-2027 vertalen we deze ambities naar concrete, uitvoerbare acties die zichtbaar bijdragen aan een effectieve, samenhangende aanpak.

Jeugd- en middelengebruik

Wat willen we bereiken?

Het doel is het verminderen van middelengebruik onder jongeren en het voorkomen dat jongeren in de criminaliteit terechtkomen. Middelengebruik kan leiden tot gevaarlijke situaties, verstoring van de openbare orde en verhoogt het risico dat jongeren betrokken raken bij het criminele milieu. Daarnaast brengt middelengebruik gezondheidsrisico's met zich mee.

Wat gaan we daarvoor doen?

Voorlichting, handhaving en jongerenwerk

We geven gerichte voorlichting aan jongeren en ouders. Samen met veiligheidspartners wordt de aanpak van drugsdealers geïntensiveerd. De handhaving op alcoholverkoop aan minderjarigen wordt versterkt. Daarnaast sluit de gemeente aan bij het programma 'NIX18' van NH Veilig en baseert de aanpak zich op analyse van nalevingsonderzoek. Jongerenwerk blijft actief in wijken en middelbare scholen, en voorlichtingslessen worden gegeven via HALT.

Risico- en crisisbeheersing

Wat willen we bereiken?

De gemeente Bergen draagt bij aan een sterke regionale veiligheidszorg als onderdeel van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord. Dit zorgt voor een goede voorbereiding en respons op calamiteiten, ook bij complexe incidenten zoals het uitvallen van vitale diensten. Daarnaast wordt de interne bedrijfszekerheid versterkt, zodat tijdens crises kritieke processen blijven draaien en de gemeente bereikbaar blijft voor inwoners en hulpdiensten. De veerkracht van inwoners wordt gestimuleerd zodat zij zichzelf 72 uur kunnen redden bij calamiteiten.

Wat gaan we daarvoor doen?

Vorbereiding en continuïteit

De gemeente draagt actief bij aan de voorbereidingen en crisisplannen binnen de veiligheidsregio. Intern wordt business continuity management toegepast en wordt de crisisorganisatie versterkt. Ook wordt de campagne 'Denk Vooruit' verder uitgerold, waarbij het college in 2026 een actieve rol neemt om de zelfredzaamheid van inwoners te vergroten.

Wat gaat het kosten?

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Meerjarenbegroting 2026	Meerjarenbegroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029
Baten	28	29	30	31
Lasten	-5.334	-5.587	-5.700	-5.880
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-5.306	-5.558	-5.670	-5.849
Gerealiseerd resultaat	-5.306	-5.558	-5.670	-5.849

Financiële mutaties

Financiële mutaties voor programmaonderdeel 1c. Aut = autonoom, nb = is nieuw beleid, N = nadeel, V = voordeel, I = incidenteel, S = structureel, PO= programmaonderdeel.

1 =1.000			korte omschrijving	2026		2027		2028		2029		I/S
aut	1c	.1	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	3	V	2	N	2	N	2	N	S
aut	1c	.2	Indexatie huurinkomsten voor dit PO	0	V	0	V	1	V	1	V	S
Totaal 1c				3	V	1	N	1	N	1	N	

Financiële toelichting

1c.1 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Betreft de mutatie van de kapitaalslasten naar aanleiding van de wijzigingen in het investeringsschema voor dit programmaonderdeel.

1c.2 Indexatie huurinkomsten voor dit PO

Dit betreft het totaal van de 3,5% indexatie op de huurinkomsten voor 2025 en verder. Dit gebeurt normaal in de kadernota maar daar ontbraken de gegevens nog. De indexatie voor 2025 wordt in de tweede FIRAP 2025 verwerkt.

Beleidsindicatoren

		B	U	C	H	NL			
nr	Overzicht verplichte indicatoren	score	score	score	score	score	jaar	eenheid	bron
17	Verwijzingen Halt	8	6	7	9	9	2024	per 1.000 jongeren	Stichting Halt
18	Misdrijven - Winkeldiefstallen	0,3	0,7	1,6	1,0	2,2	2024	per 1.000 inwoners	CBS - Geregistreeerde diefstallen
19	Misdrijven - Geweldsmisdrijven	1,8	2,2	2,9	2,9	4,3	2024	per 1.000 inwoners	CBS - Geregistreeerde criminaliteit
20	Misdrijven - Diefstallen uit woning	1,5	1,1	1,2	1,6	1,2	2024	per 1.000 inwoners	CBS - Geregistreeerde diefstallen
21	Misdrijven - Vernielingen en misdrijven tegen openbare orde en gezag	3,8	2,2	3,8	4,1	5,7	2024	per 1.000 inwoners	CBS - Geregistreeerde criminaliteit

Verbonden partijen behorende bij programma 1

PO	Verbonden partij
1a	Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA)
1b	Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD)
1b	Zaffier
1c	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN)

Programma 2. Een aantrekkelijke gemeente

2A. Cultuur, recreatie en toerisme

Inleiding

De gemeente Bergen heeft waardevolle archeologie, karaktervolle dorpen, een fraai historisch buitengebied en een aantrekkelijk strand en duingebied. Allemaal zaken die inwoners, ondernemers en bezoekers waarderen en willen behouden. Met als doel deze kernwaarden voor de gemeente Bergen te behouden richten wij ons op de thema's:

1. Erfgoed en cultuurhistorie
2. Recreatie en toerisme
3. Strand

Hoe zien we of we dat bereiken?

Als onze inspanningen slagen zien wij dat terug in:

- Positieve terugkoppeling van ondernemers, inwoners en bezoekers
- Meer bezoekers en overnachtingen in het laagseizoen
- In het hoogseizoen een betere verspreiding van bezoekers in de gemeente en in de regio

Erfgoed en cultuurhistorie

Wat willen we bereiken?

De gemeenschap van gemeente Bergen hecht, net als aan haar dorpen en buitengebied, veel waarde aan erfgoed en de manier waarop mensen dat ervaren. Zo kunnen we rekenen op veel betrokken burgers bij o.a. historische verenigingen en musea, die zich inzetten voor erfgoed en de beleving van het erfgoed. Het verbindt inwoners, ondernemers en recreanten. Erfgoed heeft daarmee ook een groot maatschappelijk en economisch nut.

In het vierde kwartaal van 2025 heeft het college een Erfgoedprogramma vastgesteld. Vooraf is de koers met de raad vastgelegd in een uitgangspuntennotitie. Het Erfgoedprogramma bevat een uitvoeringsagenda, die vanaf 2026 richting geeft aan de uitvoering van erfgoedbeleid.

Het erfgoedprogramma gaat in ieder geval in op onderwerpen als:

- Ambities omgevingsvisie: bescherming van cultureel erfgoed (monumenten, karakteristieke of beeldbepalende panden en karakteristieke gebieden en ensembles;
- Maatschappelijke waarde van Erfgoed (Faro);
- Erfgoedsubsidies;
- Atlantikwall;
- Kerken.

Wat gaan we daarvoor doen?

Erfgoedprogramma

Uitvoering in 2026 van de vastgestelde uitvoeringsagenda in het Erfgoedprogramma.

Recreatie en toerisme

Wat willen we bereiken?

De gemeente wil dat bezoekers en recreanten beter over het seizoen gespreid worden en beter door de gemeente en de regio gespreid worden. Hierdoor wordt de economie in het laagseizoen versterkt en de druk in het hoogseizoen verlaagd. Dit helpt ook om de druk op de natuur te verminderen en de leefbaarheid van de inwoners te versterken.

Wat gaan we daarvoor doen?

Uitvoeringsprogramma

Uitvoering geven aan de regionale en lokale uitvoeringsagenda voor recreatie en toerisme.

Uitvoering Masterplan Slotkwartier

Na de restauratie en herbestemming van de panden aan de Slotweg is gestart met het Slotkwartier verder 'tot leven' te brengen. Een kwartiermaker werkt met aanwezige stichtingen in het gebied aan programmering en promotie. De openbare ruimte wordt heringericht en met het geld uit de Erfgoeddeal worden de stichtingen versterkt. Om de slotfundamenten beter te ontsluiten en bruikbaar te maken, is het gewenst om een extra brug aan te leggen en de fundamenten deels te bestraten. Conform de motie die hierover bij de vaststelling van het Masterplan is aangenomen, is hiervoor investeringskrediet opgenomen.

Strand

Wat willen we bereiken?

De gemeente wil bereiken dat het strand maximaal gebruiksvriendelijk en veilig is voor bezoekers, ondernemers, verenigingen en andere belanghebbenden. Dat lukt als we heldere spelregels en faciliteiten formuleren in het strandbeleid. In de kuststrook speelt ook een groot veiligheidsbelang. Het jaarlijks aangroeien van de duinen maakt dat we hierop moeten anticiperen, maar ook voorbereidingen op extreem weer en waterveiligheid zijn nodig (hoofdogang Egmond aan Zee).

Wat gaan we daarvoor doen?

Strandbeleid en strandopgang

In 2026 wordt het nieuwe strandbeleid (Omgevingsprogramma strand) vastgesteld. Door de stijging van de zeespiegel en het feit dat een groot deel (van de woningen, restaurant en winkels) in Egmond aan Zee buitendijks ligt, is de hoofdogang in Egmond aan Zee op dit moment niet van zo'n kwaliteit dat dit duurzaam veilig is. Bij storm en hoge waterstanden bestaat het risico dat delen van Egmond aan Zee onder water komen te staan. In 2026 starten we met onderzoek verhogen opgang Egmond aan Zee.

Wat gaat het kosten?

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Meerjarenbegroting 2026	Meerjarenbegroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029
Baten	1.041	1.169	1.210	1.248
Lasten	-2.859	-2.694	-2.692	-2.724
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-1.818	-1.525	-1.482	-1.476
Gerealiseerd resultaat	-1.818	-1.525	-1.482	-1.476

Financiële mutaties

Financiële mutaties voor programmaonderdeel 1c. Aut = autonoom, nb = is nieuw beleid, N = nadeel, V = voordeel, I = incidenteel, S = structureel, PO= programmaonderdeel.

1 =1.000			korte omschrijving	2026		2027		2028		2029		I/S
aut	2a	.1	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	1	N	20	N	27	N	27	N	S
aut	2a	.2	Indexatie huurinkomsten voor dit PO	35	V	40	V	45	V	50	V	S
Totaal 2a				34	V	19	V	18	V	23	V	

Financiële toelichting

2a.1 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Betreft de mutatie van de kapitaalslasten naar aanleiding van de wijzigingen in het investeringsschema voor dit programmaonderdeel.

2a.2 Indexatie huurinkomsten voor dit PO.

Dit betreft het totaal van de 3,5% indexatie op de huurinkomsten voor 2025 en verder. Dit gebeurt normaal in de kadernota maar daar ontbraken de gegevens nog. De indexatie voor 2025 wordt in de 2e firap 2025 verwerkt.

2B. Economische vitaliteit

Inleiding

De gemeente Bergen zet zich in voor het versterken en toekomstbestendig maken van haar lokale economie. Dit vraagt om een gerichte aanpak die inspeelt op de unieke kenmerken en behoeften van elke dorpskern. Door ondernemers actief te betrekken bij zowel economische als maatschappelijke ontwikkelingen, wordt niet alleen de economische vitaliteit vergroot, maar ook de sociale samenhang versterkt.

Maatwerk per kern vormt de basis van deze strategie met als doel de onderlinge samenwerking tussen ondernemers te bevorderen en een aantrekkelijk economisch klimaat te creëren. Deze aanpak draagt bij aan levendige centra met een gevarieerd aanbod, minimale leegstand en een sterke lokale identiteit, waarin zowel inwoners als bezoekers zich welkom voelen. We richten ons op het volgende:

1. Actieve rol voor versterking economische vitaliteit.
2. Economische agenda Noord-Holland Noord.

Hoe zien we of we dat bereiken?

Als onze inspanningen slagen zien wij dat terug in:

- Een vitale economie met actieve samenwerking tussen gemeente en bedrijfsleven.
- Levendige dorpskernen met een aantrekkelijk en gevarieerd aanbod met weinig leegstand. Dit blijkt uit het dalende percentage leegstaande panden.
- Positieve reacties van ondernemers, inwoners en bezoekers, waarbij ondernemers een hogere tevredenheidsscore geven in het ondernemerstevredenheidsonderzoek ten opzichte van 2025.

Actieve rol versterking economische vitaliteit

Wat willen we bereiken?

Door gerichte inspanningen vergroten wij de economische vitaliteit van de gemeente Bergen. De volgende thema's hebben onze prioriteit:

- Versterking MKB-dienstverlening.
- Versterken winkelgebieden.
- Economische versterking dorpskernen.
- Draagvlakmeting BIZ Egmond aan Zee.

Wat gaan we daarvoor doen?

Versterking MKB dienstverlening

In 2026 geeft de gemeente Bergen uitvoering aan de verbeterpunten uit het MKB-advies van 2025. Tegelijk wordt blijvend onderzocht hoe de gemeente een topdienstverlener kan zijn voor het MKB. Focus ligt op:

- Versteven van de relatie met lokale ondernemers.
- Doorlopende verbetering van dienstverlening.
- Inspelen op actuele behoeften binnen de MKB-sector.
- Implementatie van recent vastgesteld horecabeleid.

Versterken winkelgebieden

In samenspraak met de regio en Ontwikkelingsbedrijf NHN zetten we in 2026 in op het actief engageren van het commercieel netwerk met als doel leegstand en verloedering in winkelgebieden tegen te gaan door:

- Verbinding van ondernemers, vastgoedpartijen en centrummanagers.
- Stimuleren van lokale initiatieven voor gebiedsversterking.
- Gerichte samenwerking op vitale winkelkernen.

Economische versterking dorpskernen

In 2026 wordt extra budget en capaciteit ingezet voor de economische vitaliteit van Bergen, Schoorl en de Egmond.

- Versterken van samenwerking binnen en tussen kernen.
- Inzetten van centrummanagers in de kernen voor het ophalen en realiseren van ondernemersinitiatieven.
- Professionaliseren van BIZ-besturen voor duurzaam lokaal ondernemerschap.

Draagvlakmeting BIZ Egmond aan Zee

In samenspraak met ondernemers worden afspraken gemaakt over de economische koers van de BIZ Egmond aan Zee te beginnen met een draagvlakmeting.

Economische agenda Noord-Holland-Noord

Wat willen we bereiken?

Door het volgen van de economische agenda Noord Holland Noord ondersteunen wij de economische vitaliteit. De agenda richt zich op wegnemen van knelpunten en stimuleren van groei.

Wat gaan we daarvoor doen?

Ontwikkelbedrijf Noord-Holland-Noord

In 2026 ondersteunt Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord actief het MKB via:

- Aanpak arbeidsmarktknelpunten met regionale partners.
- Oplossingen voor netcongestie stimuleren.
- Digitale groei versterken bij ondernemers met praktische tools en kennisdeling.

Halfjaarlijks vindt er een evaluatie plaats van de uitvoering van het Ontwikkelbedrijf NHN.

Wat gaat het kosten?

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Meerjarenbegroting 2026	Meerjarenbegroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029
Baten	57	58	58	58
Lasten	-419	-369	-374	-378
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-361	-311	-315	-320
Gerealiseerd resultaat	-361	-311	-315	-320

Beleidsindicatoren

		B	U	C	H	NL			
nr	Overzicht verplichte indicatoren	score	score	score	score	score	jaar	eenheid	bron
22	Functiemenging	42,2	42,0	40,9	41,3	54,2	2023	%	CBS BAG/LISA - bewerking ABF Research
23	Vestigingen (van bedrijven)	231,0	145,0	177,3	184,7	181,8	2023	per 1.000 inw.15 t/m 64jr	LISA

2C. Een bereikbare gemeente

Een bereikbare gemeente

Wat willen we bereiken?

Wij streven naar een gemeente die goed bereikbaar blijft. En die is voorzien van een (duurzaam) veilige infrastructuur voor voetgangers, fietsers en autoverkeer. Onderdeel van de bereikbaarheid zijn stallingsvoorzieningen voor fietsers en parkeerplaatsen voor auto's.

Uitgangspunt is dat het in onze gemeente prettig is om te wonen, te werken en te recreëren. Goed onderhouden, veilige en vlotte verbindingen zijn daarbij een voorwaarde. De maatregelen die wij treffen op gebied van verkeer en vervoer moeten, daar waar mogelijk, een bijdrage leveren aan de verduurzaming van onze omgeving. Wij zetten daarbij in op het gebruik van de fiets en elektrisch vervoer door onder andere een proactief laadpalenbeleid. Om een goede ontsluiting op het openbaar vervoer te waarborgen hebben wij nauw contact met de Provincie Noord-Holland (concessieverlener) en de concessiehouder (thans Connexxion).

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

Mobiliteitsplan

In 2025 is het mobiliteitsplan vastgesteld met daarin de visie op gebied van mobiliteit, de doelstellingen die wij nastreven en daaraan gekoppeld het te voeren beleid, en een globaal uitvoeringsplan om de doelstellingen daadwerkelijk te realiseren. Het plan geeft ons richting voor de toekomst op basis van actuele ontwikkelingen, wensen van bewoners en ondernemers en taakstellingen vanuit duurzaamheid. Onder andere op gebied van klimaatadaptatie en energietransitie. Het uitvoeringsplan is opgestart. Een belangrijk onderdeel daarbij is het juridisch regelen en goed inrichten van de wegen die zijn gecategoriseerd als GOW30. Voor de Zeeweg in Bergen aan Zee is dat inmiddels gedaan. Eind 2026 is de planvorming voor de Herenweg in Egmond aan den Hoef en de Komlaan in de kern Bergen gereed voor uitvoering. Verder ligt een voorstel klaar hoe het verblijfsklimaat van de omgeving Ruïnekerk kan worden verbeterd.

Fietsnetwerk

De gemeente maakt het fietsnetwerk toekomstbestendig, fietsvriendelijk en veiliger door:

- De aanleg van een tweede fietspad langs de Eeuwigelaan en het doortrekken van de fietsstraat Hoflaan. De uitvoering hiervan is in 2025 opgestart.
- Volgens het mobiliteitsplan de kwaliteit van fietsroutes tussen de kernen van de gemeente Bergen te versterken. Daarbij wordt in 2026 de Duinweg tussen Bergen en Schoorl, fietsvriendelijk ingericht.

- De Sluislaan en een deel van Mosselenbuurt, als onderdeel van het hoofdnet fiets, in 2026 comfortabeler te maken voor fietsers.
- De Baakmeerdijk en Oosterdijk aan te passen aan de nieuwe uitgangspunten voor polderwegen, zoals dat in het mobiliteitsplan is opgenomen. De Baakmeerdijk krijgt daarbij, als onderdeel van het hoofdnet fiets, bijzondere aandacht.
- Ons in te zetten voor het behoud van het recreatieve fietsnetwerk door de duinen.

Fietstunnel N9

Op basis van de Samenwerkingsovereenkomst N9-Kogendijk, dat mede door de gemeente Bergen is ondertekend, zijn in 2025 stappen gezet in de voorbereiding waardoor het project voor 2029 kan worden gerealiseerd.

Parkeerdruk reduceren

- De mogelijke locaties voor een fietstransferium ter hoogte van Schoorldam, ten westen van Rijksweg N9, zijn in beeld gebracht en in geval van een kansrijke locatie is er gestart met de concrete uitwerking.
- Beleid voor het beter benutten van parkeerplaatsen op eigen terrein is uitgewerkt en in gang gezet. In de parkeerverordening en de daaruit voortvloeiende Nadere Regels (2025) is opgenomen dat hotel- en pensionhouders, alsmede particuliere verhuurders, voor hun gasten vergunningen kunnen aanvragen. Dit betreft echter maximaal één vergunning per verhuurde kamer, verminderd met het aantal parkeergelegenheden op eigen terrein. Naast de grotere hotel- en pensioneigenaren is dit jaar ook voor de kleinere partijen in beeld gebracht voor hoeveel parkeervergunningen men daadwerkelijk in aanmerking komt, waardoor parkeerruimte in het openbare gebied beschikbaar komt.

Uitbreiding oplaadpunten

Het onderzoek naar behoeften is uitgevoerd. Op basis van nieuw beleid is gestart met de realisatie van nieuwe oplaadpunten, waarbij de doorlooptijd tussen aanvraag van een laadpaal en daadwerkelijke plaatsing van deze paal is verkort.

Vervangen verkeerslichten

De verkeerslichten op (Nieuwe) Egmonderstraatweg-Heilooër Zeeweg in Egmond aan den Hoef worden in 2026 vervangen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Mobiliteitsplan

Samen met diverse stakeholders, waaronder omwonenden, ondernemers zijn wij gestart met de planvorming voor het inrichten van de Herenweg in Egmond aan den Hoef en de Komlaan in Bergen als GOW30. Ook is dit jaar het participatietraject opgestart om de omgeving van de Ruïnekerk in Bergen om de verblijfskwaliteit hier te verbeteren. Daarbij wordt extra aandacht besteed aan ruimte voor voetgangers en fietsers.

Begroting 2026

Regionale samenwerking

Om onze ambities voor woningbouw en economie waar te maken, werken we niet alleen lokaal, maar ook samen met de regiogemeenten, de provincie Noord-Holland en het Rijk aan de bijbehorende bereikbaarheidsopgave. De Regionale Investeringsagenda Mobiliteit Regio Alkmaar (september 2024 vastgesteld) is het vertrekpunt. Voor de regionale bijdragen doen wij samen met de regiogemeenten een verkenning naar de constructie (o.a. governance) van een Regionaal Investeringsfonds Mobiliteit Regio Alkmaar. Voor deze verkenning zijn in het college de volgende uitgangspunten vastgesteld: scope, looptijd, omvang, verdeelsleutel, bekostiging, fasering en periodieke evaluatie.

Fietstunnel N9

Samen met Rijkswaterstaat, Provincie Noord-Holland en de gemeente Alkmaar lossen wij het verkeerskundig knelpunt N9-Kogendijk op. Dit doen we door het aanpassen van het kruispunt N9-Kogendijk, waaronder een fietstunnel onder de N9 door. Een kernteam, waarin de gemeente Bergen zitting heeft, bereidt het project voor zodat deze kruising volgens planning uiterlijk in 2028 wordt gerealiseerd.

Fietsnetwerk

- Dit jaar worden de benodigde procedures en onderzoeken afgerond voor de aanleg van een tweede fietspad aan de zuidzijde van de Eeuwigelaan. Het fietspad wordt volgens dit plan aangesloten op de fietsstraat van de Hoflaan, waarbij deze fietsstraat richting de Eeuwigelaan wordt verlengd. Het plan wordt aanbesteed samen met het onderhoudswerk aan de rijbaan en bestaande fietspaden van de Eeuwigelaan. Volgens planning wordt de daadwerkelijke uitvoering van dit project in de tweede helft van dit jaar opgestart.
- Er is een inrichtingsplan gemaakt om de Duinweg tussen, Klimweg en Postweg, fietsvriendelijker te maken. In afstemming met onder andere de lokale ondernemers wordt dit plan volgens planning in 2026 uitgevoerd.
- In 2025 is een plan voorbereid om de Sluislaan te herstraten, waarbij de aansluiting met Mosselenbuurt wordt aangepast. Hierdoor wordt de fietsroute van en naar Bergen aan Zee logischer. Door dit tracé te herstraten wordt deze comfortabeler voor het fietsverkeer om te nemen.
- De Baakmeerdijk en Oosterdijk worden gereconstrueerd en ingericht aan de nieuwe uitgangspunten voor polderwegen volgens het mobiliteitsplan. Het deel van de Baakmeerdijk is onderdeel van het Hoofdnet fiets wat bij de uitvoering wordt geaccentueerd. Daarmee willen wij de positie van de fietser ten opzichte van het overige verkeer versterken.
- In 2025 heeft een onderzoek plaatsgevonden naar diverse alternatieven voor de fietsverbinding tussen Bergen aan Zee en Bergen/Schoorl (Verspykweg/Bijdensteinsweg). Dit heeft geresulteerd in een tweetal kansrijke alternatieven die verder worden onderzocht. De gemeente Bergen heeft zitting in de werkgroep. De door de raad aangenomen motie om actief in te zetten voor het behoud, herstel en waar nodig verbetering van het volledige fietspadennetwerk in de duinen, inclusief Verspykweg (en Bijdensteinsweg), is daarbij een belangrijke leidraad.

Parkeerdruk reduceren

Op basis van de ervaringen die zijn opgedaan met de pilots uit 2022 en 2023 met een zomertransferium nabij Egmond aan den Hoef is besloten deze in deze vorm niet te continueren. Conform het mobiliteitsplan worden kansrijke locaties verder verkend en zo mogelijk uitgewerkt tot concrete projecten. Daarbij werken wij samen met de regio (in het bijzonder met de gemeente Alkmaar) om te onderzoeken of een transferium aan de westrand van Alkmaar (De Meent) zinvol en realiseerbaar is. Op lokaal niveau zetten wij vooral in op een fietstransferium ter hoogte van Schoorldam, ten westen van Rijksweg N9.

De resultaten van de kustbus naar Bergen aan Zee zijn zowel voor de gemeente als voor de Provincie Noord-Holland reden om deze de komende jaren te continueren waardoor bezoekers een goed alternatief hebben voor de auto bij strandbezoek gedurende de zomermaanden.

De gemeente onderzoekt in hoeverre het mogelijk is de parkeerdruk in de openbare ruimte te verminderen door aanwezige parkeerplaatsen op eigen terrein beter te benutten. Er wordt daarbij uitvoering gegeven aan de motie van de raad met betrekking tot de uitgifte van verblijfsrecreantenvergunningen. Hierbij komt men niet in aanmerking voor een parkeervergunning als op eigen terrein kan worden geparkeerd, waardoor er parkeerruimte vrijkomt in het openbare gebied. Voor recreatieve accommodaties met meerdere kamers wordt per verhuurde kamer maximaal één parkeervergunning aangeboden, verminderd met het aantal parkeergelegenheden op eigen terrein. Eerder zijn hiertoe de grotere hotel- en pensioneigenaren benaderd. Dit heeft al het terugdringen van verblijfsrecreantenvergunningen gerealiseerd. In 2026 worden de kleinere aanbieders onder de loep genomen.

Uitbreiding oplaadpunten

Op basis van het laadpalenbeleid en het onderzoek naar (verwachte) behoefte, wordt de plaatsing van oplaadpunten verder uitgerold. Waarbij de doorlooptijd tussen aanvraag van een laadpaal en daadwerkelijke plaatsing van deze paal is verkort.

Vervangen verkeerslichten

In 2024 zijn de verkeerslichten in Egmond aan Zee vervangen door een moderne regelinstallatie. Nu is het kruispunt van de (Nieuwe) Egmonderstraatweg en de Heilooër Zeeweg in Egmond aan den Hoef aan de beurt. De huidige installatie is sterk verouderd en onderdelen zijn nauwelijks nog verkrijgbaar, waardoor een betrouwbare werking niet langer gegarandeerd kan worden.

Voorafgaand aan de vervanging is onderzocht of de huidige indeling van het kruispunt toekomstbestendig is. Uit dit onderzoek is gebleken dat de bestaande layout behouden kan blijven. Er is daarom besloten om alleen de installatie te vervangen. Met een moderne regelinstallatie kunnen we beter inspelen op de ambities op het gebied van duurzame mobiliteit, zoals het geven van meer prioriteit en comfort aan fietsers. Bij de vervanging, die voor 2026 staat gepland, wordt hiermee rekening gehouden.

Wat gaat het kosten?

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Meerjarenbegroting 2026	Meerjarenbegroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029
Lasten	-1.859	-1.637	-1.675	-1.703
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-1.859	-1.637	-1.675	-1.703
Gerealiseerd resultaat	-1.859	-1.637	-1.675	-1.703

Verbonden partijen behorende bij programma 2

PO	Verbonden partij
2b	Ontwikkelingsbedrijf NHN NV (ONHN)
2c	Cooperatie ParkeerService

Programma 3. Een leefbare gemeente

3A. Wonen en leefomgeving

Inleiding

In de gemeente Bergen is het goed wonen in een prettige woonomgeving en met een aantrekkelijk voorzieningenniveau. Met dit voor ogen richten we onze inspanningen op de volgende thema's:

1. Woningbouw
2. Huisvesting
3. Ontwikkelperspectief Noord Holland Noord
4. Integraal huisvestingsplan (IHP) onderwijsvoorzieningen Bergen NH 2026-2029

Hoe zien we of we dat bereiken?

Als onze inspanningen slagen zien wij dat terug in:

- Een evenwichtig woningbouwprogramma dat aansluit bij de woonvisie van de gemeente Bergen.
- Een actuele Doelgroepenverordening en Huisvestingsverordening.
- Actieve betrokkenheid bij het Ontwikkelperspectief Noord Holland Noord.
- Realisatie van onderwijshuisvestingsprojecten gebaseerd op een nieuw IHP.

Woningbouw

Wat willen we bereiken?

In 2025 is de Woonvisie Bergen NH 2025 - 2030 vastgesteld. De gemeente Bergen zet met het nieuwbouwprogramma in op minimaal een derde sociale huur en een derde betaalbaar. Onder het betaalbare segment vallen:

- sociale huurwoningen tot € 900,07 per maand (prijspeil 2025);
- middenhuur tot maximaal € 1.157,95 per maand (prijspeil 2025);
- koopwoningen met een aankoop prijs van maximaal € 405.000,00 (VON) (prijspeil 2025).

Wat gaan we daarvoor doen?

Sturen op nieuwbouw sociale huur en betaalbaar

Bij de toevoeging van 6 woningen of meer moet er minimaal twee derde betaalbaar worden gerealiseerd. Bij de toevoeging van 16 woningen of meer moet er minimaal een derde sociale huur en een derde betaalbaar worden toegevoegd. Bij projecten vanaf 16 woningen is een derde sociale huur

verplicht, bij voorkeur ondergebracht bij een woningcorporatie. Alleen als dit aantoonbaar niet mogelijk is, wordt sociale koop als alternatief toegestaan.

Monitoren woningprogrammering

De gemeentelijke woningprogrammering wordt bijgehouden in de Woningbouwmonitor. Woningbouwplannen (hard en zacht) vanaf 12 woningen zijn hierin opgenomen. Het dashboard toont onder andere de verdeling naar prijscategorie, koop, huur, eengezinswoningen en appartementen. De woningbouwmonitor is openbaar toegankelijk en te bereiken via de website www.regioalkmaar.nl. De, in de woonvisie gewenste, nieuwbouwprogrammering is te monitoren via dit dashboard. Op basis van dit dashboard wordt twee keer per jaar de regionale woningbouwprogrammering in het Focusoverleg Wonen besproken.

Huisvesting

Wat willen we bereiken?

Door actief te sturen met huisvestingsbeleid bereiken we een evenwichtige verdeling van met name nieuwbouwwoningen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Actualisatie Doelgroepenverordening

Een doelgroepenverordening biedt gemeenten de mogelijkheid bij bestemmingsplannen te eisen dat een bepaald percentage sociale huurwoningen, middel dure huurwoningen en sociale koopwoningen, wordt gerealiseerd in nieuwbouwplannen. Het doel is te zorgen dat deze woningen beschikbaar blijven voor de beoogde doelgroepen, zoals lage- en middeninkomens. De huidige doelgroepenverordening gaan we actualiseren om beter gebruik te maken van de wettelijke mogelijkheden. En om beter aan te sluiten bij de te actualiseren Huisvestingsverordening (waarin de toewijzing van doelgroepen kan worden geregeld).

Actualisatie Huisvestingsverordening

Door recente wijzigingen in de Huisvestingswet en de verwachte inwerkingtreding van de Wet versterking regie volkshuisvesting is aanpassing nodig van de Huisvestingsverordening. Daarnaast zijn er door nieuwe wetgeving meer mogelijkheden om bijvoorbeeld het aandeel toewijzingen met lokale voorrang te vergroten of om regels op te nemen over betaalbare nieuwbouw koopwoningen. In 2026 wordt de Huisvestingverordening geactualiseerd. Ook de wijziging rond recreatieve verhuur van de Terrasflat en Bergen aan Zee wordt hierin meegenomen, nadat de raad hierover wordt geconsulteerd.

Wet Versterking regie op de volkshuisvesting

Het wetsvoorstel Wet versterking regie op de volkshuisvesting is op 3 juli 2025 aangenomen door de Tweede Kamer. De verwachting is dat de wet op 1 januari 2026 in werking treedt. Deze wet heeft forse gevolgen voor het lokale volkshuisvestingsbeleid. Verwacht wordt dat gemeenten vóór 1 januari 2027 een (regionaal afgestemd) volkshuisvestingsprogramma hebben vastgesteld. Ook worden gemeenten verplicht om voor 1 januari 2027 een urgentieregeling voor kwetsbare doelgroepen op te nemen in de Huisvestingsverordening. Deze aspecten krijgen aandacht in 2026 als de Wet daadwerkelijk op 1 januari in werking treedt.

Ontwikkelperspectief Noord Holland Noord

Wat willen we bereiken?

Voor regio Noord-Holland Noord is geconstateerd dat een integrale bovenregionale visie in de vorm van een Ontwikkelperspectief ontbreekt. In het proces van het provinciaal ruimtelijk voorstel is daarom voor dit gebied een analysedocument gemaakt met (boven)regionale opgaven. Provincie Noord-Holland, de gemeenten in Noord-Holland Noord en het HHNK werken samen aan het Ontwikkelperspectief Noord-Holland Noord.

De opgaven zoals wonen, werken, economie, mobiliteit, landbouw, landschap, water en bodem, vragen om een integrale benadering en om een bijdrage van het Rijk.

Wat gaan we daarvoor doen?

Ontwikkelperspectief regio

Het ontwikkelperspectief wordt opgesteld om gezamenlijk de grote nationale en bovenregionale ruimtelijke opgaven af te wegen. En de juiste keuzes te maken over welke ontwikkelingen waar kunnen plaatsvinden. Regionaal versterken we de samenwerking op hoofdthema's en worden we zichtbaar richting het Rijk. Als gemeente doen wij actief mee in dit proces en volgen wij de stappen die de provincie zet nauwgezet.

Integraal huisvestingsplan onderwijsvoorzieningen Bergen NH 2026-2029

Wat willen we bereiken?

Het doel is het onderwijs en de daarbij horende ambities in de gemeente Bergen op een kwalitatief goed niveau te houden. Een op de toekomst gerichte passende huisvesting voor het onderwijs maakt daar onderdeel van uit.

Strategische keuzes voor die huisvesting willen wij baseren op zoveel mogelijk actuele informatie en inzichten.

Wat gaan we daarvoor doen?

Integraal Huisvestingsplan (IHP)

We stellen een nieuw Integraal Huisvestingsplan (IHP) op waarin strategische keuzes worden voorgelegd. Die keuzes baseren we op gewenste omvang, spreiding, en visie(s) op onderwijs. Zo kunnen we anticiperen op toekomstige leerling ontwikkelingen, daarin maken we ook afwegingen over levensduur verlengende renovatie en/of verduurzaming. Het nieuwe IHP voorziet in het uitvoeren van huisvestingsprojecten met fasering voor de korte termijn (4 jaar), de middellange termijn (4 tot 16 jaar) en een doorkijk naar de lange termijn 16 tot 40 jaar.

Wat gaat het kosten?

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Meerjarenbegroting 2026	Meerjarenbegroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029
Baten	3.077	2.626	1.451	1.480
Lasten	-6.446	-6.172	-5.050	-5.222
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-3.369	-3.546	-3.599	-3.743
Onttrekkingen	0	0	0	0
Stortingen	0	0	0	0
Mutaties reserves	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	-3.369	-3.546	-3.599	-3.743

Financiële mutaties

Financiële mutaties voor programmaonderdeel 3a. Aut = autonoom, nb = is nieuw beleid, N = nadeel, V = voordeel, I = incidenteel, S = structureel, PO= programmaonderdeel.

1 =1.000			korte omschrijving	2026		2027		2028		2029		I/S
aut	3a	.1	Indexatie huurinkomsten voor dit PO	1	V	2	V	2	V	2	V	S
aut	3a	.2	Leges omgevingsvergunningen	373	V	0		0		0		S
Totaal 3a				375	V	2	V	2	V	2	V	

Financiële toelichting

3a.1 Indexatie huurinkomsten voor dit PO

Dit betreft het totaal van de 3,5% indexatie op de huurinkomsten voor 2025 en verder. Dit gebeurt normaal in de kadernota maar daar ontbraken de gegevens nog. De indexatie voor 2025 wordt in de tweede FIRAP 2025 verwerkt.

3a.2 Leges omgevingsvergunningen

In 2024 is door een extern bureau onderzoek gedaan naar de te verwachte legesinkomsten. Deze data is nu gebruikt voor de kostendekkendheid in 2026. Cijfers rond de “vaste” minimale inkomsten (leges met betrekking tot aanbouw en dakkapellen et cetera) zijn er nog niet. Wel is duidelijk dat er de laatste paar jaar structureel meer legesinkomsten zijn dan begroot. Er worden voor gemeente Bergen diverse projecten verwacht die hoge legesinkomsten op moeten brengen. Ondanks dat niet altijd duidelijk is of deze opbrengsten voor 2025 of 2026 op moeten brengen of in de wacht staan vanwege de stikstofproblematiek, houden we vast aan berekeningen en cijfers die wel voor handen zijn. Vanaf de begroting 2027 wordt de inschatting gemaakt op basis van trendanalyse met betrekking tot de “vaste” minimale inkomsten en een inschatting met betrekking tot de leges voor de lopende grotere projecten.

Beleidsindicatoren

		B	U	C	H	NL			
nr	Overzicht verplichte indicatoren	score	score	score	score	score	jaar	eenheid	bron
24.1	Gemiddelde WOZ-waarde	478	333	370	385	290	2022	x €1.000	CBS - Waarde onroerende zaken
24.2	Gemiddelde WOZ-waarde	547	363	405	417	317	2023	x €1.000	CBS - Waarde onroerende zaken
24.3	Gemiddelde WOZ-waarde	579	445	476	505	368	2024	x €1.000	CBS - Waarde onroerende zaken
24.4	Gemiddelde WOZ-waarde	613	441	484	516	379	2025	x €1.000	CBS - Waarde onroerende zaken
25	Nieuw gebouwde woningen	3,9	0,4	12,4	7,9	9,1	2024	per 1.000 woningen	Basisregistraties adressen en gebouwen - bewerking ABF Research
26	Demografische druk	102,5	72,7	87,5	90,2	70,7	2025	%	CBS - Bevolkingsstatistiek - bewerking ABF

3B. Duurzaamheid en milieu

Inleiding

De gemeente Bergen zet in op het behouden van een schone, veilige en duurzame leefomgeving. Waarbij we adequaat inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen. Eén van die ontwikkelingen is klimaatverandering.

Met dit voor ogen richten we onze inspanningen op de volgende thema's:

1. Programma Klimaat
2. Milieutaken

Hoe zien we of we dat bereiken?

Als onze inspanningen slagen zien wij dat terug in:

- De Kritische Prestatie Indicatoren (KPI) van het programma Klimaat. Daarmee volgen we de voortgang op de geformuleerde doelen op het pad richting 2030 en 2040 en – uiteindelijk – een duurzame, klimaat neutrale gemeente.
- Actieve betrokkenheid bij de actualisatie van het Luchthavenindelingbesluit.

Programma Klimaat

Wat willen we bereiken?

Vanaf 2026 voeren we het Programma Klimaat 2025–2030 uit. Daarmee werken we aan een duurzame leefomgeving en voldoen we aan Nederlandse en Europese doelen. In 2030 moet 55% CO₂-reductie zijn bereikt; voor 2040 vraagt de EU zelfs 90%. Dat vraagt om versnelling en meetbare acties, verdeeld over de pijlers van het programma.

Kijk voor het gehele programma op <https://klimaatplein.bergen-nh.nl/>.

Wat gaan we daarvoor doen?

Circulaire economie

We richten ons op landbouw, consumptiegoederen, bouw & infrastructuur en bedrijven. Afvalreductie staat centraal, zowel intern als extern. We geven het goede voorbeeld via circulair inkopen en bouwen. En ondersteunen bewoners en externe partijen met campagnes, onderwijs en pilots voor duurzame landbouw.

Duurzame bedrijfsvoering

In onze eigen organisatie geven we het goede voorbeeld aan iedereen binnen de gemeente. Dat doen we door het verduurzamen van het eigen gemeentelijk vastgoed en het elektrificeren van het eigen wagenpark. In 2040 moet al het gemeentelijk vastgoed gasloos zijn.

Medewerkers worden bewust gemaakt van duurzaam inkopen, met MVOI-criteria als standaard in aanbestedingen.

Duurzame mobiliteit

We plaatsen laadpalen voor elektrische auto's, stimuleren mensen om vaker lopend, met de fiets of OV te gaan en versterken deelmobiliteit.

Energietransitie

Via isolatie, duurzame opwekking (RES) en het Warmteprogramma 2025–2030 werken we aan aardgasvrije wijken. In 2026 focussen we ons in de gemeente Bergen op Tuin- en Oostdorp, Kruidenbuurt, Rinnegom en Egmond-Binnen. We ondersteunen inwoners bij de overstap naar warmtepompen en stimuleren energiehubs voor lokaal verbruik.

Voor de verduurzaming van bedrijven werken we samen in de regio Alkmaar met het Centrum voor Verduurzaming, opgericht door de samenwerkende gemeenten, provincie en bedrijfsleven.

Klimaatadaptatie

We volgen het uitvoeringsprogramma 2025 – 2026 en geven daarmee vorm aan de nationale opgave om in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust te zijn. Denk aan subsidies, natuur inclusieve gebiedsontwikkeling en samenwerking in de regio Alkmaar.

Milieutaken

Wat willen we bereiken?

Voor de uitvoering van haar milieutaken werkt de gemeente samen met de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. Naast de reguliere taken ligt de nadruk op het beperken van vlieghinder door Schiphol, met als doel de gezondheid van onze inwoners te beschermen en te bevorderen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Bestuurlijke Agenda Schiphol

In de regio Alkmaar-IJmond-Haarlem wordt met de Bestuurlijke Agenda Vliegverkeer Schiphol planmatig inbreng over vlieghinderaspecten geleverd aan de overlegstructuren rondom Schiphol. Via de bestuurlijke agenda wordt aangehaakt bij de Bestuurlijk Regie Schiphol. Daarbij wordt

Begroting 2026

samengewerkt in de NOVEX Schipholregio. Een rijk-regio-traject om in samenwerking de diverse opgaven binnen de Schipholregio integraal op te pakken. In 2025 heeft de actualisatie van de bestuurlijke agenda plaatsgevonden. De focus van de inbreng komt te liggen op het herstellen van de balans tussen het belang van een internationale luchthaven voor Nederland en de kwaliteit van de leefomgeving, specifiek voor omwonenden. Wij volgen deze actualisatie van het Luchthavenindelingbesluit Schiphol richting 2027 op de voet en leveren via onze partners input met het belang van de gemeente Bergen voor ogen.

Uitvoering milieutaken

De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (ODNHN) voert voor de gemeente verschillende milieutaken uit. Als verbonden partij van de gemeente is hen gevraagd bezuinigingsscenario's te presenteren van 3 en 5%. Voor nu heeft dit een structurele verlaging van € 90.000,- opgeleverd. Echter, tegelijkertijd wordt ODNHN gevraagd te voldoen aan de zogeheten robuustheidscriteria. Die hebben een kostenverhogend effect. In 2026 is die kostenverhoging opgevangen door een incidentele bijdrage vanuit de reserves. Vanaf 2027 wordt er structureel budget begroot voor Robuustheid. Hier zal in 2026 veel bestuurlijk aandacht voor zijn.

Wat gaat het kosten?

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Meerjarenbegroting 2026	Meerjarenbegroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029
Baten	9.715	11.418	11.750	11.998
Lasten	-10.823	-11.290	-11.606	-11.819
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-1.108	128	144	180
Gerealiseerd resultaat	-1.108	128	144	180

Financiële mutaties

Financiële mutaties voor programmaonderdeel 3b. Aut = autonoom, nb = is nieuw beleid, N = nadeel, V = voordeel, I = incidenteel, S = structureel, PO= programmaonderdeel.

1 =1.000			korte omschrijving	2026		2027		2028		2029		I/S
aut	3b	.1	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	0		0		0		0		S
aut	3b	.2	Huishoudelijk afval	203	N	162	N	154	N	15	N	S
aut	3b	.3	Riool	43	V	37	V	43	V	95	V	S
Totaal 3b				161	N	125	N	111	N	79	V	

Financiële toelichting

3b.1 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Betreft de mutatie van de kapitaalslasten naar aanleiding van de wijzigingen in het investeringsschema voor dit programmaonderdeel. Aangezien dit riool en afval betreft loopt dit via de voorzieningen afval en rioolheffing en is daarmee budgetneutraal.

3b.2 Huishoudelijk afval

Dit betreft het saldo vanuit de actualisatie van de kosten en opbrengsten voor de afvalstoffenheffing.

3b.3 Riool

Dit betreft het saldo van de actualisatie van de kosten en opbrengsten voor de rioolheffing.

Beleidsindicatoren

		B	U	C	H	NL			
nr	Overzicht verplichte indicatoren	score	score	score	score	score	jaar	eenheid	bron
27	Omvang huishoudelijk restafval	129	68	97	98	150	2023	kg per inwoner	CBS - Huishoudelijk afval
28	Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit	25,7	26,6	26,6	28,8	32,5	2022	%	berekening

Begrotingspost subsidies

Deze bijlage bevat een overzicht van subsidies die worden verstrekt op basis van de gemeentelijke begroting. Dit vormt één van de juridische grondslagen voor het toekennen van subsidies. Wanneer een bepaalde activiteit wordt uitgevoerd door één of slechts enkele partijen, is het niet noodzakelijk om speciaal voor hen een aparte subsidieregeling op te stellen. In dat geval moeten zowel de naam van de ontvanger als het maximale subsidiebedrag in de begroting worden opgenomen. Het college is bevoegd de subsidie te verlenen, onder voorbehoud van de jaarlijkse vaststelling van de gemeentebegroting door de gemeenteraad. Deze vorm van subsidieverlening voorkomt een onevenredige belasting van het bestuursorgaan.

Subsidieontvanger	Activiteit	Max subsidiebedrag 2026	Periode meerjarige subsidie
Centrum voor Verduurzaming regio Alkmaar	Verduurzamen van bedrijven op met name bedrijventerreinen, oplossen van netcongestie. Verstrekken van onafhankelijk advies zonder winstoogmerk, vanuit een voor-en-door-ondernemers concept.	€ 15.000	2026, 2027

3C. Beheer en onderhoud

Beheer en onderhoud

Wat willen we bereiken?

Het groene karakter in en tussen de dorpen is onderdeel van de identiteit van onze gemeente. Het draagt bij aan een gezonde en prettige leefomgeving. Behoud daarvan, vooral het openhouden van het buitengebied, is essentieel. Tegelijkertijd zien wij dat de druk op onze schaarse buitenruimte groter wordt door ruimtelijke ontwikkelingen, waaronder de opgave om meer woningen voor onze inwoners te realiseren. Verder zien wij taken op ons afkomen als gevolg van de verandering van het klimaat. Wij streven naar een goede balans tussen de diverse ontwikkelingen die het groene karakter van onze gemeente waarborgt en waarbij rekening wordt gehouden met de verandering.

In het vastgestelde groenbeleidsplan is afgesproken dat het aantal bomen per jaar met 175 moet toenemen. Deze ambitie wordt nagestreefd, waarbij het vinden van passende locaties voor een dergelijk aantal bomen uitdagend is gebleken. Daarnaast wordt aandacht gegeven aan de verbinding van groen en klimaat adaptieve maatregelen zoals betere infiltratie en aanleg van koeltegebieden.

Aandacht voor biodiversiteit is één van de pijlers uit het groenbeleidsplan. Wij willen bereiken dat de teruggang van de biodiversiteit een halt wordt toegeroepen en waar mogelijk de biodiversiteit verbeterd wordt.

De gemeente Bergen heeft een belangrijke rol bij het zorgen voor een goede waterkwantiteit (retentie & doorstroming) en waterkwaliteit. Hiervoor is onder andere een baggerplan gemaakt. Met de uitvoering van dit plan willen wij tevens recreatieve en ecologische functies versterken en waarborgen. Deze werkzaamheden zijn verder van belang voor een klimaatbestendige en waterrobuuste leefomgeving.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

- Er ligt een vastgesteld groenbeheerplan met daarin een concrete uitwerking van de doelstellingen zoals deze in het groenbeleidsplan zijn geformuleerd. Het groenbeheer wordt volgens dit beheerplan uitgevoerd;
- Er ligt een vastgesteld uitvoeringsplan voor 't Oude Hof in Bergen en er is een start gemaakt met de uitvoering daarvan;
- Er is meer groen in Egmond aan Zee (vooral Egmond-Zuid);
- Er is meer biodiversiteit binnen onze gemeente, waaronder meer leefruimte voor bijen en vlinders en meer soorten insecten in de bermen;
- Er is meer vergroening van versteende gebieden, zowel in de openbare ruimte als bij particulieren. Zo wordt er bij herinrichtingen meer rekening gehouden met groen en wordt versterking verminderd waardoor de infiltratie vergroot;
- Het in 2025 vastgestelde Meerjarenplan Baggeren Watergangen 2025 - 2034 wordt uitgevoerd.

Wat gaan we daarvoor doen?

Waterkwantiteit en -kwaliteit

Uit recente inspecties in 2024 van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) bleek dat er niet voldoende watergangen meegenomen waren in het eerdere baggerplan en de begroting. HHNK had de gemeente aangeschreven over meerdere locaties die niet voldeden aan de baggereisen; de legger van HHNK. Daarom is het baggerplan recent geactualiseerd. We hebben nu een compleet meerjarenplan baggeren watergangen van 2025 t/m 2034. Waarin de hele cyclus van het baggeren van alle watergangen in een begroting is gezet, m.b.v. een voorziening baggeren. Met deze voorziening kunnen tegenvallers en meevallers goed opgevangen worden.

Groenbeleidsplan: biodiversiteit

In 2026 wordt gewerkt aan het verbeteren van de biodiversiteit door, daar waar mogelijk natuurvriendelijk te maaien. Minder intensief maaien komt de aanwezige insecten en kruiden ten goede. Vanaf 2026 wordt daarom de klepelmaaier niet meer ingezet omdat deze voor een verschraling van de biodiversiteit zorgt.

De beplanting die wordt aangeplant is zoveel mogelijk inheems. Dit vergroot het voedselaanbod voor lokale insecten zoals bijen en vlinders.

Groenbeleidsplan: bomenareaal

In 2026 wordt de ambitie om 175 extra bomen aan te planten nagestreefd. Het vinden van geschikte groeilocaties vormt een uitdaging. Indien mogelijk worden er bomen geplant buiten het eigen bomenareaal om alsnog zoveel mogelijk bomen te planten in 2026.

Wat gaat het kosten?

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Meerjarenbegroting 2026	Meerjarenbegroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029
Baten	1.273	1.182	1.209	1.235
Lasten	-12.684	-13.218	-13.592	-13.917
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-11.411	-12.036	-12.383	-12.683
Gerealiseerd resultaat	-11.411	-12.036	-12.383	-12.683

Financiële mutaties

Financiële mutaties voor programmaonderdeel 3c. Aut = autonoom, nb = is nieuw beleid, N = nadeel, V = voordeel, I = incidenteel, S = structureel, PO= programmaonderdeel.

1 =1.000			korte omschrijving	2026		2027		2028		2029		I/S
aut	3c	.1	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	184	V	2	N	7	V	4	N	S
aut	3c	.2	Indexatie huurinkomsten voor dit PO	20	V	14	V	13	V	17	V	S
aut	3c	.3	Gemeentewerven	94	N	40	N	40	N	40	N	I
Totaal 3c				110	V	28	N	20	N	27	N	

Financiële toelichting

3c.1 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Betreft de mutatie van de kapitaalslasten naar aanleiding van de wijzigingen in het investeringsschema voor dit programmaonderdeel.

3c.2 Indexatie huurinkomsten voor dit PO

Dit betreft het totaal van de 3,5% indexatie op de huurinkomsten voor 2025 en verder. Dit gebeurt normaal in de kadernota maar daar ontbraken de gegevens nog. De indexatie voor 2025 wordt in de 2e firap 2025 verwerkt.

3c.3 Gemeentewerven

Voor de werf is een meerjarig onderhoudsplan nodig. Dit voorkomt achterstallig onderhoud en mogelijke ongelukken. Daarnaast moeten er diverse milieuonderzoeken plaats vinden

Verbonden partijen behorende bij programma 3

PO	Verbonden partij
3b	Vuilverbrandingsinstallatie e.o. (VVI)
3b	Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)

Programma 4. Een financieel gezonde gemeente

4. Een financieel gezonde gemeente

Een financieel gezonde gemeente

Wat willen we bereiken?

1. Een structureel sluitende begroting voor 2026.
2. Zo laag mogelijke lokale lasten.
3. Transparante en voor raad en de inwoners een navolgbare P&C cyclus

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

1. Er is een door de raad vastgestelde programmabegroting 2026-2029 waarin de jaarschijf 2026 structureel sluit.
- 2A. Eventuele aanpassingen met betrekking tot de toe te rekenen kosten zijn aan de raad ter goedkeuring voorgelegd.
- 2B. Egalisatievoorzieningen afval- en rioolheffing ontwikkelen zich richting een stand van rond de 1 miljoen euro.
- 2C. In de kadernota wordt ieder jaar de indexatie van de onroerende zaakbelasting (OZB) conform prijs Nationale Bestedingen (pNB) van het vorige jaar ter vaststelling aan de raad aangeboden.
- 3A. De teksten in programma 1B zijn zo helder mogelijk geschreven en sluiten aan op de maatschappelijke doelen.
- 3B. Een programma indeling volgens de VNG standaard (9 hoofd taakvelden) waarbij de verschillende maatschappelijke onderwerpen makkelijk te vinden zijn.

Wat gaan we daarvoor doen?

Een structureel sluitende begroting 2026

Ons doel is een structureel sluitende begroting voor 2026 aan de raad voor te leggen.

Zo laag mogelijke lokale lasten

OZB, riool- en afvalstoffenheffing

Uitgangspunt is dat de riool- en afvalstoffenheffing kostendekkend zijn. Dit houdt in dat de kosten met betrekking tot afval en riool worden doorbelast via de afvalstoffen- en rioolheffing. Aanpassingen met betrekking tot de toe te rekenen kosten worden altijd ter vaststelling aan de raad voorgelegd. Voor de riool- en afvalstoffenheffing geldt dat, als de egalisatievoorziening boven de 1 miljoen stijgt, het tarief meerjarig zo wordt vastgesteld dat de stand van de voorziening weer daalt naar rond de 1 miljoen euro.

Rioolheffing

Het riooltarief volgt één op één uit het in 2023 door de raad vastgestelde PWR (Programma stedelijk water en riolering). Met daarin de keuze die is gemaakt voor duurzame financiering. Om te komen tot het tarief voor de duurzame financiering (werken met de spaarvoorziening), indexatie en de hogere baggerkosten stijgt het tarief in 2026 met circa 7% en in 2027 met circa 8%. De tarieven vindt u in de paragraaf lokale heffingen.

Afvalstoffenheffing

De egalisatie voorziening staat begin 2025 op 1,9 miljoen euro.

Het uitgangspunt is dat we die rond de 1 miljoen euro houden om grote incidentele tegenvallers op te vangen. De tarieven voor 2026 worden nu met 4% verlaagd ten opzichte van 2025. De kostendekkendheid van het tarief komt daarmee op 97%. Dit zorgt ervoor dat bij een toekomstige jaarlijkse stijging van het tarief van circa 3% vanaf 2027 de voorziening de komende jaren daalt tot circa 1 miljoen euro in 2029. De tarieven vindt u in de paragraaf lokale heffingen.

Voor de OZB wordt jaarlijks als minimale stijging het pNB over het vorige jaar gebruikt. Dit is nodig om budgetneutraal te blijven ten aanzien van de korting op de algemene uitkering door het Rijk. Deze index wordt jaarlijks in de meicirculaire gebruikt voor aanpassing van de landelijke rekentarieven OZB.

Deze pNB wordt ieder jaar medio maart gepubliceerd in het Centraal Economisch Plan (CEP) van het CPB (Centraal Planbureau). De stijging met betrekking tot deze index wordt jaarlijks in de kadernota ter vaststelling aan de raad voorgelegd. Voor 2026 is dit 4,2%.

Transparante en voor raad en de inwoners een navolgbare P&C cyclus.

Er wordt een proef gedaan met het schrijven van beleidstekst vanuit maatschappelijke doelen. In deze begroting 2026 onder programma 1B worden de drie opgaves uit het sociaal domein daarvoor gebruikt. Dit zijn kansrijk opgroeien, bestaanszekerheid en vitaal en gezond oud worden.

Verder wordt in 2025 een advies aan de vier BUCH-gemeenteraden voorgelegd over de programma indeling volgens de VNG standaard voor de nieuwe bestuursperiode 2026-2030. Daarmee blijft de programma indeling van de begroting 2026 nog ongewijzigd. Als de vier BUCH-gemeenteraden een geharmoniseerd besluit nemen wordt de begroting 2027 vanuit de nieuwe programma indeling gemaakt.

Trends en ontwikkelingen

Ontwikkeling gemeentefonds

- Herijking - De berekende herijking gemeentefonds uit het verleden komt onze gemeente uit op € 96,- per inwoner. (totaal circa 2,8 miljoen euro). Over 2023 t/m 2025 is € 37,50 in mindering gebracht, € 7,50 in 2023 en € 15 in 2024 en 2025. Eerder is aangegeven dat verder invoering hiervan met ingang van 2026 zou plaatsvinden. Dit is uitgesteld tot 2027. Vooralsnog hebben wij in onze begroting rekening gehouden met het doorzetten van de korting van € 15,- per inwoner in 2027 t/m 2029. Voor 2030 komt daar dan nog €15 bij als er niets wijzigt.

- OEM - Er loopt een onderzoek naar de overige eigen middelen (OEM) en hoe hiermee om te gaan. Dit is een risico aangezien eerder het idee bestond om deze ook mee te nemen in de vereveningsbijdrage zoals bij de OZB. Het gaat hier om de inkomsten uit parkeren, toeristenbelasting en forensenbelasting. Ook dit maakt onderdeel uit van het onderzoek naar de verdere invoering herijking gemeentefonds.
- Budget jeugdhulp - Het Rijk heeft in de meicirculaire 2025, wederom incidenteel, extra budget beschikbaar gesteld voor de jaren 2026 en 2027. Dit betekent dat voor 2028 en verder onzeker is of de gemeenten voldoende budget voor de bekostiging van de jeugdhulp krijgen.

OZB compensatie

Onderzocht wordt of, en zo ja op welke wijze, sportverenigingen en maatschappelijke organisaties met een eigen accommodatie gecompenseerd kunnen worden voor (een deel van) de OZB-lasten.

Wat gaat het kosten?

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Meerjarenbegroting 2026	Meerjarenbegroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029
Baten	83.066	83.547	84.406	86.892
Lasten	-15.293	-16.592	-17.853	-19.425
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	67.772	66.955	66.553	67.467
Onttrekkingen	0	0	0	0
Stortingen	-2.097	-2.097	-2.097	-2.097
Mutaties reserves	-2.097	-2.097	-2.097	-2.097
Gerealiseerd resultaat	65.676	64.859	64.456	65.371

Financiële mutaties

Financiële mutaties voor programmaonderdeel 3b. Aut = autonoom, nb = is nieuw beleid, N = nadeel, V = voordeel, I = incidenteel, S = structureel, PO= programmaonderdeel.

1 =1.000			korte omschrijving	2026		2027		2028		2029		I/S
nb	4	.1	Lening IKC de Kiem € 2.362.000	0		0		0		0		S
aut	4	.2	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	58	N	20	V	22	V	21	V	S
aut	4	.3	Indexatie huurinkomsten voor dit PO	2	V	3	V	3	V	3	V	S
aut	4	.4	Actualisatie rentekosten	76	V	100	V	111	V	92	V	S
aut	4	.5	Ombuiging scanauto parkeernaheffingen	182	V	159	V	160	V	160	V	S
aut	4	.6	Ombuiging scanauto parkeerheffingen	155	V	537	V	569	V	600	V	S
aut	4	.7	Ombuiging kosten invoering scanauto	201	N	223	N	223	N	223	N	S
aut	4	.8	Huisvestingskosten werkorganisatie BUCH	98	V	134	V	139	V	145	V	S
aut	4	.9	BTW correctie op gemeentehuis	105	N	105	N	105	N	105	N	S
Totaal 4				149	V	624	V	676	V	693	V	

Financiële toelichting

4.1 Lening IKC de Kiem € 2.362.000

De raad wordt gevraagd in te stemmen met het verstrekken van een lening aan het schoolbestuur Blosse van € 2.362.000,- voor de realisatie van 530 m² kinderopvang bij IKC De Kiem. De gemeente wil hieraan bijdragen vanwege het belang van een combinatie van school en kinderopvang. Via een langlopende overeenkomst betaalt Blosse de lening in 40 jaar terug. Het rentepercentage wordt vastgesteld op het dan geldende rentepercentage voor een 20 jaarslening bij de BNG. Vooralsnog is met ingang van 2026 een rentelast en opbrengst van 3,66% (stand 30-07-2025) budgetneutraal opgenomen (€ 86.449,-). Dit wordt later na de verstrekking van de lening aangepast aan het dan geldende rentepercentage.

4.2 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Betreft de mutatie van de kapitaalslasten naar aanleiding van de wijzigingen in het investeringsschema voor dit programmaonderdeel. Betreft hier vooral de technische tegenboeking van de omslagrente.

4.3 Indexatie huurinkomsten voor dit PO

Dit betreft het totaal van de 3,5% indexatie op de huurinkomsten voor 2025 en verder. Dit gebeurt normaal in de kadernota maar daar ontbraken de gegevens nog. De indexatie voor 2025 wordt in de tweede FIRAP 2025 verwerkt.

4.4 Actualisatie rentekosten

Naar aanleiding van de geactualiseerde liquiditeitsprognose en de huidige rentestand zijn de verwachte rentelasten aangepast.

4.5 Ombuiging scanauto parkeernaheffingen

Met ingang van maart 2026 wordt een scanauto in de gemeente Bergen ingezet. De verwachting is dat dit zorgt voor meer inkomsten aan parkeerheffingen. Echter de betalingsbereidheid voor parkeerkosten wordt op langere termijn ook groter waardoor inkomsten op parkeernaheffingen afvlakken. Op dit moment wordt rekening gehouden met 5% per jaar. In een volgend P&C document wordt gemonitord wat de stand van zaken is bij inkomsten van parkeernaheffingen en dit wordt, indien nodig, aangepast in de begroting. De verwachting is dat de hoeveelheid parkeernaheffingen in 2026 stijgen van 6.000 nu, naar 12.000 stuks na de inzet van een scanauto.

4.6 Ombuiging scanauto parkeerheffingen

Met ingang van maart 2026 wordt gestart met de inzet van een scanauto. De verwachting is dat de betalingsbereid (10% verhoging) op langere termijn groter wordt. Voor 2026 wordt hierbij gerekend met 3 % verhoging. De te verwachten inkomsten worden hierbij verhoogd op basis van de inzet. In de Kadernota 2027 worden nieuwe inzichten verwacht waardoor dan een update wordt verwerkt.

4.7 Ombuiging kosten invoering scanauto

De inzet van de scanauto zorgt voor extra autokosten en personele inzet. Berekend is dat het uurtarief van de inzet scanauto € 184 is. Over het gehele jaar zorgt dit voor extra uitgaven van € 222.700,-. Daarnaast zijn er eenmalige kosten voor de start in 2026. Dit komt uit € 15.000,-.

4.8 Huisvestingskosten werkorganisatie BUCH

Bij de oprichting van de BUCH-werkorganisatie in 2017 is afgesproken dat de huisvesting kosteloos beschikbaar zou worden gesteld door de vier gemeenten. Deze afspraak is destijds vastgelegd in de gebruikersovereenkomsten. Bestuurlijk is de wens uitgesproken om te komen tot nieuwe uitgangspunten en afspraken over de verdeling van de kosten voor huisvesting. In de nieuwe uitgangspunten gaat de werkorganisatie BUCH de werkplekken, met uitzondering van de zogenoemde hubs, in de gemeentehuizen van Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo huren. De BUCH betaalt de vastgestelde huur- en exploitatielasten aan de betreffende gemeenten, waardoor de lasten via de reguliere verdeelsleutel over de gemeenten worden verdeeld.

4.9 BTW correctie op gemeentehuis

In 2025 is een correctie gekomen op de BTW die voor het gemeentehuis aftrekbaar is. Er is minder BTW aftrekbaar waardoor de kosten hoger worden.

Beleidsindicatoren

		B	U	C	H	NL			
nr	Overzicht verplichte indicatoren	score	score	score	score	score	jaar	eenheid	bron
29	Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	1.135	1.080	869	1.008	957	2025	€	COELO - Atlas lokale lasten
30	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	1.236	1.204	966	1.143	1.050	2025	€	COELO - Atlas lokale lasten
31	Formatie / Fte per 1.000 inwoners	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.b.		aantal per 1.000 inw.	Gemeente
32	Bezetting / Fte per 1.000 inwoners	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.b.		aantal per 1.000 inw.	Gemeente
33	Apparaatskosten / Kosten per inwoner	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.b.		euro	Gemeente
34	Externe inhuur / Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.b.		%	Gemeente
35	Overhead in % van totale lasten	12,8	16,0	14,8	12,1	n.b.	2025	%	Gemeente

Verbonden partijen behorende bij programma 4

PO	Verbonden partij
4	Werkorganisatie BUCH (BUCH)
4	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
4	Cocensus
4	Alliander

Overzicht meerjaren investeringsplan per cluster

Stand na begroting 2026						
Cluster						
Bedragen x € 1	2025	2026	2027	2028	2029	Totaal
Afval	332.524	290.000	40.000	40.000	0	702.524
Materieel	95.400	232.600	32.000	389.800	147.600	897.400
Onderwijs	0	4.052.080	7.884.160	0	0	11.936.240
Openbare ruimte	8.298.096	15.056.531	6.127.000	3.840.000	3.629.000	36.950.627
Overige	1.608.300	5.812.900	50.000	0	270.000	7.741.200
Recreatie	1.655.931	6.072.805	4.615.772	360.000	0	12.704.508
Riolering	1.737.300	1.352.018	845.000	145.000	342.000	4.421.318
Totaal	13.727.551	32.868.934	19.593.932	4.774.800	4.388.600	75.353.817

Stand uit kadernota 2026						
Cluster						
Bedragen x € 1	2025	2026	2027	2028	2029	Totaal
Afval	496.524	40.000	40.000	40.000	0	616.524
Materieel	95.400	232.600	32.000	389.800	147.600	897.400
Onderwijs	0	2.500.000	7.272.160	0	0	9.772.160
Openbare ruimte	14.154.834	9.563.793	5.666.000	3.840.000	3.629.000	36.853.627
Overige	1.861.300	5.503.900	42.000	0	225.000	7.632.200
Recreatie	2.170.931	4.989.805	4.615.772	360.000	0	12.136.508
Riolering	1.727.300	1.282.018	955.000	255.000	665.000	4.884.318
Totaal	20.506.289	24.112.116	18.622.932	4.884.800	4.666.600	72.792.737

Verschil begroting - kadernota						
Cluster						
Bedragen x € 1	2025	2026	2027	2028	2029	Totaal
Afval	-164.000	250.000	0	0	0	86.000
Materieel	0	0	0	0	0	0
Onderwijs	0	1.552.080	612.000	0	0	2.164.080
Openbare ruimte	-5.856.738	5.492.738	461.000	0	0	97.000
Overige	-253.000	309.000	8.000	0	45.000	109.000
Recreatie	-515.000	1.083.000	0	0	0	568.000
Riolering	10.000	70.000	-110.000	-110.000	-323.000	-463.000
Totaal	-6.778.738	8.756.818	971.000	-110.000	-278.000	2.561.080

Toelichting kredietmutaties per cluster

Cluster afval: Totaal € 86.000 (N) hoger krediet.

Nieuw: Dit betreft hogere kosten voor de noodzakelijke vervanging van de klein chemisch afval depots op de milieustraten Bergen en Schoorl.
Bestaand: Het krediet voor de overkapping voor de huisvuilwagen van € 250.000,- wordt doorgeschoven van 2025 naar 2026 in afwachting van besluitvorming met betrekking tot de milieuparken en gemeentewerven.

Materieel: Geen mutatie.

Cluster onderwijs: € 2.164.000 (N) hoger krediet

Bestaand: Dit betreft de verhoging investering Integraal kindcentrum (IKC) De Kiem door de volgende wijzigingen:

1. Het basisbedrag is hoger dan eerder begroot door verhoging van de prijzen van de bouw. Daarnaast is een investeringsbudget opgenomen om het gebouw beter op deze bijzondere locatie te laten passen.
2. Er is budget opgenomen voor inclusie, waarbij alle kinderen gelijke kansen krijgen in het onderwijs. In het geval van IKC De Kiem gaat het om 4,5% (tot 300 leerlingen) per 100m2 bruto vloeroppervlak (bvo). Dat er extra vierkante meters (m2) nodig zijn en hoeveel moet nog wel door het schoolbestuur worden onderbouwd.
3. Er is budget opgenomen voor duurzaamheidsmaatregelen voor het gebouw.
  - a. Om het gebouw van BENG (bijna energie neutraal) naar ENG (energieneutraal) te brengen: € 175 per m2 bvo.
  - b. Voor NoM (nul op de meter) € 100 per m2 bvo.

Door het schoolbestuur moet worden aangetoond door een TCO (total cost of ownership) welk bedrag hiervan in de exploitatie niet kan worden terug verdiend.

4. Er is ook een klein budget opgenomen voor overige duurzaamheidsmaatregelen, zoals klimaatadaptatie, natuurinclusie en circulair bouwen. Het schoolbestuur besteedt dit aan naar wat het beste past in het nieuwe kindcentrum.
5. De investeringsbedragen worden jaarlijks geïndexeerd op basis van de BDB-index.
6. De sloopkosten van de bestaand bouw van € 500.000,- (inclusief asbestsanering) waren nog niet meegenomen. Dit investeringsbudget wordt verstrekt specifiek voor IKC De Kiem op basis van een bestendige gedragslijn vooruitlopend op het toekomstig Integraal Huisvestingsplan voor onderwijshuisvesting gemeente Bergen.

Openbare ruimte: € 97.000 (N) hoger krediet

Nieuw: Er is een nieuw krediet 7210391 markt en evenementkosten van € 187.000,- (N) opgenomen voor de noodzakelijk vervanging van de markt en evenementkosten (stroomvoorziening en meters).

Bestaand: Er wordt voor circa 5,8 mln aan kredieten (gedeeltelijk) doorgeschoven en bijgesteld in verband met de actualisatie van de planningen. Per saldo € 90.000,- (V).

Overige: € 109.000 (N) hoger krediet

Bestaand: Dit betreft het doorschuiven van een aantal investeringen in het gemeentehuis omdat dit moest wachten op de afronding van de verbouwing door de BUCH. Verder worden de kredieten bijgeraamd aangezien er minder BTW kan worden verhaald dan eerder aangenomen.

Recreatie € 568.000 (N) hoger krediet

Dit betreft 2 nieuwe investeringen, voor een brug en bestrating Slotgracht naar aanleiding van een eerder motie en een verhoging van het krediet voor de vervanging van de strandpost van de Egmondse reddingsbrigade.

Riool: € 463.000 (V) lager krediet

Bestaand: Betreft aanpassing van de vervanging van de IBA's (individuele behandeling afvalwater) in het buitengebied. Onlangs is een nieuwe vervangingsplanning ontvangen van het Hoogheemraadschap. Hieruit is gebleken dat voor de jaren 2025 en 2026 een inhaalslag wordt opgepakt.

Door wijziging in wetgeving worden vervolgens ongeveer 10 huishoudens alsnog aangesloten op het normale rioolstelsel en kunnen de investeringen voor 2027 en 2028 vervallen.

Paragrafen

Paragraaf A: Lokale heffingen

Inleiding

De lokale heffingen vormen een belangrijke bron van inkomsten en zijn onderdeel van de gemeentelijke beleidsvrijheid. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in heffingen waarbij de besteding van de opbrengsten vrij is (de zogenaamde belastingen) en heffingen waarbij de opbrengst gebonden is (zogenaamde heffingen, leges en retributies). Deze paragraaf geeft inzicht in het beleid van de gemeentelijke belastingen en heffingen voor 2026. Tevens wordt een raming afgegeven van de verwachte opbrengsten, gebaseerd op de in de kadernota 2026 opgenomen uitgangspunten. De vaststelling van de tarieven gebeurt niet bij de begroting maar separaat bij de vaststelling van de belastingverordeningen 2026.

Achtereenvolgens komen aan de orde:

1 tarievenbeleid

2 Hoofdpijnen per belastingsoort

2.1 Afvalstoffenheffing

2.2 Forensenbelasting

2.3 Leges

2.4 Begraafplaatsrechten

2.5 Marktgelden

2.6 Onroerende-zaakbelastingen (OZB)

2.7 Parkeerbelastingen

2.8 Precariobelasting

2.9 Rioolheffing

2.10 Toeristenbelasting

2.11 Bedrijven investeringszone (BIZ)

3 Overzichten

3.1 Opbrengstenoverzicht

3.2 Kostendekkingsoverzicht leges

4 Kwijtscheldingsbeleid

5 Lokale lastendruk

1. Tarievenbeleid

De opbrengsten staan centraal bij de berekening van de tarieven. In de Kadernota 2026 zijn verhogingen van de tarieven opgenomen op basis van de streefwaarde van de ECB van 2%. Voor enkele belastingen wordt hiervan afgeweken en geldt het volgende:

- Naheffingsaanslagen parkeerbelasting, rijbewijzen en identiteitsbewijzen; hiervoor wordt het door het rijk vastgestelde maximum bedrag gebruikt.
- Omgevingsvergunningen; de opbrengst is afhankelijk van de economische situatie en daarmee het aantal vergunningen. Hierdoor is geen jaarlijkse procentuele stijging opgenomen.
- Parkeervergunningen; hierbij wordt niet uitgegaan van een verhoging van de opbrengst maar wordt het tarief per vergunning met 2% per jaar verhoogd. Dit om te voorkomen dat bij een daling van het aantal vergunningen, de tarieven per vergunning extra verhoogd moeten worden.
- Rioolheffing en de afvalstoffenheffing. Voor deze heffingen worden de tarieven gebaseerd op de benodigde kostendekkendheid en de stand van de voorzieningen.

Onroerende Zaak Belastingen (OZB)

Voor de OZB is per 2026 een stijging nodig van 4,2% om de korting op de algemene uitkering door het Rijk te kunnen compenseren. Dit percentage is gebaseerd op de pNB (prijs Nationale Bestedingen) en is vermeld in het Centraal Economisch Plan van maart 2025 van het Centraal Planbureau. Daarnaast worden de opbrengsten verhoogd in verband met verwachte areaaluitbreiding. Deze extra opbrengst volgt niet uit een verhoging van het tarief, maar door toename van het aantal WOZ objecten door nieuwbouw.

Parkeerbelasting

In de kadernota 2026 is een verhoging van het tarief opgenomen van € 0,05. Dit resulteert in een uurtarief van € 2,45.

Afvalstoffen- en rioolheffing

Het uitgangspunt bij de riool- en afvalstoffenheffing is dat de heffingen kostendekkend zijn/worden ten aanzien van de toegerekende kosten zonder dat de voorziening negatief wordt.

Mocht er in een jaar minder uitgegeven zijn dan dat er aan heffingen binnen is gekomen dan wordt het teveel ontvangen bedrag gestort in de egalisatie voorziening afval c.q. riool. Als er meer is uitgegeven dan begroot dan wordt het tekort zoveel mogelijk uit de egalisatievoorziening onttrokken. De egalisatievoorziening mag niet negatief komen te staan.

Doorbelastingen afval

Doorbelast worden de kosten van de inzameling, afvalverwerking, belastingen, overhead en de personeelskosten. Er vindt geen doorbelasting plaats vanuit straatreiniging en schoonmaak strand.

Doorbelastingen riool

Doorbelast worden de kosten van riool inclusief omslagrente, personeel, overhead en BTW. Er vindt geen doorbelasting plaats van straatreiniging,

onkruidbestrijding en beschoeiingen. In het door de raad vastgestelde Plan Water en Riolering is opgenomen dat baggeren voor 50% wordt doorbelast. Deze kosten houden meer dan zijdelings verband met de taken waarvoor de rioolheffing wordt ingesteld. Door te baggeren blijft het riool schoner en is er minder behoefte aan de reiniging van het riool.

Toeristenbelasting

In de kadernota 2026 is een verhoging van het tarief opgenomen van € 0,30. Het tarief 2026 komt daarmee uit op € 2,60.

Procentuele tarieven

De tarieven voor de belastingsoorten waarvan op dit moment onvoldoende duidelijkheid is over de areaalomvang worden in deze paragraaf niet genoemd. Dit betreffen de procentuele tarieven op basis van de WOZ-waarde omvang. Deze tarieven worden in de betreffende belastingverordeningen opgenomen en uiterlijk in december 2025 ter vaststelling voorgelegd.

Afronding

Berekende tarieven over heffingen en leges kunnen leiden tot onwerkbaar tarieven van centen achter de komma. Daarom wordt neerwaartse afronding toegepast op 5 cent bij tarieven tot € 10,00, afronding op 10 cent bij tarieven van € 10,00 tot € 1.000 en afronding op hele euro's (naar boven of beneden) vanaf € 1.000,00. Om te voorkomen dat lagere tarieven door de afronding niet tot een verhoging komen vindt indexering plaats op de niet afgeronde tarieven 2025.

2. Hoofdpijnen per belastingsoort

2.1 Afvalstoffenheffing

Het uitgangspunt bij de afvalstoffenheffing is een kostendeekkende heffing ten aanzien van de toegerekende kosten zonder dat de voorziening negatief wordt.

Als gedurende het boekjaar sprake is van overdekking (meer werkelijke opbrengsten dan de toegerekende kosten) wordt het meerdere in de egalisatievoorziening gestort. Daarentegen wordt bij een onderdekking (meer toegerekende kosten dan werkelijke opbrengsten) het verschil aan de egalisatievoorziening onttrokken.

Op 20 mei 2021 is het beleidsplan 2022-2030 'Van Afval naar Grondstof' vastgesteld. Doelstelling is het bewerkstelligen van een reductie van het restafval in 2025. Om dit resultaat te behalen is er met ingang van 2024 een tarief met een samengesteld karakter geïntroduceerd. Hierbij wordt afvalstoffenheffing in rekening gebracht op basis van een vast tarief voor een één- of meerpersoonshuishouden en een variabel tarief voor het aantal keer dat restafval wordt aangeboden. Op deze wijze wordt het goed scheiden van grondstoffen enerzijds en de dekking van de kosten anderzijds geborgd. Uit evaluatie van de resultaten is gebleken dat de financiële prikkel van de variabele heffing effectief werkt. Verder is met ingang van 2024 in gemeente Bergen het ophalen aan huis van grof huishoudelijk afval, takken en bruin- en witgoed geïntroduceerd

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

Belastingplichtig is de gebruiker van een perceel waar de gemeente een inzamelplicht heeft voor huishoudelijke afvalstoffen.

Er is sprake van een vaste heffing op basis van een jaartarief voor:

- éénpersoonshuishoudens
- twee- of meerpersoonshuishoudens
- tweede woningen en vakantiewoningen

Daarnaast wordt een variabel gedeelte van de afvalstoffenheffing in rekening gebracht op basis van het aantal ledigingen van de container restafval of het aantal inwerpen van afvalzakken in verzamelcontainers. In de tariefstelling voor het variabele gedeelte wordt onderscheid gemaakt naar volume op de volgende wijze:

- belasting per lediging van een container bestemd voor restafval met een inhoud van 240 liter
- belasting per lediging van een container bestemd voor restafval met een inhoud van 140 liter
- belasting bij gebruik van een verzamelcontainer (bij hoogbouw) per inworp van een afvalzak in een inworptrommel van 30 liter
- belasting bij gebruik van een verzamelcontainer (bij hoogbouw) per inworp van een afvalzak in een inworptrommel van 60 liter

Omdat hoogbouwbewoners geen pmd bak ter beschikking hebben en daarom minder afval kunnen scheiden, leidt dit tot meer restafval. Bij gebruik van verzamelcontainers is daarom een 30% lager tarief op het variabele gedeelte van de heffing van toepassing.

Het variabele gedeelte van de heffing wordt opgenomen in de 'gecombineerde aanslag' in het jaar volgend op het jaar waarin de ledigingen of inwerpen hebben plaatsgevonden.

Kerncijfers

In de berekening van de opbrengst in relatie tot de kostendekkendheid wordt uitgegaan van de aantallen:

- percelen in gebruik bij één persoon;
- percelen in gebruik bij meer dan één persoon;
- tweede woningen en vakantiewoningen;
- ledigingen containers restafval van 140 liter;
- ledigingen containers restafval van 240 liter;
- inwerpen afvalzakken van 30 liter in verzamelcontainers;
- inwerpen afvalzakken van 60 liter in verzamelcontainers.

Bij de berekening van de afvalstoffenheffing is uitgegaan van een gemiddelde van 8 ledigingen van een container per jaar. De verhouding tussen het vaste deel en het variabele van de aanslag komt daarmee gemiddeld uit op 87% vaste heffing en 13% variabele heffing. Alle tarieven van het variabele deel van de heffing (containerledigingen en inwerpen van afvalzakken) zijn afgeleid van het tarief voor de lediging van een 240 liter container.

Tarieven

Om de geraamde opbrengsten te realiseren zijn de tarieven als volgt berekend:

Vaste heffing bedragen x €	2025	2026
Eénpersoonshuishouden	242,00	232,00
Meerpersoonshuishouden	322,00	309,00
Tweede woning/vakantiewoning	322,00	309,00

Variabele heffing bedragen x €	2025	2026
Per lediging container 140 liter	3,75	3,60
Per lediging container 240 liter	6,44	6,18
Per inworp trommel 30 liter	0,57	0,55
Per inworp trommel 60 liter	1,14	1,10

Opbrengsten

Op basis van de uitgangspunten zoals genoemd bij de kerncijfers, worden de opbrengsten als volgt geraamd:

Bedragen x € 1.000	2026	2027	2028	2029
Afvalstoffenheffing vast	4.299	4.426	4.562	4.699
Afvalstoffenheffing variabel	687	709	731	754
Afvalstoffenheffing totaal	4.986	5.135	5.293	5.453

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing	Begroting
Bedragen x € 1	2026
Kosten taakveld afval, incl. (omslag)rente	3.929.000
Inkomsten, excl. heffingen	525.000
Netto kosten	3.404.000
<i>Toe te rekenen kosten:</i>	
BTW	435.000
toegerekende overhead	1.138.000
Dubieuze debiteuren 1%	50.000
A Totale kosten	5.027.000
Opbrengst heffingen	4.299.000
Opbrengst variable heffing	687.000
Kwijtschelding	148.000
B Totale opbrengsten	4.838.000
B-A opbrengsten minus kosten	-189.000
Onttrekking voorziening	189.000
Dekkingspercentage (B/A)	96%

2.2 Forensenbelasting

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

De forensenbelasting wordt geheven van personen die niet in gemeente Bergen wonen, maar wel in gemeente Bergen gedurende meer dan 90 dagen een gemeubileerde woning beschikbaar houden voor zichzelf of hun gezin.

De heffingsgrondslag voor de forensenbelasting is een percentage van de WOZ-waarde, gelijk aan het principe zoals wordt toegepast bij de berekening van de OZB. De hoogte van de belasting is hiermee afhankelijk van de WOZ-waarde van de woning. De forensenbelasting wordt geheven na afloop van het belastingjaar omdat pas dan kan worden bepaald of er sprake is van een belastingplicht.

Kerncijfers, waardeontwikkeling en areaal

Forensenbelasting is van toepassing op alle (tweede) woningen die voldoen aan de criteria zoals bepaald in de verordening forensenbelasting. Het areaal bestaat voor 2026 uit de verwachte totale WOZ-waarde op de WOZ waardepeildatum van 1-1-2025 van alle, in de forensenbelasting betrokken woningen.

Tarief

Voor belastingjaar 2025 geldt in gemeente Bergen een tarief van 0,3% van de WOZ-waarde. In de kadernota 2026 is voorzien in een stijging van de opbrengst forensenbelasting van 4,2%.

Opbrengsten

Rekening houdend met een stijging van 4,2% voor 2026 en 2% daarna, worden de opbrengsten bij een gelijkblijvend areaal als volgt geraamd:

Bedragen x € 1	2026	2027	2028	2029
Forensenbelasting	2.302.000	2.348.000	2.395.000	2.443.000

2.3 Leges

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

Leges kunnen worden geheven voor van gemeentewege verleende diensten. De diverse diensten waarvoor leges zijn verschuldigd zijn opgenomen in de tarieventabel behorende bij de legesverordening.

Kostendekkendheid en transparantie

De opbrengsten betreffen de verwachte inkomsten in 2026, zoals opgenomen in het financieel systeem. De kosten bestaan uit verschillende componenten:

- de directe kosten die aan het product zijn te relateren (bijvoorbeeld afdracht aan Rijk voor een geleverd paspoort);
- de directe apparaatskosten (de salarislasteren van het personeel dat direct aan het product werkt);
- de toegerekende overhead.

In de kadernota 2026 is voorzien in een minimale stijging van de opbrengst van 2%. Hierbij dient rekening te worden gehouden met de uitgangspunt dat de opbrengsten niet hoger mogen zijn dan de kosten. Door de berekende kosten af te zetten tegen de begrote opbrengsten, kan de kostendekkendheid worden bepaald.

Zie voor verdere uitwerking hiervan het overzicht 'Kostendekkendheid leges' onder 3.2.

2.4 Begraafplaatsrechten

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

De grafrechten worden geheven voor onder meer het begraven van personen en voor het onderhoud van de begraafplaatsen. De tarieven voor de afzonderlijke belastbare feiten zijn opgenomen in de tarieventabel behorende bij de verordening lijkbezorgingrechten.

Kerncijfers en areaal

De kerncijfers voor de begraafplaatsrechten bestaan hoofdzakelijk uit het aantal meerjarige rechten op graven en urnenplaatsen, het aantal begravingen en bijzettingen per jaar en het aantal onderhoudsrechten op graven en dergelijke. De beheerskosten van de begraafplaatsen zijn hoger dan de inkomsten. Er is geen sprake van volledige kostendekking. Dit is in overeenstemming met het beleidsplan begraafplaatsen.

Tarieven

De diverse tarieven zijn opgenomen in de tarieventabel behorend bij de Verordening op de heffing en invordering van lijkbezorgingsrechten.

Opbrengsten

Rekening houdend met het uitgangspunt van 2% stijging van de opbrengsten voor 2026 tot en met 2029 worden de opbrengsten als volgt geraamd:

Bedragen x € 1	2026	2027	2028	2029
Begraafplaatsrechten	478.000	488.000	498.000	508.000

Kostendekkendheid begraafplaatsrechten	Begroting
Bedragen x € 1	2026
Kosten, incl. (omslag)rente	429.000
Inkomsten, excl. Heffingen	0
Netto kosten	429.000
<u>Toe te rekenen kosten</u>	
Overhead incl. (omslag)rente	251.000
Overige toe te rekenen kosten	0
A Totale kosten	680.000
Opbrengsten heffingen	478.000
B Totale opbrengsten	478.000
Dekkingspercentage B/A	70%

2.5 Marktgelden

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

Voor het innemen van een standplaats op de markten in Egmond en Bergen wordt marktgeld geheven. De berekening van de hoogte van het marktgeld vindt plaats naar het aantal meters van de frontbreedte van de kraam.

Kerncijfers en areaal

Het heffingsareaal wordt bepaald door het aantal strekkende meters aan kramen dat op de markt wordt geplaatst. Normaliter is er voor de markt in Egmond maximaal 97 meter beschikbaar. Voor de markt in Bergen is er maximaal 169 meter beschikbaar.

Opbrengsten

Bij een gelijkblijvend areaal en 2% stijging van de opbrengsten per begrotingsjaar zien de opbrengsten er als volgt uit:

Bedragen x € 1	2026	2027	2028	2029
Marktgeld	13.100	13.400	13.600	13.600

Zoals uit het volgende overzicht blijkt zijn de kosten van de markten hoger dan de inkomsten. Er is geen sprake van volledige kostendekking. Gelet op de huidige situatie van het marktwezen wordt het niet mogelijk geacht de mate van kostendekkendheid te verhogen.

Kostendekkendheid marktgelden	Begroting
Bedragen x € 1	2026
Kosten, incl. (omslag)rente	41.000
Inkomsten, excl. Heffingen	2.000
Netto kosten	39.000
<u>Toe te rekenen kosten</u>	
Overhead incl. (omslag)rente	30.000
Overige toe te rekenen kosten	0
A Totale kosten	69.000
Opbrengsten heffingen	13.000
B Totale opbrengsten	13.000
Dekkingspercentage B/A	19%

2.6 Onroerende-zaakbelastingen (OZB)

De onroerende-zaakbelastingen betreffen een tweetal belastingen, te weten:

- een onroerende zaakbelasting voor eigenaren van woningen;
- een onroerende zaakbelasting voor eigenaren van niet- woningen.

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

De onroerende zaakbelastingen voor het eigendom van woningen en niet-woningen worden geheven van degene die op 1 januari van het belastingjaar in het Kadaster bekend staat als de zakelijk gerechtigde (eigenaar) van de onroerende zaak. De hoogte van de aanslag is afhankelijk van de waarde in het economisch verkeer van de onroerende zaak. De belasting wordt geheven als percentage van deze waarde. De waarde van de onroerende zaken wordt vastgesteld onder het regime van de Wet WOZ. Vanaf 2022 wordt de WOZ-waarde van woningen berekend naar de oppervlakte in plaats van de inhoud. Deze gewijzigde berekeningsmethodiek sluit daarmee beter aan bij de publicaties op diverse woningaanbod-websites waar de grootte van woningen al langer in vierkante meters wordt uitgedrukt. Tevens wordt hiermee een hogere acceptatiegraad van de WOZ-waarde beoogd.

Kerncijfers, waardeontwikkeling en areaal

De kerncijfers voor de bepaling van de te verwachten opbrengst van de onroerende zaakbelastingen betreffen de totaalwaarde van de woningen en de totaalwaarde van de niet-woningen op 1 januari van het jaar, voorafgaand aan het belastingjaar. Daarbij wordt rekening gehouden met de omvang van de vrijgestelde WOZ-waarde waarover geen OZB kan worden geheven.

De heffing van OZB van gebruikers van niet-woningen is per 2020 opgeheven onder gelijktijdige evenredige verhoging van het tarief voor eigenaren van niet-woningen. Hierdoor zijn 2 kerncijfers niet meer van invloed op de tariefstelling. Dit is het percentage leegstand en de omvang van de vrijstelling op woondelen bij niet-woningen. Voor de OZB-eigenaren opbrengst zijn beide factoren niet relevant.

Uitgangspunt is dat de OZB opbrengsten worden verhoogd met de in de kadernota opgenomen procentuele indexatie. Daarin is aangegeven dat voor de OZB een indexering nodig is op basis van de pNB (prijs Nationale Bestedingen) over het vorige jaar om budgetneutraal te blijven ten aanzien van de korting op de algemene uitkering door het Rijk. Deze pNB (2024 = 4,2%) is medio februari 2025 gepubliceerd in het Centraal Economisch Plan (CEP) van het CPB (Centraal Planbureau). Daarnaast worden de opbrengsten verhoogd in verband met verwachte areaaluitbreiding. Dit wordt niet gerealiseerd door een verhoging van het tarief, maar door toename van het aantal WOZ objecten door nieuwbouw.

Tarieven

De hoogte van de aanslag OZB 2026 is afhankelijk van de beschikte WOZ-waarde. Deze waarde, vermenigvuldigd met een percentage daarvan (het tarief) vormt het aanslagbedrag OZB. De belasting wordt geheven in de vorm van een eigenarenbelasting.

Opbrengsten

Rekening houdend met de genoemde mutaties worden de begrote opbrengsten voor 2026 tot en met 2029 als volgt geraamd:

Bedragen x € 1	2026	2027	2028	2029
OZB bedrijven	3.958.000	4.038.000	4.121.000	4.204.000
OZB woningen	9.602.000	9.794.000	9.990.000	10.190.000
Totaal OZB	13.560.000	13.832.000	14.111.000	14.394.000

2.7 Parkeerbelastingen

Onder parkeerbelastingen worden de volgende categorieën onderscheiden:

1. Parkeergelden

Voor het parkeren van voertuigen op bepaalde dagen en tijden, op daartoe aangewezen openbare parkeerplaatsen, is parkeergeld verschuldigd. Het doel van de belasting is het reguleren van parkeergedrag en verkeersstromen.

2. Naheffingsaanslagen (parkeerboetes)

Als er geen of onvoldoende parkeergeld is betaald worden naheffingsaanslagen opgelegd. Hiervoor wordt ten hoogste het door het rijk gemaximeerde tarief gehanteerd. Op de opbrengsten vindt geen indexatie plaats, naar aanleiding van de laatste jaarrekening wordt een nieuwe opbrengstinschatting gemaakt.

3. Rechten parkeervergunningen

Voor bepaalde gebieden binnen onze gemeente kan tegen een vergoeding een parkeervergunning worden aangevraagd.

Uitgangspunt is 2% stijging van het tarief en niet de opbrengsten. Hierdoor is het tarief niet afhankelijk van opbrengst en leidt een lager aantal afgegeven vergunningen niet tot extra prijsstijging.

Kerncijfers en areaal

Op basis van gerealiseerde opbrengsten wordt het hieraan gerelateerde gemiddelde aantal parkeeruren geactualiseerd.

Tarieven parkeerbelasting

De tarieven voor kort parkeren voor 2026 worden conform de kadernota 2026 met € 0,05 verhoogd tot € 2,45 per uur. In 2027 stijgt het tarief met € 0,10, in 2028 en 2029 met € 0,15 en vanaf 2030 met € 0,10 per jaar.

Voor naheffingsaanslagen geldt dat de opbrengsten niet hoger mogen zijn dan de kosten. Verwacht wordt dat de inzet van de scanauto tot een toename leidt van het aantal naheffingsaanslagen. Hiermee is bij de berekening van de hoogte van het tarief rekening gehouden.

Opbrengsten

Uitgaande van het bovenstaande worden de begrote opbrengsten voor 2026 tot en met 2029 als volgt geraamd:

Bedragen x €	2026	2027	2028	2028
Parkeerbelasting (parkeergeld)	5.317.000	5.910.000	6.258.000	6.605.000
Naheffingsaanslagen	934.000	913.000	916.000	918.000
Parkeervergunningen	719.000	733.000	749.000	765.000

2.8 Precariobelasting

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

Precariobelasting wordt geheven van degenen die voorwerpen hebben die zich op, onder of boven openbare gemeentegrond bevinden. De precariobelasting bestaat uit structurele belastbare feiten (bijvoorbeeld terrassen en uithangborden) en incidentele belastbare feiten (bijvoorbeeld een tijdelijke bouwcontainer).

De aanslagen voor de structurele belastbare feiten worden na afloop van het belastingjaar opgelegd. Dit aangezien pas na afloop van het belastingjaar de omvang van de belastingplicht bekend is.

Kerncijfers en areaal

Door periodieke plaatselijke controles wordt de actualiteit van de gegevens voor de precariobelasting op peil gehouden. Daarnaast leiden vergunningaanvragen tot inzicht in belastbare feiten.

Opbrengsten

Rekening houdend met 2% stijging van de opbrengsten voor 2026 tot en met 2029 worden de begrote opbrengsten als volgt geraamd:

Bedragen x €	2026	2027	2028	2029
Pecario structureel	111.700	114.000	116.300	119.000
Pecario incidenteel	49.500	50.400	51.400	52.400
Pecario totaal	161.200	164.400	167.700	171.400

2.9 Rioolheffing

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

De rioolheffing wordt geheven van de gebruiker van een object van waaruit direct of indirect water wordt afgevoerd op de gemeentelijke riolering.

De heffingsgrondslag voor de rioolheffing heeft een relatie met de hoeveelheid water dat vanuit het object wordt afgevoerd. Er is sprake van een gedifferentieerd tarievenstelsel dat opgebouwd is uit eenheden waarbij 300 m3 waterverbruik als uitgangspunt is gebruikt voor het basistarief. Veruit de meeste woningen vallen onder de eerste eenheid: het basistarief.

Als gedurende het boekjaar sprake is van overdekking (meer werkelijke opbrengsten dan toegerekende kosten) wordt het meerdere in de egalisatievoorziening gestort. Daarentegen wordt bij een onderdekking (meer toegerekende kosten dan werkelijke opbrengsten) het verschil aan de egalisatievoorziening onttrokken.

Kerncijfers (kosten en opbrengsten)

Kerncijfers voor de bepaling van de inkomsten uit rioolheffing zijn:

- het aantal percelen waarvoor het basistarief geldt (0 tot en met 300 m3 waterafvoer);
- het aantal percelen met meer dan 300 m3 waterafvoer waarvoor grootverbruiktarieven gelden op basis van de in de tarieventabel opgenomen tariefstaffels;
- het aantal percelen waarvan water indirect wordt afgevoerd op de gemeentelijke riolering.

In de berekening van de opbrengst wordt uitgegaan van basiseenheden. In dit aantal zijn de grootverbruiktarieven teruggerekend naar het tarief van de basiseenheid. In dit aantal wordt de komende jaren geen groei verwacht.

Kerncijfers voor de bepaling van de kosten van riol zijn:

- De directe kosten voor riol inclusief fte en overhead
- BTW, omdat sinds de invoering van het BTW compensatiefonds het niet doorrekenen van BTW leidt tot een extra nadeel in de vorm van een korting op de algemene uitkering.
- Voor de berekening van de rioolheffing wordt de omslagrente toegerekend.
- In het in juni 2023 aangenomen Programma Water en riolering is opgenomen dat baggeren voor 50% wordt doorbelast. Deze kosten houden meer dan zijdelings verband met de taken waarvoor de rioolheffing wordt ingesteld. Door te baggeren blijft het riol schoner en is er minder behoefte aan de reiniging van het riol.
- Er vindt geen doorbelasting plaats van straatreiniging, onkruidbestrijding en beschoeiingen.

Tarieven

Door de keuze van een spaarvoorziening voor duurzame financiering dient het in het PWR opgenomen tarief met toepassing van jaarlijkse indexatie gevolgd te worden. Voor 2026 betekent dit dat het tarief, wordt aangepast met de “Inflatie, nationale consumentenprijsindex” en een stijging ten behoeve van de spaarvoorziening. Dit resulteert in een stijging van het basistarief van € 219,00 in 2025 tot een basistarief van € 234,00 in 2026.

Opbrengsten

Rekening houdend met een gelijkblijvend areaal worden de opbrengsten voor 2026 tot en met 2029 als volgt geraamd:

Bedragen x € 1.000	2026	2027	2028	2029
Rioolheffing	4.519	4.867	5.021	5.099

Kostendekkendheid rioolheffing Bedragen x € 1	Begroting 2026
Kosten taakveld riolering, incl. (omslag)rente	3.297.441
Inkomsten, excl. heffingen	-20.000
Baggeren	145.000
Storting spaarvoorziening	47.000
Netto kosten taakveld	3.469.441
<i>Toe te rekenen kosten:</i>	
BTW	461.887
Overhead	426.600
extra rente n.v.t.	
Totale kosten	4.357.928
Opbrengst heffingen	4.519.000
Kwijtschelding	-116.000
oninbaarheid dubieuze debiteuren	-45.000
Totale opbrengsten	4.358.000
Verschil	72
Mutatie voorziening	72
Dekkingspercentage	100%

2.10 Toeristenbelasting

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

De toeristenbelasting wordt geheven voor het tegen betaling overnachten in de gemeente door personen die geen inwoner van gemeente Bergen zijn. De belasting wordt geheven van degene die gelegenheid tot nachtverblijf biedt. Deze kan de belasting verhalen op de verblijfhoudende personen. De aanslagoplegging voor de toeristenbelasting vindt plaats na afloop van het belastingjaar op basis van de ingediende aangiften.

Kerncijfers en areaal

Bij de uitvoering van de toeristenbelasting wordt doorlopend gecontroleerd op de juistheid en volledigheid van de gevoerde verblijfsadministraties door de aanbieders van verblijf. Sinds een aantal jaren is het aanbieden van verblijf via internet aanzienlijk toegenomen. Via diverse methodes wordt intensief ingezet op opsporing van verborgen verblijfbieders en wordt ingezet op het vergroten van de (digitale) aanmeld- en aangiftemogelijkheden.

Bij de berekening van de opbrengsten in de programmabegroting is uitgegaan van het gemiddelde aantal overnachtingen van de 3 voorgaande belastingjaren 2022-2024.

Tarief

Voor de toeristenbelastingbelasting is voorzien in een structurele stijging van € 0,05 per jaar. In het kader van de ombuigingen is voor 2026 een extra stijging van het tarief voorgesteld met € 0,25. Het tarief toeristenbelasting stijgt hierdoor van € 2,30 naar € 2,60 per persoon per overnachting. Voor 2027 is in de kadernota voorzien in een tariefstijging van € 0,10, voor zowel 2028 als ook 2029 een stijging van € 0,15 en vanaf 2030 een jaarlijkse stijging van € 0,10.

Naast de berekening op basis van het exacte aantal overnachtende personen kent de toeristenbelasting ook een berekeningswijze voor vaste jaarplaatsen en seizoenplaatsen. Hiermee vindt tarifiering plaats op basis van het gemiddelde aantal gasten en verblijfsduur waarbij het jaarlijks vastgestelde tarief van toepassing is. Deze forfaitaire berekeningswijze leidt tot een efficiënte uitvoering van de heffing en vermindering van de administratieve lastendruk.

Opbrengsten

Rekening houdend met de hierboven aangegeven ontwikkeling van het tarief worden de begrote opbrengsten voor 2026 tot en met 2029 als volgt geraamd.

Bedragen x €	2026	2027	2028	2029
Toeristenbelasting	4.196.000	4.358.000	4.681.000	5.003.000

2.11 Bedrijven investeringszone (BIZ)

In gemeente Bergen is sprake van 3 bedrijveninvesteringszones. De gemeente faciliteert de BIZ-organisatie door de BIZ-bijdragen te innen op basis van een vastgestelde verordening. De duur van een BIZ is maximaal 5 jaar en kan telkens met maximaal 5 jaar worden verlengd. De opbrengsten worden, na aftrek van de perceptiekosten, in de vorm van een subsidie uitgekeerd aan de BIZ verenigingen die hiermee namens de ondernemers de activiteiten uitvoeren. De ondernemers bepalen zelf de activiteiten. De gemeenteraad moet wel instemmen en toetsen op het algemeen belang in de openbare ruimte.

Hieronder is per BIZ de looptijd aangegeven:

- BIZ Duindorp Schoorl: van 1-1-2023 tot en met 31-12-2027.
- BIZ Bergen centrum: van 1-1-2024 tot en met 31-12-2028.
- BIZ Egmond aan Zee: van 1-1-2021 tot en met 31-12-2025.

De huidige BIZ Egmond aan Zee dient te worden vervangen. Na een positieve uitkomst van een draagvlakmeting wordt een nieuwe verordening voorgelegd voor de BIZ Egmond aan Zee voor de periode 2026-2030.

3. Overzichten

3.1 Opbrengstenoverzicht

In de volgende tabel wordt een overzicht gegeven van de geraamde opbrengsten 2026 en verder, afgerond op duizendtallen.

PO	Grootboek	Omschrijving	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028	Begroot 2029
1a	6020010	Rijbewijzen	184.000	206.000	199.000	204.000
1a	6020020	Burgerlijke stand	76.000	77.000	79.000	80.000
1a	6020030	Reisdocumenten	442.000	481.000	416.000	151.000
1a	6020050	Diverse leges	25.000	25.000	25.000	26.000
1a	6020070	Naturalisaties	27.000	27.000	27.000	27.000
1a	6020080	Verklaring Omtrent Gedrag VOG	14.000	4.000	4.000	4.000
1b	6660400	Gehandicapten parkeerkaarten	7.000	8.000	8.000	8.000
1d	6120060	Leges APV titel 3	19.000	19.000	20.000	20.000
2a	6570400	Evenementen, volksfeesten, kermis	18.000	18.000	18.000	18.000
2b	6330100	Inkomsten Markten	13.000	13.000	14.000	14.000
2b	6330000	BIZ heffingen	42.000	42.000	42.000	42.000
3a	6810100	Bestemmingsplannen	11.000	11.000	12.000	12.000
3a	6830500	Leges omgevingsvergunningen	1.501.000	1.345.000	1.372.000	139.000
3b	6720100	Baten Rioolheffing	4.519.000	4.867.000	5.021.000	5.099.000
3b	6730100	Baten Afvalstoffenheffing	4.986.000	5.135.000	5.293.000	5.453.000
3c	6750100	Baten begraafplaatsrechten	478.000	488.000	498.000	508.000
4a	6061100	Baten OZB woningen	9.602.000	9.794.000	9.990.000	10.190.000
4a	6062100	Baten OZB bedrijven	3.958.000	4.038.000	4.121.000	4.204.000
4a	6063100	Opbrengsten parkeergelden	5.317.000	5.910.000	6.258.000	6.605.000
4a	6063100	Opbrengsten naheffingsaanslagen	934.000	913.000	916.000	918.000
4a	6063100	Opbrengsten parkeervergunningen	719.000	733.000	749.000	765.000
4a	6064200	Baten precariobelasting	161.000	164.000	168.000	171.000
4a	6340100	Forensenbelasting	2.302.000	2.348.000	2.395.000	2.443.000
4a	6340200	Toeristenbelasting	4.196.000	4.358.000	4.681.000	5.003.000
			39.551.000	41.024.000	42.326.000	42.104.000

3.2 Kostendekkendheid leges

De legestarieventabel is verdeeld in 3 hoofdstukken. De afzonderlijke hoofdstukken zijn onderverdeeld in verschillende paragrafen.

Hoofdstuk 1 betreft leges voor algemene dienstverlening, zoals aanvragen voor rijbewijzen, reisdocumenten en uittreksels. Hoofdstuk 2 betreft leges voor dienstverlening in het kader van de Omgevingswet. De Omgevingswet bundelt wetgeving en regels voor ruimte, wonen, infrastructuur, erfgoed, milieu, natuur en water. Hoofdstuk 3 betreft dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn. Dit betreffen leges voor de behandeling van aanvragen van vergunningen ten behoeve van dienstverrichters of dienstverleners.

De leges mogen “overall” op het niveau van de gehele verordening maximaal 100% kostendekkend zijn. Dit betekent dat (met uitzondering van hoofdstuk 3) een onderdekking op het ene hoofdstuk gecompenseerd mag worden met een overdekking op een ander hoofdstuk. In gemeente Bergen is van deze zogenaamde kruissubsidiëring geen sprake. De volgende tabel geeft de kostendekkendheid van de leges in gemeente Bergen weer:

Onderwerp legesverordening	Directe kosten	Loonkosten	Overhead	Opbrengst	Kostendekkendheid
Hoofdstuk 1 - Algemene dienstverlening					
Paragraaf 1.1 - Burgerlijke stand	2.410	78.039	62.508	75.819	53,04%
Paragraaf 1.2 - Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart	240.027	148.061	118.603	441.616	87,16%
Paragraaf 1.3 - Rijbewijzen	57.873	80.555	64.543	183.803	90,56%
Paragraaf 1.4 - Verstrekkingen in het kader van de basisregistratie persoonsgegevens	211	8.185	6.558	15.351	102,66%
Paragraaf 1.5 - Bestuursstukken					
Paragraaf 1.6 - Vastgoedinformatie					
Paragraaf 1.7 - Overige publiekszaken	3.112	5.614	4.499	13.932	105,34%
Paragraaf 1.8 - Gemeentearchief					
Paragraaf 1.9 - Bijzondere wetten	25.500	106.413	81.412	226.442	106,15%
Paragraaf 1.10 - Diversen		9.456	6.497	9.121	57,17%
Totaal hoofdstuk 1	329.134	436.323	344.620	966.084	87,03%

Onderwerp legesverordening	Directe kosten	Loonkosten	Overhead	Opbrengst	Kostendekkendheid
Hoofdstuk 2 - Omgevingswet					
Paragraaf 2.1 - Algemene bepalingen					
Paragraaf 2.2 - Voorfase		84.190	52.326	54.956	40,26%
Paragraaf 2.3 - Activiteiten met betrekking tot bouwwerken	129.198	380.134	236.264	1.063.908	142,69%
Paragraaf 2.4 - Activiteiten met betrekking tot cultureel erfgoed en werelderfgoed					
Paragraaf 2.5 - Milieubelastende activiteiten					
Paragraaf 2.6 - Lozingsactiviteiten					
Paragraaf 2.7 - Aanlegactiviteiten		33.602	20.884	13.008	23,87%
Paragraaf 2.8 - Overige activiteiten		49.612	30.835	11.154	13,87%
Paragraaf 2.9 - Maatwerkvoorschriften bij bouwactiviteiten					
Paragraaf 2.10 - Gelijkwaardigheid					
Paragraaf 2.11 - Overige tarieven		451	280	206	28,18%
Paragraaf 2.12 - Modaliteiten		463.745	262.205	415.114	57,18%
Paragraaf 2.13 - Vermindering		10.148	6.307	-45.721	-277,85%
Paragraaf 2.14 - Teruggaaf		977	607		
Totaal hoofdstuk 2	129.198	1.022.859	609.708	1.512.625	85,86%
Hoofdstuk 3 - Europese dienstenrichtlijn					
Paragraaf 3.1 - Horeca		9.189	6.307	15.288	98,66%
Paragraaf 3.2 - Seksbedrijven					
Paragraaf 3.3 - Winkeltijdenwet					
Paragraaf 3.4 - Organiseren evenement of markt		13.359	9.168	17.322	76,89%
Paragraaf 3.5 - Standplaatsen		1.907	1.309	2.286	71,15%
Paragraaf 3.6 - Huisvestingswet 2014					
Paragraaf 3.7 - In dit hoofdstuk niet benoemd besluit					
Totaal hoofdstuk 3		24.455	16.784	34.896	84,63%
Totaal	458.332	1.483.637	971.112	2.513.605	86,29%

Recapitulatie Hoofdstuk 1, 2 en 3	Directe kosten	Loonkosten	Overhead	Opbrengst	Kostendekkendheid
Kostendekking Hoofdstuk 1	329.134	436.323	344.620	966.084	87,03%
Kostendekking Hoofdstuk 2	129.198	1.022.859	609.708	1.512.625	85,86%
Kostendekking Hoofdstuk 3		24.455	16.784	34.896	84,63%
Kostendekking totale tarieventabel	458.332	1.483.637	971.112	2.513.605	86,29%

4. Kwijtscheldingsbeleid

Voor de afvalstoffen- en rioolheffing bestaat de mogelijkheid om op basis van het “Besluit kwijtschelding gemeentelijke belastingen Bergen 2026” een kwijtscheldingsverzoek in te dienen. In gemeente Bergen wordt bij de kwijtschelding afgeweken van de normen zoals deze zijn opgenomen in de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. Hierin zijn in artikel 16, tweede lid, onderdelen a en b, de kosten van bestaan gesteld op 90% van de bijstandsnorm. Gemeente Bergen gaat echter uit van de meest ruime, de zogenaamde 100% norm. Dit houdt in, dat kwijtschelding wordt verleend aan belastingschuldigen die een inkomen hebben dat op of onder 100 procent van de landelijk geldende bijstandsnorm ligt. De kwijtschelding wordt meegenomen in de berekening van de kostendekkendheid van de afvalstoffen- en rioolheffing.

Kwijtschelding wordt zoveel mogelijk automatisch verleend. Dit gebeurt middels een automatische koppeling met landelijke inkomens- en vermogensgegevens door het Inlichtingenbureau met belastingplichtigen die hiervoor toestemming hebben gegeven.

Kerncijfers

Naast de toegekende gehele kwijtschelding bestaat er een grote variatie in gedeeltelijk toegekende verzoeken waarbij een percentage van de aanslag wordt kwijtescholden. Om deze reden wordt niet uitgegaan van het totale aantal toekenningen maar van de bedragen kwijtschelding riool- en afvalstoffenheffing uit de laatste jaarrekening. Voor de komende jaren verwachten we geen grote veranderingen.

Rekening houdend met een gelijkblijvend aantal toekenningen worden de uitgaven voor 2026 tot en met 2029 als volgt geraamd:

Bedragen x €	2026	2027	2028	2029
Kwijtschelding riool	84.000	84.000	84.000	84.000
Kwijtschelding afval	136.000	136.000	136.000	136.000

5. Lokale lastendruk

De lokale woonlasten worden bepaald door de afvalstoffenheffing, de OZB en de rioolheffing. De hoogte van deze belasting en heffingen tezamen, wordt geduid met het begrip “lokale lastendruk” De lokale lastendruk wordt bijgehouden door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) In dit artikel zijn de meest recente gegevens gebruikt, afkomstig uit de door het COELO gepubliceerde atlas van de lokale lasten 2025.

De lokale lastendruk in gemeente Bergen bedraagt gemiddeld voor een:

- één-persoonshuishouden met een eigen woning € 1.135, in 2024 was dat € 1.086 en in 2023 was dat € 1.030.
- meerpersoonshuishouden met een eigen woning € 1.236, in 2024 was dat € 1.187 en in 2023 was dat € 1.122.
- één-persoonshuishouden met een huurwoning € 483, in 2024 was dat € 460 en in 2023 was dat € 463.
- meerpersoonshuishouden met een huurwoning € 584, in 2024 was dat € 561 en in 2023 was dat € 555.

Woonlasten 2025 en rangnummers landelijk

De gemeentelijke woonlasten voor huishoudens met een koopwoning en een huurwoning zijn door het COELO in beeld gebracht en in een landelijke ranglijst opgenomen. De gemeente op nummer 1 van de ranglijst heeft de laagste woonlasten, de gemeente op nummer 346 de hoogste.

Gemeente Bergen bezet in de landelijke ranglijst van gemeentelijke woonlasten 2025 de volgende plaatsen:

- meerpersoonshuishouden met een eigen woning plaats 311, in 2024 was dat plaats 309 en in 2023 was dat plaats 319.
- meerpersoonshuishouden met een huurwoning plaats 261, in 2024 was dat ook plaats 261 en in 2023 was dat plaats 289.

Wat de plaatsen op de landelijke ranglijst worden in 2026, hangt naast de hoogte van de tarieven in gemeente Bergen, mede af van de ontwikkelingen elders in Nederland.

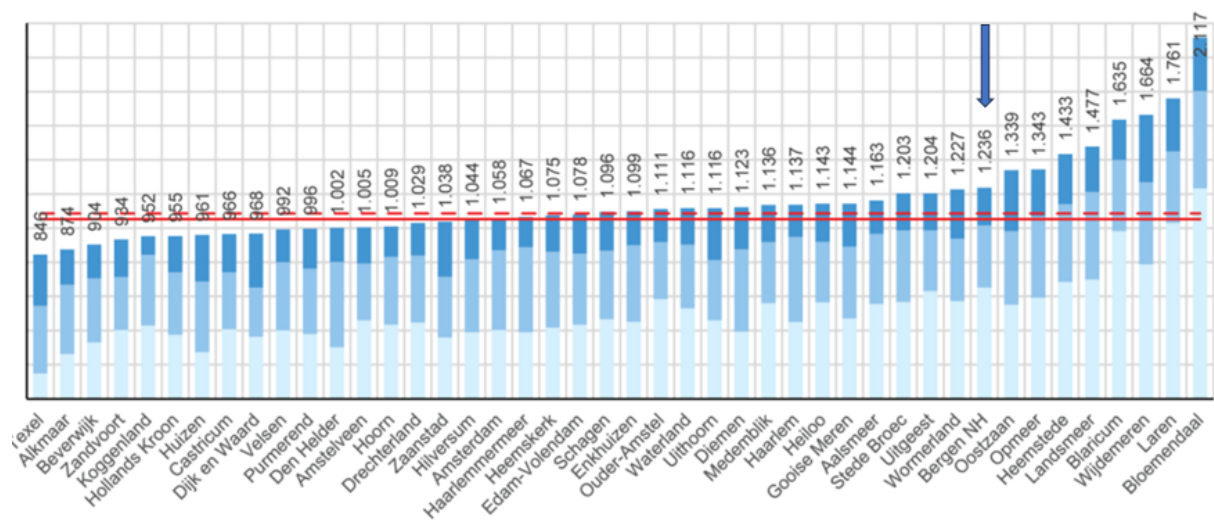
Benchmark woonlasten Noord-Holland 2025

De benchmark beoogt door middel van vergelijking van de tarieven en de gemeentelijke woonlasten op provinciaal niveau, de informatievoorziening over de ontwikkeling van de lokale lasten te bevorderen. De benchmark vergelijkt binnen een provincie de hoogte van de gemeentelijke woonlasten voor meerpersoonshuishouden met een koopwoning. De woonlasten zijn de som van de gemiddeld betaalde ozb, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing minus een eventuele heffingskorting.

In de 'benchmark woonlasten Noord-Holland 2025' zijn 44 gemeenten betrokken. De gemeente op plaats 1 kent met € 846 de laagste gemiddelde woonlasten en de gemeente op plaats 44 de hoogste met € 2.117. De gemiddelde woonlasten in Noord-Holland bedragen € 1.086, het landelijke gemiddelde bedraagt € 1.053.

In de provinciale benchmark 2025 neemt gemeente Bergen met gemiddelde woonlasten van € 1.236 voor een meerpersoonshuishouden de 36ste plaats in. In 2024 was dat met een lokale lastendruk van € 1.187 ook plaats 36. In de benchmark 2025 hieronder, is de positie van gemeente Bergen met een pijl aangegeven.

Ontwikkeling woonlasten gemeente Bergen

In het overzicht hieronder is de ontwikkeling van 2023 tot en met 2025 weergegeven van de belasting en de heffingen in gemeente Bergen waarop de lokale lastendruk is gebaseerd. Tevens is daarbij per jaar de positie op de landelijke ranglijst vermeld voor de gemiddelde lokale lastendruk van een meerpersoonshuishouden met een koopwoning. Daarnaast zijn ter vergelijking voor 2025 ook de gemiddelde landelijke tarieven vermeld.

Ontwikkeling tarieven	2023	2024	2025	NL gemiddeld 2025
OZB-woningen tarief	0,08750%	0,08940%	0,09040%	0,09240%
OZB-woningen gemiddeld	€ 567	€ 626	€ 652	€ 454
Afval (meerpersoonshuishouden)	€ 370	€ 360	€ 365	€ 364
Riool (huishouden)	€ 185	€ 201	€ 219	€ 235
Woonlasten (meerpersoonshuishouden)	€ 1.122	€ 1.187	€ 1.236	€ 1.053
Plaats ranglijst (landelijk)	319	309	311	195

In de tabel hieronder zijn de belasting en de heffingen weergegeven waarop de lokale lastendruk is gebaseerd in de BUCH verband. De afvalstoffenheffing is samengesteld uit een vast en variabel deel waarbij de hoogte van de variabele heffing is gebaseerd op het door het CBS gepubliceerde gemiddelde gemeentelijke afvalaanbod.

Gemeente	OZB (gemiddeld)	Afvalstoffen- heffing 1 persoons huishouden	Afvalstoffen- heffing meerpersoons huishouden	Rioolheffing
Bergen	€ 652	€ 264	€ 365	€ 219
Uitgeest	€ 633	€ 230	€ 354	€ 217
Castricum	€ 409	€ 236	€ 333	€ 224
Heiloo	€ 566	€ 219	€ 355	€ 222
Landelijk (gemiddeld)	€ 454	€ 279	€ 364	€ 235

Paragraaf B: Weerstandsvermogen en risicomanagement

Aanleiding en achtergrond

De risico's met betrekking tot gemeente Bergen zijn inzichtelijk gemaakt. Dit stelt ons in staat om op verantwoorde wijze besluiten te nemen. Dit zodat de risico's nu en de risico's gerelateerd aan toekomstige ontwikkelingen in verhouding staan tot de vermogenspositie van onze gemeente. Op basis van de geïnterviewde risico's is ook het weerstandsvermogen berekend.

Risicoprofiel

Om de risico's van onze gemeente in kaart te brengen is een risicoprofiel opgesteld. Door de domeinen zijn de risico's in beeld gebracht. In dit overzicht worden de 10 risico's gepresenteerd met de meeste invloed op de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.

Risicoprofiel	
Totaal grote risico's	3.580.000
Overige risico's	10.527.000
Totaal	14.107.000

Tabel 1: Belangrijkste financiële risico's					
nr	Risico	Gevolgen	Kans	Financieel gevolg	Invloed
Risk0026	Gemeente betaalt wachtgeld na ontslag of verkiezingswissel bestuur	De gemeente maakt extra kosten voor bestuurders zonder baan na ontslag of verkiezingen, wat druk kan zetten op de begroting en discussie oproept over wachtgeld.	50	514.000	7,76
Risk0034	Jeugd: Eén of twee nieuwe cliënten met zeer hoge zorgkosten	De jeugdzorgkosten komen hoger uit dan begroot. In de begroting is geen rekening gehouden met nieuwe dure cliënten. De kosten kunnen oplopen naar meer dan € 300.000 per cliënt.	50	500.000	7,55
Risk0049	Toename programmakosten BUIG participatie en bijstand (uitvoering Zaffier)	Meer inzet vanuit Zaffier met extra beschikbare middelen om mensen uit de bijstand aan het werk te helpen.	70	350.000	7,40
Risk0060	Kosten fietstunnel N9 Kogendijk vallen hoger uit dan begroot	Gemeente Bergen moet mogelijk 25% meer bijdragen dan gepland. Dit leidt tot financiële druk op de begroting en kan gevolgen hebben voor andere investeringen of projecten.	70	280.000	5,92
Risk0044	Stijging rente van geldleningen	- Hogere rentelasten - Druk op begroting - Minder ruimte voor investeringen	70	250.000	5,29
Risk0033	Jeugd/Wmo: Toename zorgvraag en zorgzwaarte	De werkelijke zorgkosten zijn hoger dan begroot. In de begroting jeugd 2026 is ondanks (landelijke) trend geen stijging opgenomen na 2024. Voor Wmo is wel een stijging ingeschat obv Wmo voorspelmodel.	70	240.000	5,08
Risk0032	Jeugd/Wmo: Toename hulpvragen nav sociaal maatschappelijke ontwikkelingen	Om aan de toenemende vraag te voldoen, is uitbreiding van consultants binnen het sociaal team noodzakelijk, dit leidt tot hogere kosten. Het effect op de zorgkosten is als apart risico benoemd.	50	316.000	4,77
Risk0061	Voetbalfusie Egmond - onvoorziene kosten	Niet kunnen realiseren van voorgenomen beleid, bijdragen in tekorten.	20	630.000	3,81
Risk0022	Door klimaatverandering kans op problemen in de openbare ruimte	Door klimaatverandering kans op extreme regenbuien waardoor straten onderlopen.	50	250.000	3,78
Risk0043	Schade aan (on)roerende goederen na stormen	Schade aan (on)roerende goederen, na bijvoorbeeld een storm, indien openbaar groen niet voldoende is beoordeeld en geïnspecteerd.	50	250.000	3,78

Benodigde weerstandscapaciteit bij verschillende zekerheidspercentages	
Percentage	Bedrag
5%	€ 907.199
10%	€ 1.048.356
15%	€ 1.146.332
20%	€ 1.227.472
25%	€ 1.296.914
30%	€ 1.362.538
35%	€ 1.423.215
40%	€ 1.485.050
45%	€ 1.545.586
50%	€ 1.605.848
55%	€ 1.667.916
60%	€ 1.729.840
65%	€ 1.798.122
70%	€ 1.870.385
75%	€ 1.950.407
80%	€ 2.043.276
85%	€ 2.161.102
90%	€ 2.313.177
95%	€ 2.560.941

Benodigde weerstandscapaciteit	
Gemeente Bergen	€ 2.313.000
Werkorganisatie BUCH	€ 532.000
Zaffier	€ 64.000
GGD	€ 25.000
Totaal	€ 2.934.000

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de volgende componenten:

1. Reserves
2. Onbenutte belastingcapaciteit
3. Post onvoorzien

1 Reserves

De reserves zijn in twee typen onder te verdelen: de algemene reserve en de bestemmingsreserves.

Algemene reserve

Van de reserves vormt de algemene reserve het deel dat kan worden aangewend ter financiering van opgetreden risico's.

Bestemmingsreserves

Vanuit de toezichthouder (provincie) is aangegeven dat de bestemmingsreserves niet meegenomen mogen worden voor bepaling van weerstandscapaciteit.

2 Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit is de mate waarin de OZB-belasting maximaal verhoogd kan worden. Dit wordt berekend aan de hand van het berekende tarief dat gehanteerd moet worden als men een artikel 212 gemeente zou worden. Dit wordt als redelijk peil (OZB) gepubliceerd in de meicirculaire. Het verschil tussen het gewogen gemiddeld percentage van gemeente Bergen en het percentage artikel 212 is de onbenutte belastingcapaciteit. Uiteraard zijn er andere belastingen, zoals bijvoorbeeld de toeristenbelasting en de parkeerbelasting, die door verhoging van de tarieven tot een meeropbrengst en verbetering van de weerstandscapaciteit kunnen leiden. Hiervoor bestaat geen wettelijk maximum, waardoor wij geen indicatie kunnen geven van de maximale omvang van deze ruimte. Ook kan circa 30% van de kosten straatreiniging doorbelast worden aan de rioolheffing en afvalstoffenheffing en een percentage van de strandreiniging aan de afvalstoffenheffing. Dit wordt nu echter niet meegenomen.

3 Post onvoorzien

Conform de financiële verordening van gemeente Bergen is een post van € 10.000,- opgenomen. Deze post kan via een raads- of college begrotingswijziging incidenteel worden ingezet als dekking.

Totale weerstandscapaciteit

Het totaal van de hiervoor genoemde, in te zetten opties ter afdekking van incidentele risico's blijkt uit de volgende tabel.

Verwachte stand per 1 januari:

Beschikbare weerstandscapaciteit	
Algemene reserve	62.821.000
Onbenutte belastingcapaciteit	5.979.000
Post onvoorzien	10.000
Totaal	68.810.000

Beschikbare weerstandscapaciteit versus benodigde weerstandscapaciteit

Het streven is dat de berekende totale weerstandscapaciteit minimaal een factor 2 dient te zijn van de benodigde weerstandscapaciteit. Dit is het geval.

Kengetallen

Doelstelling van deze kengetallen en bijbehorende beoordeling is om op eenvoudige wijze inzicht te geven over de financiële positie van de gemeente. Het gaat om de volgende kengetallen:

1. *Netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen*
De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen.
2. *Solvabiliteitsratio*
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.
3. *Structurele exploitatieruimte*
De structurele exploitatieruimte geeft aan hoe wendbaar een gemeente is. Als de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is een gemeente in staat om (structurele) tegenvallers op te vangen.
4. *Grondexploitatie*
In dit kengetal wordt de waarde van de bouwgrond gerelateerd aan de totale baten.
5. *Belastingcapaciteit*
Deze indicator geeft aan hoe de belastingdruk zich verhoudt tot het landelijk gemiddelde.

De provincie heeft als financieel toezichthouder zogenaamde signaleringswaarden gedefinieerd. Deze signaleringswaarden zijn slechts een hulpmiddel om het risico per kengetal in te schatten en zijn geen norm.

De provincie onderscheidt drie categorieën:

A: minst risicovol,

B: gemiddeld risico en

C: meest risicovol.

In de onderstaande tabel worden de kengetallen met signaleringswaarden getoond:

Signaleringswaarden kengetallen	Categorie A Minst risicovol	Categorie B Neutraal	Categorie C Meest risicovol
1a. Netto schuldquote	< 90%	90 - 130%	> 130%
1b. Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte leningen	< 90%	90 - 130%	> 130%
2. Solvabiliteitsratio	> 50%	20 - 50%	< 20%
3. Grondexploitatie	< 20%	20 - 35%	> 35%
4. Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	< 95%	95 - 105%	> 105%

Voor wat betreft de netto schuldquote is het streven om onder de 90% te blijven. Voor de overige kengetallen zijn geen streefwaarden en wordt slechts bekeken of de trend aanleiding geeft tot nadere analyse c.q. bijsturing.

Onderstaande laat de uitkomst van de financiële kengetallen zien.

Kengetallen	Realisatie	Begroting				
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
1a. Netto schuldquote	39%	41%	62%	74%	72%	66%
1b. Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte leningen	35%	38%	60%	72%	70%	64%
2. Solvabiliteitsratio	37%	39%	40%	38%	40%	42%
3. Grondexploitatie	0%	-3%	-1%	0%	0%	0%
4. Structurele exploitatieruimte	6,3%	0,8%	4,0%	2,9%	1,0%	0,7%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	119%	116%	113%	119%	123%	127%

Conclusie

Netto schuldquote 1(a en 1b)

De netto schuldquote stijgt in 2026 en 2027 door de hoge investeringsdruk en daalt daarna weer iets.

Solvabiliteit

De solvabiliteit blijft de komende 2 jaar eerst ongeveer op het zelfde niveau (ook door de hoge investeringen) waarna een lichte verbetering plaatsvindt.

Grondexploitatie

Dit heeft in gemeente Bergen geen noemenswaardige invloed.

Structurele exploitatieruimte

In 2026 en 2027 is deze iets hoger dan de jaren erna. Dit wordt veroorzaakt door het relatief hoge begrotingssaldo in deze jaren.

Gemeentelijke belastingcapaciteit (gemiddelde woonlasten)

De woonlasten blijven boven het landelijk gemiddelde.

Dit komt door:

1. De hoge woningwaarde in onze gemeente

2. De uitgestrektheid van de gemeente met betrekking tot afval en riool
3. De keuze voor duurzame financiering via de spaarvoorziening riool en het nieuwe kostendekkingsplan bij riool.

Toezicht provincie

Verwacht oordeel Provincie betreffende begroting 2026:

Verwacht wordt dat we wederom onder repressief toezicht komen omdat de jaarschijf 2026 structureel sluitend is.

PARAGRAAF C: ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

In onze gemeente maken de inrichting en het beheer van de openbare ruimte met alles wat daarin en daarop ligt, ook wel de kapitaalgoederen genoemd, een belangrijk deel uit van onze taken. Dit legt dan ook een aanzienlijk beslag op de financiële middelen. Deze paragraaf geeft inzicht in het (beleid met betrekking tot het) onderhoud van de kapitaalgoederen van de gemeente.

A. Wegen en kunstwerken

Het beheer en onderhoud wordt uitgevoerd conform het Beleidsplan Wegen 2021 t/m 2025. Deze wordt in 2026 geactualiseerd. De beheerstrategie is afgestemd op het voldoen aan wet- en regelgeving en de doelstellingen van de gemeente.

Op basis van wegininspecties (elke 2 jaar) wordt het uitvoeringsprogramma opgesteld. Hierbij worden de doelen en de wensen van de gemeente vertaald naar een jaarlijks onderhoudsprogramma. Het onderhoud wordt zo integraal als mogelijk gepland, om het aantal onderhoudsmomenten (en dus belemmering van de doorstroming) te beperken. Het gewenste onderhoudsniveau is basisniveau (in de kernen A-niveau). In 2025 zijn alle verhardingen voor het laatst geïnspecteerd. Uit deze wegininspectie is gebleken, dat de kwaliteit onder de CROW-normeringen is gekomen, waardoor de kwaliteit niet meer op ambitieniveau is. Deze lage kwaliteit bevindt zich in hoofdzaak op de elementenverhardingen in de kernen en in mindere mate op de asfaltwegen in het buitengebied. In het nieuwe beleidsplan wordt aangegeven hoe de achterstand kan worden ingehaald waardoor weer aan de CROW-normering wordt voldaan.

De benodigde financiële middelen, om het areaal op ambitieniveau te houden, zijn bepaald voor de exploitatie (het daadwerkelijk uitvoeren van onderhoud en de overige kosten) en voor de investeringen op basis van technische noodzaak (budgetten voor rehabilitatie) voor de verhardingen.

Grote 'nieuwe' overstijgende opgaven, zoals de energietransitie, ondergrondse ordening, circulariteit en klimaatadaptatie zijn uitdagingen waar de gemeente voor staat en waar ook wegbeheer een inbreng heeft. Wij blijven daarom steeds afstemming zoeken bij grootschalige ingrepen.

Uit recente inspecties is gebleken dat er achterstallig onderhoud is bij diverse kunstwerken. In 2022 is daartoe een planning opgesteld om de achterstand (naar schatting binnen vier jaar) in te halen. De meeste kunstwerken zijn daarbij inmiddels gerepareerd of vervangen.

B. Riolering

Het onderhoud en vervanging van de riolering voeren we uit conform het Programma Water en Riolering (PWR). Deze is op 6 juli 2023 door de gemeenteraad vastgesteld. Het PWR is een uitwerking van de ambities uit de omgevingsvisies van de BUCH gemeenten voor de gemeentelijke watertaken stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater. Het PWR beoogt:

- Het beschermen van de gezondheid;
- Het beschermen van de leefomgeving waaronder ook milieu en waterkwaliteit;
- Het bijdragen aan een klimaatbestendige en waterrobuuste omgeving.

Daarbij wordt integraal samengewerkt en meegewerkt aan andere doelen zoals de energietransitie en circulaire economie. Het Programma Water en Riolering is de opvolger van het Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP). Het PWR is ook een financiële onderlegger voor het actief uitvoeren van het water gerelateerde deel van het klimaatadaptatiebeleid in onder andere de volgende onderdelen:

- Herinrichting van de openbare ruimte op basis van de klimaatbestendige uitgangspunten;
- Subsidieregeling klimaatadaptieve maatregelen (in de private ruimte).

C. Water

De gemeente richt zich in samenwerking met het hoogheemraadschap op: waterveiligheid; Kaderrichtlijn Water (KRW), Waterbeheer 21e eeuw (WB21); grondwaterbeheer; herinrichting en uitbreiding stedelijk gebied; recreatie; duurzaamheid en verbetering van de belevingswaarde van water. Maatregelen worden in goede samenwerking met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier uitgevoerd. Het hoogheemraadschap is verantwoordelijk voor het operationele regionale waterbeheer. Dit betekent dat het zorgt voor droge voeten (veiligheid) en, schoon en voldoende water. Ook klimaatadaptatie wordt samen met het hoogheemraadschap en gemeentes in de regio opgepakt. Water en groen vormen een belangrijke basis voor het klimaatadaptief maken van de openbare (en particuliere) ruimte.

De gemeenteraad heeft op 17 april 2025 het rapport: 'Baggerplan gemeente Bergen-NH: Baggerbeleid- en beheerplan 2025 – 2034' vastgesteld. Dit rapport geeft voor de planperiode inzicht in de hoeveelheid te baggeren watergangen en de bedragen die hier de komende jaren voor moeten worden gereserveerd. Via jaarlijkse stortingen aan de egalisatievoorziening groot onderhoud kunnen begrotingsafwijkingen worden beperkt en blijft de continuïteit van de baggerwerkzaamheden gewaarborgd. Om de meerjarenplanning op te stellen, zijn gedetailleerde metingen van de baggerlaag in de watergangen uitgevoerd, zodat voor de langere termijn duidelijk is welke baggerwerkzaamheden moeten worden uitgevoerd. Beoogd wordt dat de watergangen die in gemeentelijk eigendom zijn, voldoen aan het vastgestelde profiel (legger). Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan een goede waterkwaliteit (doorstroming) en waterkwaliteit. Recreatieve en ecologische functies worden versterkt en gewaarborgd. Deze werkzaamheden zijn ook van belang voor een klimaatbestendige en waterrobuuste leefomgeving.

Om de achterstand in het onderhoud aan beschoeiingen en oevers weg te werken is de rapportage “Maatregelen- en investeringsplan beschoeiingen en oevers gemeente Bergen 2023-2036” opgesteld. Met de uitvoering van dit plan wordt voorkomen dat de berm en/of de weg in de sloot schuiven. Het plan is op 30 maart 2023 door de gemeenteraad vastgesteld.

D. Groen en spelen

Het Groenbeleidsplan 2021 – 2031 is in 2021 vastgesteld. Het Bomenbeleidsplan uit 2016 is als bijlage toegevoegd aan dit Groenbeleidsplan. Hoofdthema's zijn groenstructuur, onderhoudskwaliteit, biodiversiteit en bewonersparticipatie. Een ontwikkeling waar wij de komende jaren op inspelen bij het (her)inrichten van de openbare buitenruimte is klimaatverandering en de hiermee gepaard gaande heftigere piekbuien, langere perioden van droogte en hittestress. Door middel van het toepassen van klimaatadaptieve maatregelen proberen wij de effecten van klimaatverandering zoveel mogelijk te dempen. Vergroenen is een van deze maatregelen. Het speelbeleid wordt uitgevoerd conform het door de raad vastgestelde Speelruimteplan gemeente Bergen 2024-2033.

E. Accommodaties

In de Nota Vastgoed Portefeuille Management heeft de raad het onderhoudsniveau van het gemeentelijk vastgoed vastgesteld. Hieruit voortvloeiend wordt in een Meerjarenonderhoudsplanning inzicht gegeven in de te verwachten onderhoudsuitgaven. Voor een groot deel van de portefeuille wordt gewerkt met een egalisatievoorziening. Niet alle gebouwen worden hierin meegenomen. De Watertoren, De Beeck en Jan Ligthartstraat 4 worden gezien als aparte producten.

Beleidskader

Eind 2013 heeft de raad de nota Vastgoed Portefeuille Management vastgesteld waarin onder andere wordt voorgesteld om de samenstelling en het onderhoudsniveau van de vastgoedportefeuille te herijken. Het gewenste onderhoudsniveau wordt conform de NEN 2767 standaard begroot. Hierin onderscheiden we de volgende onderhoudsniveaus:

1. Het object dient in nieuwstaat te worden gehouden;
2. Het object dient in goede conditie te worden gehouden;
3. Het object dient in een redelijke conditie te worden gehouden;
4. Het object dient in matige conditie te worden gehouden;
5. Er wordt alleen onderhoud uitgevoerd als er problemen zijn;
6. Er is opdracht gegeven voor sloop.

Voor de meeste operationele objecten van de gemeente is het onderhoudsniveau 3 of 4 van toepassing. Bij niveau 3 mag enige veroudering wordt geaccepteerd, dit mag echter nooit het gebruik beperken.

Meerjarenplanning en Financiën

Meerjarenonderhoudsplanningen worden op basis van 2-jaarlijkse inspecties geactualiseerd. Jaarlijks wordt een bedrag toegevoegd aan de voorziening 'onderhoud gemeentelijke gebouwen en woningen'. Het onderhoud aan het gemeentelijk vastgoed dat is opgenomen in de egalisatievoorziening, wordt conform planning uitgevoerd. Jaarlijks worden de volgende onderhoudswerkzaamheden aan de gemeentelijke gebouwen gepland:

- het buitenschilderwerk;
- de vervanging van technische installaties;
- bouwtechnische werkzaamheden
- het preventief onderhoud;
- klachtenafhandeling.

De schoolgebouwen vallen direct onder beheer en onderhoud van de diverse schoolbesturen (is verder opgenomen in de paragraaf 1B Samenleven / onderwijshuisvesting).

F. Openbare verlichting

Het beleid openbare verlichting is in 2017 geactualiseerd. Deze is voor de komende planperiode basis voor het vervangingsschema van lampsoorten en masten binnen de gemeente (aan de hand van de beheergegevens kwaliteit, levensduur, etc. en geplande integrale projecten).

In de onderstaande tabel staat een overzicht van alle beleidsvelden en belangrijkste aandachtspunten.

Categorie	Beleidskaders	Gewenst kwaliteitsniveau	Beheers- en onderhouds-plannen/looptijd plannen	Financiële consequenties conform plannen	Ramingen t.l.v. exploitatie/ voorzieningen	Raming volledig en reel in begroting	Is sprake van achterstallig onderhoud	Zo ja, zijn er toereikende voorzieningen/ reserves voor achterstallig onderhoud
Wegen (incl. kunstwerken en verlichting)	Wegenbeleidsplan 2021-2025	basis	tot 2025	ja	exploitatie	ja	ja	n.v.t.
Wegen (incl. kunstwerken en verlichting)	Kunstwerken (zit in wegenbeleid)	basis	tot 2025	ja	exploitatie	ja	nee	n.v.t.
Wegen (incl. kunstwerken en verlichting)	Beleidsplan openbare verlichting 2017-2030	basis	2017-2030	ja	exploitatie	ja	nee	n.v.t.
Riolering	Programma Water en Riolering 2023-2026 (PWR)	volledig ingevulde verbrede zorgplicht	2023-2026	ja	exploitatie en voorziening	ja	nee	n.v.t.
Water	Keur en legger HHNK	basis (C niveau)	2019-2029	ja	exploitatie en voorziening	ja	nee	n.v.t.
Water	Baggerbeleid- en beheerplan 2025– 2034	n.v.t.	2025-2034	ja	voorziening	ja	ja	ja
Water	Maatregelen- en investeringsplan beschoeiingen en oevers gemeente Bergen 2023-2036	n.v.t.	2023-2036	ja	exploitatie	ja	ja	ja
Groen en bomen	Groenbeleidsplan 2021	basis (C niveau)	2021-2031	ja	exploitatie	ja	nee	n.v.t.
Groen en bomen	Speelruimteplan Bergen 2024-2033	basis (C niveau)	2024-2033	ja	exploitatie	ja	nee	n.v.t.
Gebouwen (excl. onderwijs)	Nota Vastgoed Portefeuille Management	conform NEN 2767 onderhoudsniveau 3,4	2016-2025	ja	exploitatie en voorziening	ja	nee	n.v.t.

Paragraaf D: Financiering

1. Inleiding

In deze paragraaf staat de gemeentelijke financieringsfunctie centraal en de beheersing van bijbehorende risico's. De gemeentelijke treasuryfunctie voert financiële taken uit binnen de kaders van de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) en het treasurystatuut. Allereerst wordt in deze paragraaf ingegaan op de toekomstige financieringsbehoefte en komt de bijbehorende renteverwachting aan bod. Hierbij wordt ingegaan op de balansprognose en het verwachte EMU-saldo. Tenslotte worden de verschillende risico's en de beheersing hiervan behandeld.

2. Financiering

2.1 Marktentwikkelingen en rentevisie

Rentevisie: Gezien de recente rentedalingen vanuit de ECB (Europese Centrale Bank) en de algemene verwachting dat de rente in 2025 verder gaat dalen, is de rente met betrekking tot de nog aan te trekken naar beneden bijgesteld. Voor de tarieven op de geldmarkt (leningen korter dan een jaar) wordt veelal gekeken naar het rentetarief dat banken elkaar onderling berekenen (de Euribor) en voor de kapitaalmarkt (leningen langer dan een jaar) naar de rente op staatsleningen. Over het algemeen geldt dat de rente hoger wordt bij een langere looptijd van de lening.

Ontwikkeling 10-jarige staatslening en het afgelopen jaar

WWW.IEX.NL

- Tienjarige staatslening (Overzicht / Zoom / all)

<https://www.iex.nl/Rente-Koers/190118356/Nederland-10-jaar.aspx#:~:text=Rente%20Nederland%2010%20jaar%20IND,0%2C0000%20%2D%200%2C0000>

2.2 Renteschema

De aanbeveling van de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) is om via het zogenaamde renteschema het renteresultaat op het taakveld treasury inzichtelijk te maken.

Renteschema conform Notitie Rente (bedragen x € 1.000)			2026
a	De externe rentelasten over de korte en lange financiering		852
b	De externe rentebaten (idem)	-/-	224
	Saldo rentelasten en rentebaten		628
c1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/- 53	
c2	De rente van project-financiering die aan het Betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/- 0	
c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering)	+ 0	
		-/-	53
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		575
d1	Rente over eigen vermogen		0
d2	Rente over voorzieningen		0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		575
e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/-	1.285
f	Renteresultaat op het taakveld Treasury		-710

Omslagrente

Conform BBV voorschriften dient de omslagrente jaarlijks herijkt te worden en indien nodig aangepast. Uit de actualisatie blijkt dat er geen aanpassing nodig is. Voor 2026 blijft dit 1% na afronding.

2.3 Financieringspositie

Voor de financiering van de investeringen passen wij totaal financiering toe. Dit betekent dat voor iedere investering niet 1-op-1 een lening wordt aangetrokken, maar dat voor de investeringen gebruik wordt gemaakt van meerdere financieringsbronnen. Deze bronnen zijn primair het eigen vermogen en de langlopende schulden. Voor de programmabegroting is een liquiditeitsprognose opgesteld. Op basis hiervan wordt bepaald of en zo ja wanneer extra leningen moeten worden aangetrokken (zie tabel Financieringsbehoefte) en welke gevolgen dit heeft voor de rentekosten.

	Liquiditeitsprognose (x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
(1)	Kasstroom operationele activiteiten	8.025	8.706	9.083	9.586
(2)	Kasstroom investeringsactiviteiten	-29.188	-22.205	-7.729	-4.455
(3)	Kasstroom financieringsactiviteiten	20.792	-6.850	-6.460	-6.151
(4)	Netto kasstroom = (1) + (2) + (3)	-371	-20.349	-5.106	-1.020
(5)	Beginsaldo rekening-courant	440	69	-20.280	-25.386
(4)	Netto Kasstroom	-371	-20.349	-5.106	-1.020
(6)	Eindsaldo (5) + (4)	69	-20.280	-25.386	-26.406

Uit de liquiditeitsprognose volgt de verwachting dat we de komende jaren onderstaande leningen dienen aan te trekken. Als plannings van bestaande projecten en investeringen wijzigen dan heeft dit een direct gevolg op de financieringsbehoefte per jaarschijf.

Ook als er meer uitgegeven gaat worden ten laste van het huidige begrotingssaldo heeft dit een effect aangezien dit voor het bepalen van de toekomstige financieringsbehoefte als eigen geld wordt gezien.

Nr.	Financieringsbehoefte (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
1)	Kasstroom uit operationele activiteiten	8.025	8.706	9.083	9.586
2)	Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-29.188	-22.205	-7.729	-4.455
3)	Kasstroom uit huidige financieringsactiviteiten	-6.192	-6.896	-6.652	-6.426
4)	Financieringsbehoefte (-) c.q. overschot (+)	-27.355	-20.395	-5.298	-1.295
5)	Financiële tegoeden < 1jaar (per 01-01)	0	0	0	0
6)	Restant financieringsbehoefte (-) c.q. overschot (+)	-27.355	-20.395	-5.298	-1.295
7)	Overige vlottende middelen	3.546	3.546	3.546	3.546
8)	Netto vlottende schuld	9.353	29.748	35.046	36.341
9)	Begrotingstotaal	105.667	106.211	108.465	111.702
10)	Kasgeldlimiet	8.982	9.028	9.220	9.495
11)	Nieuw aan te trekken leningen	371	20.349	5.106	1.020

2.4 Balansprognose

De geprognosticeerde balans is bedoeld om meer inzicht te geven in de financieringspositie en de ontwikkeling van het EMU-saldo. Dit levert het volgende beeld op:

Geprognosticeerde balans (x € 1 mln)	2026	2027	2028	2029
Activa				
(Im)materiële vaste activa	150.523	166.841	168.083	165.874
Financiële vaste activa	4.395	4.208	3.997	3.766
Vlottende activa	24.240	25.672	25.672	25.672
Totaal	179.158	196.721	197.752	195.312
Passiva				
Eigen vermogen	70.775	75.632	78.858	81.764
Voorzieningen	13.936	13.355	12.750	12.791
Vaste schulden	61.303	74.544	72.762	67.100
Vlottende passiva	33.144	33.190	33.382	33.657
Totaal	179.158	196.721	197.752	195.312

2.5 EMU-saldo

	EMU-saldo (x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	5.160	4.857	3.226	2.906
2	Mutatie (im)materiële vaste activa	23.918	16.318	1.242	-2.209
3	Mutatie voorzieningen	-791	-581	-605	41
4	Mutatie voorraden (incl. bouwgrond in exploitatie	1.589	1.432	0	0
5	Boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen	0	0	0	0
	Berekend EMU-saldo	-21.138	-13.474	1.379	5.156

De Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet HOF) bevat de bepaling dat het Rijk en de decentrale overheden een gezamenlijke en gelijkwaardige inspanningsplicht hebben om de Europese begrotingseisen te respecteren (maximaal 3% tekort van bruto binnenlands product). Dit wordt gemonitord via het zogenaamde EMU-saldo. Dit is gebaseerd op werkelijke kasstromen en niet op baten en lasten. Zie voorgaande tabel.

3. Risicobeheer

3.1 Renterisico vlottende schuld (kasgeldlimiet)

Een belangrijk uitgangspunt van de Wet Fido is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten. Teneinde een grens te stellen aan de korte financiering (rentetypische looptijd tot één jaar) is in de Wet Fido de kasgeldlimiet opgenomen. De kasgeldlimiet wordt berekend als een vastgesteld percentage (8,5%) van het begrotingstotaal.

In onderstaande tabel volgt de ontwikkeling van de kasgeldlimiet:

	Toets kasgeldlimiet (x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
1.	Toegestane kasgeldlimiet				
	Begrotingstotaal lasten	105.667	106.211	108.465	111.702
	In procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
	In bedrag	8.982	9.028	9.220	9.495
2.	Vlottende korte schuld				
	Opgenomen gelden < 1 jaar				
	Schuld in rekening courant				
	Gestorte gelden door derden < 1 jaar				
	Totaal	-	-	-	-
3.	Vlottende middelen				
	Contante gelden in kas				
	Tegoeden in rekening-courant	0	0	0	0
	Overige uitstaande gelden < 1 jaar	3546	3546	3546	3546
	Totaal	3.546	3.546	3.546	3.546
4.	Totaal netto vlottende schuld (2) - (3)	-3.546	-3.546	-3.546	-3.546
	Toegestane kasgeldlimiet (1)	8.982	9.028	9.220	9.495
	Ruimte (+) Overschrijding (-) = (1) - (4)	12.528	12.574	12.766	13.041

3.2 Renterisico vaste schuld (renterisiconorm)

De renterisiconorm is ingesteld om de rentegevoeligheid van de leningenportefeuille met een rentetypische looptijd van langer dan een jaar te beperken. De renterisiconorm wordt berekend als een vastgesteld percentage (20%) van het begrotingstotaal. Het renterisico heeft betrekking op de vaste schuld en op het bedrag waarover renterisico wordt gelopen. Naast de renteherzieningen zijn hiervoor ook de herfinancieringen van belang, want het renterisico wordt verkleind door aflossingen in de tijd te spreiden. In onderstaande tabel wordt de renterisiconorm vergeleken met het renterisico:

Renterisiconorm (x € 1.000)		2026	2027	2028	2029
1a	Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	0
1b	Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0	0
1.	Netto renteherziening op vaste schuld (1a - 1b)	0	0	0	0
2.	Te betalen aflossingen	7.388	7.083	6.863	6.657
3.	Renterisico (1 + 2)	7.388	7.083	6.863	6.657
4a	Begrotingstotaal lasten	105.667	106.211	108.465	111.702
4b	Het bij ministeriële regeling vastgestelde % van de tot. begroting	20%	20%	20%	20%
4.	Renterisiconorm	21.133	21.242	21.693	22.340
5a	Ruimte onder renterisiconorm (4 > 3)	13.745	14.159	14.830	15.683
5b	Overschrijding renterisiconorm (3 > 4)	0	0	0	0

3.3 Krediet- en beleggingsrisico

Het kredietrisico is het risico dat de tegenpartij niet aan haar contractuele verplichtingen kan voldoen en dus aan de gemeente haar verstrekte lening niet terugbetaalt. Het beleggingsrisico is het risico dat beleggingen minder waard kunnen worden door de economische situatie, door stijging van de rente, indien aandelen nauwelijks verhandeld kunnen worden of indien de instelling waarin is belegd niet aan haar betalingsverplichtingen kan voldoen of failliet gaat. Aangezien wij enkel aandelen hebben in de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten en Liander is het beleggingsrisico minimaal.

Verstrekte leningen x (€ 1.000)		2026	2027	2028	2029
A	Instellingen / verenigingen	1.442	1.413	1.382	1.350
B	Wst Kennemer Wonen	958	859	755	645
C	Hypotheken	1.370	1.368	1.316	1.247
	Totaal	3.770	3.640	3.453	3.242

3.4 Kredietrisico waarborgen en garanties

Borgstellingen kunnen op twee manieren voorkomen:

1. Directe borgstelling
2. Achtervang

Bij directe borgstelling staat de gemeente jegens geldgevers borg voor de betaling van rente en aflossing op langlopende geldleningen die door lokale organisaties, instellingen of verenigingen zijn aangetrokken die veelal activiteiten verzorgen die in het verlengde liggen van de gemeentelijke publieke taak.

Achtervang houdt in dat de gemeente, al dan niet samen met het Rijk, een rol speelt in de zekerheidsstructuur van een waarborgfonds, bijvoorbeeld de stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Door deze structuur kunnen instellingen die bij een waarborgfonds zijn aangesloten tegen de laagste rente lenen. Mede vanwege de strenge toelatingscriteria en periodieke toetsing door het fonds loopt de gemeente hierbij een veel lager risico dan bij directe borgstellingen.

Waarborgen en garanties x (€ 1.000)		2026	2027	2028	2029
A	Instellingen / verenigingen	1.403	1.333	1.263	1.193
B	WSW leningen 50%	43.416	43.340	43.264	43.188
	WSW leningen nieuwe verdeling	39.099	39.099	39.099	39.099
D	HVC	6.354	6.354	6.354	6.354
F	Hypotheke	1.731	1.526	1.354	1.185
	Totaal	92.003	91.652	91.334	91.019

WSW-leningen

De kans dat onze gemeente als achtervang wordt aangesproken is bijzonder klein.

Paragraaf E: Grondbeleid

Wat is grondbeleid?

Grondbeleid is het samenhangende geheel van handelingen betreffende grondtransacties en -ontwikkeling. Het geeft aan welke mogelijkheden er zijn om een gebied tot ontwikkeling te brengen en welke rol de gemeente (actief of faciliterend) hierin kan vervullen.

Actief grondbeleid omvat alle fasen van het exploiteren van grond: van de grondverwerving, sloop, bouw- en woonrijp maken tot en met de uitgifte/verkoop van bouwgrond. Bij actief grondbeleid exploiteert de gemeente voor eigen rekening en risico gronden. De gemeente legt bij actief grondbeleid de publieke voorzieningen aan en kan in beginsel alle productiekosten doorberekenen in de gronduitgifteprijsen, mits de marktprijs niet wordt overschreden. Bij een actief grondbeleid wordt een gemeentelijke grondexploitatie opgesteld, ook wel in het kort 'grex' genoemd.

Faciliterend grondbeleid houdt in dat de gemeente initiatiefnemers de mogelijkheid geeft om zelf grond te exploiteren, waarbij gemeente slechts faciliteert bij de uitvoering van de plannen. De gemeente koopt zelf geen grond aan en beperkt zich tot de wettelijke publieke taak. Gemeentelijke kosten voor desbetreffende plannen verhaalt de gemeente op de initiatiefnemer. Dit kostenverhaal kan met een grondexploitatieovereenkomst (ook wel anterieure overeenkomst) en indien nodig een exploitatieplan. De taak van de gemeente bestaat vooral uit de plantoetsing aan beleidskaders, inspraakprocedures, vaststellen bestemmingsplan en eventueel het exploitatieplan. Bij faciliterend grondbeleid wordt geen gemeentelijke grondexploitatie (grex) opgesteld.

Grondbeleid is een sturingsinstrument om gemeentelijke ambities te realiseren op verschillende beleidsterreinen, zoals ruimtelijke ordening, wonen, economische ontwikkeling, energietransitie, infrastructuur, duurzame leefomgeving en voorzieningen.

Grondbeleid in gemeente Bergen

In november 2019 is het grondbeleid 2019-2022 vastgesteld door de raad. De gemeente voert in de basis een faciliterend grondbeleid bij ruimtelijke ontwikkelingen, tenzij het verdedigbaar is om actieve grondpolitiek te voeren met bijvoorbeeld strategische grondverwerving. Faciliterend grondbeleid brengt voor de gemeente minder (financieel) risico met zich mee. Tevens zijn de gronden over het algemeen in bezit van marktpartijen die zelf willen ontwikkelen. Actief grondbeleid is echter niet volledig uitgesloten, want met name bij ontwikkeling van maatschappelijke voorzieningen of sociale woningbouw kan gemeente alsnog kiezen voor een actieve rol.

Bij een actieve rol stelt de gemeente zelf de grondexploitatie op, met daarin de kosten en opbrengsten voor een plan. Deze grondexploitatie wordt aan de raad voorgelegd ter vaststelling. Hiermee wordt het meerjarig financieel kader (budget) vastgesteld. De grondexploitaties dienen volgens de BBV regelgeving jaarlijks te worden geactualiseerd.

De gemeente bepaalt de keuze voor faciliterend of actief grondbeleid op basis van de volgende aspecten: gemeentelijke ambitie, beleidsdoelstellingen, maatschappelijk belang, grondpositie, risico's, rendement en het al dan niet ontbreken van marktinitiatief.

Rapportages P&C-cyclus

Aan het opstellen van financiële rapportages van gemeenten zijn regels verbonden. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht gemeenten om in de begroting en jaarrekening een paragraaf over het grondbeleid op te nemen (artikel 9 lid 2). Sinds 2021 wordt de raad, aanvullend op de jaarrekening en begroting, extra geïnformeerd over de gebiedsontwikkelingen. Deze projecten hebben betrekking op zowel gemeentegronden (grondexploitatie) als op gronden van particuliere initiatiefnemers (kostenverhaal).

Om de gemeenteraad in staat te stellen zijn controlerende rol adequaat te kunnen uitvoeren, is een transparant inzicht in de grondexploitaties en de geprognoseerde resultaten noodzakelijk. Jaarlijks worden de grondexploitaties geactualiseerd. Aan de hand van de vastgestelde ruimtelijke kaders, uitgangspunten en planning worden eventuele afwijkingen in programma, fasering en resultaat inzichtelijk gemaakt.

De grondkosten, plankosten, uitvoeringskosten en bijkomende kosten (rente) worden ten laste van een grondexploitatie gebracht. De opbrengsten uit grondverkoop en overige baten worden ten gunste van de grondexploitatie gebracht.

Voor de grondexploitatieprojecten geldt dat de grondkosten, uitvoeringskosten, plankosten en bijkomende kosten (rente) ten laste van een complex worden gebracht. De opbrengsten uit grondverkoop en overige baten komen ten gunste van het complex.

Actuele prognose van de grondexploitaties

Het (nieuwe) aanbod op de woningmarkt van gemeente Bergen blijft schaars. Daarnaast duren woningbouwplannen in de praktijk om verschillende redenen vaak langer dan gehoopt. Het blijft dus belangrijk om aandacht te houden voor het versnellen van lopende en nieuwe woningbouwontwikkelingen.

Deze aanhoudende schaarste in combinatie met de aanhoudende inflatie leidt ook tot hogere prijzen in zowel de bouw van woningen als de inrichting van het openbaar gebied. Een aanzienlijke prijsdaling op korte termijn wordt niet voorzien.

Binnen onze gemeente zijn 6 grondexploitatiecomplexen actief: 5 sociale woningbouwprojecten (Oosterkimschool, Rabobank locatie, Elkshove, Tuin en Oostdorp en Petruschool) en het woningbouwproject Parck de Beeck op het voormalige BSV-terrein. De projecten Oosterkim en Tuin en Oostdorp worden naar verwachting in 2025 afgesloten.

Grondexploitaties

Sociale woningbouw projecten gemeente Bergen

BIE: Programma 3: Een leefbare gemeente, Programma 2: Een aantrekkelijke gemeente

Op vijf locaties in de gemeente Bergen (Bergen, Schoorl en Groet) werkt de gemeente samen met Kennemer Wonen aan ca. 90 nieuwe sociale huurwoningen. Het gaat om de: T&O locatie, Elkshove, de voormalige Rabobank, de voormalige Oosterkimschool en Petruschool.

De projecten Oosterkim en T&O worden dit jaar (2025) financieel afgesloten. Petrusschool loopt vooralsnog zoals voorzien en zal dit jaar (2025) worden afgerond, waarna het in 2026 ook financieel kan worden afgesloten.

Voor de projecten Rabobank en Elkshove wordt gerekend op vertraging i.v.m. bezwaar/beroep uit de omgeving. De afronding voor beide projecten schuift met de huidige inzichten op naar 2026, met waarschijnlijk een 'staartjes in 2027'. Later dit jaar zal beter zicht zijn op de daadwerkelijke doorloop en eventuele procedures, waardoor ook een betere inschatting kan worden gemaakt over de doorlooptijd en eventuele meerkosten. Voor nu blijft het begrote budget gelijk en wordt dit uitgesmeerd over de jaren tot en met afronding in 2026. Vanuit de gemeente zal het vooral afwachten zijn.

De projecten Rabobank en Elkshove hebben een negatieve eindprognose. De projecten Oosterkimschool, T&O en Petrusschool hebben een positieve eindprognose. Als de vijf projecten in samenhang worden beoordeeld, houden we een positief totaal saldo op de eindwaarde.

Parck de Beeck

BIE: Programma 3: Een leefbare gemeente, Programma 2: Een aantrekkelijke gemeente

In Parck de Beeck worden 152 woningen gerealiseerd. Kennemer wonen realiseert hier 76 sociale huurwoningen en 44 huurwoningen in het middenhuursegment. Ook worden er 32 vrije sector koopwoningen gerealiseerd.

Conform voorgaande begroting, zijn de kosten voor bouwrijp maken in 2024 gemaakt (i.p.v. in 2023). Bouwrijp maken is in 2024 opgeleverd.

De opbrengsten zijn zoals verwacht dit jaar ontvangen (juni 2025), direct na het verkrijgen van de onherroepelijke omgevingsvergunning. Vanaf 01-01-2025 is hier (conform overeenkomst) ook een indexatie over gerekend, waardoor de uiteindelijke ontvangst hoger uitkomt.

De verdere uitgaven en kosten blijven binnen eerdere begroting en het project verloopt volgens planning.

Overige projecten

Voor alle andere projecten geldt een faciliterende rol (kostenverhaal) waarbij wij onze kosten verhalen via een exploitatiebijdrage. Er zijn ook projecten die zich nog in de voorbereidingsfase of visievorming bevinden en daarmee nog niet concreet genoeg zijn om een grondexploitatie vast te stellen.

Paragraaf F: Verbonden partijen

Inleiding

Inleiding

In de paragraaf verbonden partijen wordt een overzicht gegeven van de verbonden partijen van de gemeente inclusief de financiële aspecten en ontwikkelingen. Verbonden partijen zijn privaatrechtelijke en publiekrechtelijke organisaties waar de gemeente een financieel én een bestuurlijk belang in heeft. De gemeente heeft een bestuurlijk belang wanneer zij zeggenschap heeft door vertegenwoordiging in het bestuur of stemrecht heeft. Zij heeft een financieel belang wanneer zij een bedrag ter beschikking heeft gesteld, dat niet verhaalbaar is wanneer de verbonden partij failliet gaat of haar verplichtingen niet nakomt.

Wanneer een verbonden partij een publiekrechtelijke rechtsvorm heeft, is er sprake van een gemeenschappelijke regeling (GR). Privaatrechtelijke organisaties kunnen stichtingen, verenigingen en vennootschappen zijn.

Organisaties waarmee een subsidierelatie is aangegaan zonder dat het hiervoor beschreven bestuurlijk en financieel belang aanwezig is, vallen buiten de definitie van verbonden partij.

Visie en kaders

In oktober 2015 is de nota Verbonden Partijen door de raad vastgesteld. In deze nota zijn de uitgangspunten opgenomen voor sturing, beheersing en evaluatie van de samenwerkingsverbanden. Ook zijn de rollen en verantwoordelijkheden van de raad en het college benoemd.

Alle gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in Noord-Holland Noord volgen de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR). De FUGR bevorderen uniformiteit in het proces en in de financiële verwachtingen tussen participanten en gemeenschappelijke regelingen in deze regio.

Ontwikkelingen 2026

De regio Alkmaar werkt op het gebied van inkoop van Jeugdhulp, Wmo, Vervoer en Hulpmiddelen op dit moment samen via een lichte netwerksamenwerking in Netwerk Organisatie Regio Alkmaar (NORA). Binnen dit netwerk vindt samenwerking plaats op de inkoop en het contractmanagement. Vanuit de Hervormingsagenda Jeugd heeft het Ministerie van VWS in 2023 aan gemeenten verplicht om hun samenwerkingsverbanden “robuust” te maken. Gemeenten moeten daarvoor één van de drie uit de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr) geselecteerde varianten gebruiken: een centrumregeling, bedrijfsvoeringsorganisatie of openbaar lichaam. Voor de regio Alkmaar wordt ingezet op een (beleidsarme) bedrijfsvoeringsorganisatie. Na een zienswijzeproces van de raden is de Gemeenschappelijke Inkoop Sociaal Domein (GISD) Regio Alkmaar naar verwachting vanaf 1 januari 2026 opgericht.

In 2024 is door het bestuur van de GR Duurzame Energie Coöperatie Regio Alkmaar (DECRA) het besluit genomen om deze op te heffen. DECRA is hiermee in 2026 geen verbonden partij meer.

Begroting 2026

Verbonden partijen gemeente Bergen

De volgende twee tabellen geven inzicht in het financieel en bestuurlijk belang in de verbonden partijen op basis van de jaarrekening 2024 (eigen vermogen en vreemd vermogen) en de begroting 2026 (aandelenkapitaal en exploitatiebijdrage).

Verbonden partij	Eigen vermogen 31-12-24	Vreemd vermogen 31-12-24	Aandelenkapitaal 2026	Exploitatiebijdrage 2026	Bestuursleden
Gemeenschappelijke regelingen					
Werkorganisatie BUCH	0	21.724	0	32.161	J.H.M. Bond M. Wieseahn-Vrijman Y. Roos (pv) E. Briët (pv)
Cocensus	177	16.004	0	945	M. Wieseahn-Vrijman E. Briët (pv)
GGD Hollands Noorden	1.910	28.055	0	1.802	M. Wieseahn-Vrijman E. Briët (pv)
Omgevingsdienst NHN	3.566	6.534	0	926	E. Briët M. Wieseahn-Vrijman (pv)
Regionaal Historisch Centrum Alkmaar	396	1.228	0	172	E. Briët M. Wieseahn-Vrijman (pv)
Veiligheidsregio NHN	5.135	48.362	0	3.190	J.H.M. Bond Y. Roos (pv)
Vuilverbrandingsinstallatie	24	1.023	0	0	E. Briët M. Wieseahn-Vrijman (pv)
Zaffier	2.751	24.446	0	1.790	M. Wieseahn-Vrijman E. Briët (pv)
Vennootschappen en coöperaties					
Alliander	6.038.000	6.918.000	128	0	E. Briët
Bank Nederlandse Gemeenten	4.777.000	123.164.000	375	0	M. Wieseahn-Vrijman E. Briët (pv)
Coöperatie ParkeerService	2.807	7.006	0	795	E. Briët
Ontwikkelingsbedrijf NHN	1.225	4.252	1	76	M. Wieseahn-Vrijman

Publiekrechtelijke verbonden partijen: de gemeenschappelijke regelingen

1. Werkorganisatie BUCH

Vestigingsplaats

Uitgeest

De werkzaamheden/taken (openbaar belang)

De werkorganisatie BUCH is een regeling die is getroffen ten behoeve van het bewerkstelligen van krachtige en professionele uitvoering van de gemeentelijke taken. De werkorganisatie BUCH biedt een kwalitatief hoogwaardige, efficiënte en innovatieve dienstverlening aan de 'klanten' van de gemeenten: inwoners, bedrijven en instellingen (artikel 3 Gemeenschappelijke regeling (GR) Werkorganisatie BUCH).

De werkorganisatie is belast met het uitvoeren van alle gemeentelijke taken voor de colleges, voor zover deze niet - al dan niet met toepassing van de wet – aan derden zijn of worden opgedragen (artikel 4 GR Werkorganisatie BUCH).

Belangrijke risico's

De werkorganisatie BUCH is een organisatie die te maken heeft met krapte op de arbeidsmarkt, een krappe personeelsbezetting en nog niet altijd kunnen leveren van voldoende (sturen op) kwaliteit.. Met de inzet op het realiseren van de vier strategische doelstellingen zijn er inmiddels stappen gezet die de risico's verkleinen en worden nog verdere acties ondernomen (zie paragraaf belangrijke ontwikkelingen). Zo blijft de werkorganisatie zich inzetten op de doorontwikkeling om een gezonde organisatie te zijn en te blijven. Dit doet zij in tijden van een nog onduidelijke toekomst van de werkorganisatie BUCH naar aanleiding van de lopende bestuurlijke onderzoeken.

Belangrijke ontwikkelingen

Met de begroting 2026 werkorganisatie BUCH wordt er wederom uitvoering gegeven aan de eind 2023 uitgezette koers. Er wordt hierbij ingezet op 'geen-spijt' ontwikkelingen en waar mogelijk vernieuwen met beperkte middelen (creativiteit).

Initiatieven die al eerder zijn gestart, zoals de strategische personeelsplanning, verbetertraject domein Ruimtelijke Ontwikkeling, verbetering sturing, uitvoering concernagenda Samen werken aan morgen, verbetering P&C cyclus en het bestuursproces, zullen gecontinueerd worden in 2026. Het zijn initiatieven die bijdragen aan een robuuste organisatie, goed werkgeverschap en het realiseren van de vier vastgestelde strategische doelstellingen.

De BUCH gemeenten beraden zich op hun bestuurlijke toekomst. Of en op welke manier de werkorganisatie BUCH de vier gemeenten in de toekomst gaat bedienen, is bij het opstellen van de begrotingen nog niet bekend. Het is een meerjarig proces waarbij de verwachting is dat eind 2025 en/of begin 2026 de eerste bestuurlijke besluiten worden genomen ten aanzien van de gewenste toekomstscenario.

De werkorganisatie BUCH heeft in de begroting 2026 op basis van de Kadernota vanaf 2026 bezuinigingen ingevoerd op de bedrijfsvoering als gevolg van minder rijksinkomsten voor de vier gemeenten.

Financiële positie

De eigen weerstandcapaciteit van de werkorganisatie BUCH is ruim onvoldoende. De aard van de GR werkorganisatie BUCH en de koepelvrijstelling maken dat het voor de GR Werkorganisatie BUCH niet mogelijk is om zelf weerstandsvermogen op te bouwen. De werkorganisatie BUCH heeft geen vrije reserves, geen stille reserves en ook geen onbenutte belastingcapaciteit. De enige mogelijkheid die de werkorganisatie BUCH heeft, is het in rekening brengen van de kosten bij de deelnemende gemeenten op het moment dat bepaalde risico's zich voordoen.

2. GGD NHN

Vestigingsplaats

Alkmaar

De werkzaamheden/taken (openbaar belang)

De GGD voert de taken uit de Wet Publieke Gezondheid uit.

Daarnaast heeft de GGD taken vanuit andere wettelijke kaders:

- Openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ) en Veilig Thuis (Wet maatschappelijke ondersteuning);
- Toezicht op de kinderopvang (Wet kinderopvang);
- Lijkschouw, forensische geneeskunde (Wet op de lijkbezorging);
- Ondersteuning bij rampen en crises (Wet veiligheidsregio's).

Belangrijke ontwikkelingen en risico's

De omvang van de algemene reserve en de weerstandscapaciteit staan onder druk als gevolg van het ongedekte cao-gat, dat is ontstaan in 2023.

De GGD HN voert op verzoek van de deelnemende gemeenten bezuinigingen door voor 2026. Deze bezuinigingen gaan gepaard met frictiekosten.

Financiële positie

Bij de GGD NHN wordt de beschikbare weerstandscapaciteit gevormd door de algemene reserve.

De algemene reserve is in 2026 begroot op € 448.000 en daarmee ontoereikend om alle begrotingsrisico's in 2026 op te vangen. Nu de GGD Hollands Noorden geconfronteerd is met bezuinigingen is het verder opbouwen van eigen vermogen in 2026 niet realistisch.

Bij een negatieve algemene reserve is het aan de deelnemers om het tekort direct aan te vullen, zodat er geen negatieve algemene reserve ontstaat.

3. Veiligheidsregio NHN

Vestigingsplaats

Alkmaar

Werkzaamheden/taken (openbaar belang)

VRNHN is een openbaar lichaam met rechtspersoonlijkheid. Zij is op grond van de Wet veiligheidsregio's ingesteld als gemeentelijke gemeenschappelijke regeling. De burgemeesters van de deelnemende gemeenten vormen het bestuur.

Voor de gemeenten voert de veiligheidsregio wettelijke taken uit t.a.v. brandweezorg, ambulancezorg, de regionale geneeskundige hulpverleningsorganisatie (GHOR), en incidentbestrijding en crisisbeheersing. Voor de meldkamerfunctie (centrale te Haarlem) wordt samengewerkt met de veiligheidsregio's Zaanstreek-Waterland en Kennemerland, de laatstgenoemde treedt op als beheerder.

Belangrijke risico's

De begroting heeft een risicoparaagraaf gebaseerd op enkele scenario's die negatieve financiële gevolgen voor VRNHN kunnen hebben. De weerstandscapaciteit van VRNHN is ruim voldoende om deze risico's op te vangen.

Binnen de bedrijfsvoering betekent een krappe arbeidsmarkt dat werving van brandweervrijwilligers, ambulancepersoneel en andere specialisten aandacht vraagt, en er capaciteitsdruk kan ontstaan als vacatures openblijven. Op de begroting van VRNHN is de FUGR van toepassing. De exploitatie kan echter beïnvloed worden door kostenstijgingen in afwijking van de uitgangspunten in de FUGR (zoals in het consumentenprijsindexcijfer), loonontwikkelingen en autonome kostenontwikkelingen.

Belangrijke ontwikkelingen

VRNHN voert een bezuiniging van 4% op de begroting door. Dit leidt ertoe dat gemeentelijke financiële bijdragen aan VRNHN minder stijgen en dat verhogingen 'gedempt' worden. Het Rijk levert een bijdrage aan de begroting in de vorm van de BDuR (bijzondere doeluitkering rampenbestrijding). Het Rijk is voornemens bijzondere doeluitkeringen naar het Gemeentefonds over te hevelen. Dat betekent echter dat kortingen en bezuinigingen op het gemeentefonds ook de BDuR zullen treffen. Pas bij de 'Miljoenennota' wordt definitief duidelijk welke effecten dit heeft.

De Rijksoverheid heeft de Wet veiligheidsregio's geëvalueerd en op dit moment loopt een herziening van deze wet. Deze herziening moet opleveren dat de samenwerking tussen veiligheidsregio's bij bovenregionale crises wordt verbeterd. Daarnaast voert de Rijksoverheid een programma 'versterking crisisbeheersing' uit, met het oog op de rol van veiligheidsregio's bij landelijke crises.

Financiële positie

De begroting van VRNHN wordt hoofdzakelijk gefinancierd door bijdragen van het Rijk en bijdragen van de deelnemende gemeenten. De gemeentelijke financiële bijdrage is naar rato van het inwonertal.

Budgettaire neutraliteit is uitgangspunt voor de begroting. Er wordt naar een sluitende exploitatie gestreefd. Op grond van de gemeenschappelijke regeling staan gemeenten echter wel garant voor eventuele negatieve exploitatieresultaten.

4. Omgevingsdienst NHN (OD NHN)

Vestigingsplaats

Hoorn

De werkzaamheden/taken (openbaar belang)

De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN) ondersteunt de deelnemende gemeenten bij vergunningsverlening, toezicht en handhaving op het gebied van milieu- en duurzaamheid. Doel is het bijdragen aan het bereiken en in stand houden van een veilige en duurzame fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit binnen het werkgebied.

Belangrijke risico's

Met betrekking tot de invoering van de Omgevingswet bestaan nog veel onzekerheden omtrent de gevolgen hiervan. 2024 en 2025 gelden als implementatiejaren. Een ander risico is het gevolg van het Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel. De OD NHN voert een transitieplan uit om in 2026 robuust te zijn. Vanaf 2027 wordt voor de uitvoering hiervan structureel budget begroot. De OD NHN signaleert al meerdere jaren dat het aantrekken en opleiden van voldoende kundig personeel moeilijk is.

Belangrijke Ontwikkelingen

Met de ingang van de Omgevingswet staat de grootste verandering in de geschiedenis van omgevingsdiensten voor de deur. Daarnaast vragen onderwerpen als stikstof, circulaire economie, natuurbescherming en ondermijning, steeds meer aandacht en expertise. De OD NHN neemt deel aan het Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel zoals ingezet door het Ministerie van I&W. Dit in opvolging van het in 2021 gepubliceerde onderzoek van de 'commissie Van Aartsen.' Het programma richt zich op de aanbevelingen van deze commissie ter versterking van het VTH-stelsel. De OD NHN richt zich met deze deelname op verbetering van de kwaliteit van de uitvoering op de VTH-taken.

Financiële positie

De OD NHN heeft een meerjarig sluitende begroting. Het weerstandsvermogen bevindt zich op het maximum van 2,5% zoals gesteld in de FUGR maar de weerstandscapaciteit wordt in relatie tot de voor de OD NHN ingeschatte risico's als voldoende ingeschat.

5. Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA)

Vestigingsplaats

Alkmaar

De werkzaamheden (openbaar belang)

Het Regionaal Archief Alkmaar is voor de aangesloten overheidsorganisaties een deskundige partner die conform zijn wettelijke opdracht informatie langdurig betrouwbaar en toegankelijk houdt omwille van bedrijfsvoering, bewijsvoering, onderzoek en democratische controle. Voor het algemene publiek is het Regionaal Archief een publieksgerichte erfgoedinstelling die het voor mensen mogelijk, makkelijk en aantrekkelijk maakt om de geschiedenis van de gemeente te leren kennen.

Belangrijke risico's

De belangrijkste risico's, die worden onderkend, zijn:

1. Minder opbrengsten depotgebruik door derden.
2. Hogere energiekosten.

Ad 1) Het eerste risico wordt als laag ingeschat. Het betreft voornamelijk de mogelijkheid dat derde partijen, die het archief hebben geplaatst, contracten opzeggen. Het gaat hierbij echter om langlopende contracten die grotendeels door zullen lopen. Het RHCA beschikt over voldoende weerstandsvermogen om dit risico voor 2026 te dekken.

Ad 2) Het tweede risico wordt als hoog ingeschat door de hoge energieprijzen. In 2025 wordt gestart met het verduurzamen van de klimaatinstallatie van het gebouw. Dit zou, in combinatie met het gebruik van hernieuwbare energie, moeten leiden tot lagere kosten. Het gebouw zal niettemin nooit helemaal energieneutraal kunnen worden waardoor er energie ingekocht moeten blijven worden. De verduurzaming zal een positief effect op de kosten hebben, maar de grillige energiemarkt kan hogere kosten met zich meebrengen. Daarom wordt op dit punt een beperkt, maar hoog risico ingeschat.

Belangrijke ontwikkelingen

Rekening houdend met de kernwaarden 'betrouwbaar, voor iedereen en maatschappijbewust' stelt het RHCA voor de komende jaren de volgende punten centraal:

- Het verder ontwikkelen als Kenniscentrum duurzame toegankelijkheid.
- Het ontwikkelen als regionale kennispartner.
- Het verder ontwikkelen van de digitale dienstverlening, onder meer door betere en meer integrale zoekmogelijkheden in de archieven en collecties met behulp van nieuwe technieken als linked open data.
- Collecties relevanter en interessanter maken voor zoveel mogelijk gemeenschappen in het werkgebied.
- Het versterken van het milieubewustzijn door zowel de digitale ('Green-IT') en analoge archieven (klimaatbeheersing in het depot) slimmer en groener te beheren.
- Het versterken van het 'historische geweten'.
- Het faciliteren en participeren in historisch onderzoek naar voor het werkgebied relevante kwesties.

Financiële positie

Het totale bedrag per inwoner voor 2026 stijgt door o.a. de onderstaande ontwikkelingen van € 5,53 naar € 5,78 per inwoner, gebaseerd op het aantal inwoner per 1-1-2025.

- Het afgeronde indexeringspercentage voor loonontwikkelingen en prijsstijgingen (7,4% conform FUGR).
- De extra bijdrage in de begroting verwerkt van € 0,02 in verband met het Digitaliseren op Verzoek.
- Doorvoering van de 3% bezuiniging op de gemeentelijke bijdragen.

In 2026 is sprake van een begrotingsevenwicht. In de komende jaren zal het doel zijn om net als in de afgelopen jaren het begrotingsevenwicht te blijven realiseren. In het meerjarenperspectief zijn de van toepassing zijnde loon- en prijsontwikkelingen voor de verschillende jaren verwerkt.

6. Zaffier

Vestigingsplaats

Alkmaar

De werkzaamheden (openbaar belang)

Zaffier voert sinds 1 januari 2023 voor de 6 gemeenten in de regio Alkmaar de Participatiewet, de Wet Inburgering en de Wet gemeentelijke schuldhelpverlening uit. Daar zijn diverse gemandateerde taken bij gekomen, o.a.; het verstrekken van energietoeslag, de nazorg aan ex-gedetineerden, het verstrekken van leefgeld aan Oekraïners en het afhandelen van de kinderopvangtoeslagaffaire.

Belangrijke risico's

Zaffier beschikt over een relatief laag eigen weerstandsvermogen. De algemene reserve bedraagt €651.000. De ongedekte gekwantificeerde risico's moeten worden opgenomen in het weerstandvermogen van de deelnemende gemeenten.

Belangrijke ontwikkelingen

Zaffier is zich bewust van het aan haar meegegeven financiële 'hek' als allesomvattend financieel kader. De begroting Zaffier 2026 is opgesteld binnen de kaders zoals die zijn geschetst in de Kadernota Zaffier 2026.

Niet alleen de financiële randvoorwaarden zijn belangrijk, maar ook de inhoudelijke koers voor de komende jaren, langs de vier actielijnen van Zaffier: Meer kansen voor inwoners, Zaffier als werkgever, Zaffier als netwerkpartner en Onderweg naar sociale impact.

Financiële positie

Zaffier beschikt op dit moment over een beperkt eigen weerstandsvermogen met een algemene reserve van € 651.000,-. Het is belangrijk dat Zaffier een eigen vermogenspositie op gaat bouwen zodat de financiële risico's vanuit de bedrijfsvoering deels (en uiteindelijk volledig) door Zaffier gedragen kunnen worden. De gekwantificeerde risico's moeten worden opgenomen in het weerstandsvermogen van de deelnemende gemeenten.

7. Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar en omstreken (VVI)

Vestigingsplaats

Alkmaar

De werkzaamheden (openbaar belang)

De VVI verwerkt de door de deelnemende gemeenten aangeleverde afvalstoffen. Hiermee wordt invulling gegeven aan de gemeentelijke taken uit de Wet milieubeheer. De VVI heeft als speerpunten onder andere meer bronscheiding met een verlaging van de hoeveelheid restafval en de optimalisatie van de benutting van de energie die vrijkomt bij het verbranden van restafval. Zij besteedt ook aandacht aan de productie van duurzame energie en de afzet van secundaire grondstoffen.

Belangrijke risico's

De risico's van de gemeenschappelijke regeling houden hoofdzakelijk verband met:

- De continuïteit van de afvalverwerking;
- Het financiële risico van het aandeelhouderschap A in NV HVC;
- Conformiteit met regelgeving op het gebied van staatssteun, mededinging, Wet markt en overheid en aanbesteding.

Financiële positie

De VVI beschikt niet over eigen personeel, gebouwen etc., waardoor de ontwikkelingen aangaande de begroting nihil zijn. Het financiële risico hiervan wordt door de GR als verwaarloosbaar bestempeld.

8. Cocensus

Vestigingsplaats

Heemskerk

De werkzaamheden (openbaar belang)

Cocensus geeft uitvoering aan de heffing en inning van lokale belastingen en de werkzaamheden in het kader van de Wet WOZ. Cocensus verzorgt voor gemeente Bergen de heffing en inning van onroerende-zaakbelastingen, rioolheffing, afvalstoffenheffing, grafrechten, toeristenbelasting, forensenbelasting, precariobelasting, BIZ heffingen, leges (omgevingsvergunningen) en naheffingsaanslagen parkeren. Tevens behandelt Cocensus kwijscheldingsverzoeken en bezwaar/beroepschriften. Daarnaast verzorgt Cocensus de telefonische klantcontacten en wordt door middel van een digitaal loket aan inwoners en bedrijven de mogelijkheid geboden om zelf lokale belastingzaken te regelen. Omdat de GR Cocensus is opgericht als een uitvoeringsorganisatie formuleert Cocensus geen eigen beleid.

Belangrijke risico's

De krapte op de arbeidsmarkt vormt een voortdurend belangrijk risico, het aantrekken en behouden van gekwalificeerd personeel blijft hierdoor een uitdaging. Dit kan leiden tot problemen zoals verhoogde personeelskosten en verminderde capaciteit. Om deze risico's te beperken wordt door Cocensus geïnvesteerd in het opleiden van eigen medewerkers en worden stageplekken aangeboden om talent aan te trekken. Verder wordt onderzocht hoe repeterende processen efficiënter kunnen worden ingericht.

Belangrijke ontwikkelingen

Per 1 januari 2025 is de gemeente Landsmeer toegetreden tot de gemeenschappelijke regeling Cocensus, waardoor het aantal deelnemende gemeenten is toegenomen tot 14. Daarnaast heeft de gemeente Zandvoort aangegeven te willen toetreden tot de GR Cocensus per 2027. In dat geval dient de GR te worden aangepast en wordt de raad in de gelegenheid gesteld hierover een zienswijze af te geven.

In het kader van het procesvoorstel ombuigingen heeft het Algemeen Bestuur (AB) van Cocensus aan de directeur de opdracht verstrekt om een notitie voor te bereiden gericht op mogelijkheden van harmonisatie van belastingen voor zover het de uitvoerende werkzaamheden betreft. Daarnaast heeft het AB de opdracht verstrekt om in hoofdlijnen de financiële voordelen weer te geven van het centraliseren van de basisregistraties WOZ, BAG en BGT.

Financiële positie

Bij de berekening van de bijdragen 2026 aan de GR Cocensus wordt door Cocensus uitgegaan van een indexpercentage van 3,2% in plaats van de in de FUGR opgenomen indexering van 7,4%. Dit resulteert in een toename van de begrote bijdrage van gemeente Bergen aan de GR Cocensus van € 916.000 in 2025 tot € 945.000 in 2026.

De totale bijdrage van de deelnemende gemeenten aan Cocensus neemt ten opzichte van 2025 toe met € 549.000 van € 17.159.000 tot € 17.708.000 in 2026. De totale begroting, inclusief overige baten van € 715.000 uit extra opdrachten en uitbreiding van de dienstverlening voor enkele gemeenten, komt uit op € 18.423.000.

Het gerealiseerde resultaat over 2024 bedraagt circa € 11.000 negatief. Dit negatief resultaat is veroorzaakt door lagere opbrengsten uit enkele aanvullende opdrachten. Het resultaat is ten laste gebracht van de algemene reserve die daarmee ultimo 2024 een saldo kent van € 177.000.

Privaatrechtelijke verbonden partijen

9. Coöperatie Parkeerservice

Vestigingsplaats

Amersfoort

De werkzaamheden (openbaar belang)

ParkeerService is een coöperatieve vereniging U.A. (Uitgesloten Aansprakelijkheid) die voor 13 aangesloten gemeenten diensten uitvoert op het gebied van parkeerbeheer en parkeerhandhaving. Gemeente Bergen is een van de bij CPS aangesloten gemeenten.

Voor de gemeente Bergen voert CPS onder meer taken uit op het gebied van vergunningverlening, beheer van parkeerautomaten, parkeerhandhaving en geldmanagement. De werkzaamheden worden voornamelijk op kantoor in Amersfoort uitgevoerd. Een klein deel van de werkzaamheden worden vanuit het gemeentehuis uitgevoerd waar CPS over een eigen, afsluitbare ruimte beschikt.

Betaald parkeren is voor de gemeente een inkomstenbron. Ook is parkeerregulering van belang voor het (her)verdelen van de openbare parkeerruimte in de gebieden binnen de gebieden met betaald parkeren.

Belangrijke risico's

De belangrijkste risico's bestaan uit het verlaten van Parkeerservice door de deelnemers. Als een deelnemer wegvalt, dan moeten de vaste kosten worden gedragen door de overgebleven deelnemers, waardoor de overheadkosten per lid toenemen. Dat kan ook gelden voor kostprijs per parkeerplaats.

Financiële positie

Voor de periode 2024 – 2026 gaat CPS uit van een sluitende begroting. Volgens de afgesloten uitvoeringsovereenkomst betaalt de gemeente in 2024 € 927.109, 53 voor de afgenomen diensten. Voor 2025 viel dit lager uit (€ 842.834), doordat het onderhoud bij EZS is komen te liggen. In 2026 daalt dit naar verwachting verder tot € 794.635. Er is een traject gestart voor de aanschaf van nieuwe parkeerautomaten. Dit traject wordt eind 2025 afgerond, waarbij er minder parkeerautomaten dan in de huidige situatie worden geplaatst. Door de afname van het aantal automaten en de afname van het noodzakelijke onderhoud per automaat zullen de onderhoudskosten, die nu aan EZS worden betaald, lager uitvallen dan er voorheen aan CPS werd betaald aan onderhoud.

10. Ontwikkelingsbedrijf NHN (ONHN)

Vestigingsplaats

Alkmaar

De werkzaamheden (openbaar belang)

Doel van het ONHN is een versterking van de regionale economie en welvaart en de nationale en internationale positionering van Noord-Holland Noord. In nauwe samenwerking met overheden, marktpartijen, ondernemers, onderwijs-, en kennisinstellingen en non-profitorganisaties wordt vormgegeven aan de (economische) toekomst van de regio Noord-Holland Noord, zodat de regio effectief kan handelen bij samenwerkingsmogelijkheden met andere regio's in Nederland of daarbuiten. Met als resultaat een economisch vitale regio.

Belangrijke ontwikkelingen

De huidige DVO met ONHN heeft een looptijd tot 31-12-2031.

11. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Vestigingsplaats

Den Haag

Bestuurlijk belang

Van de aandelen BNG Bank is 50% in bezit van het rijk en 50% van gemeenten en provincies. We hebben 149.994 aandelen in ons bezit met een nominale waarde van € 2,50 per stuk. Het stemrecht is afhankelijk van het aandelen bezit van de gemeente. De stemverhouding is voor gemeente Bergen 0,27% en voor de BUCH 0,41%.

Openbaar belang

De BNG Bank richt zich exclusief op het publieke domein in Nederland. Klanten zijn onder meer gemeenten, woningcorporaties, zorg- en onderwijsinstellingen en energiebedrijven. Ambitie is dat klanten de bank beschouwen als natuurlijke partner voor het financieren van hun maatschappelijke vraagstukken.

Belangrijke risico's

Gevoeligheid van het renteresultaat voor politieke en economische ontwikkelingen binnen de Europese Unie.

Belangrijke ontwikkelingen

De economische vooruitzichten zijn gematigd, met name gedreven door huishoudens en overheid, de inflatie daalt langzaam. Er wordt een lichte economische groei verwacht in 2026, met name door opkomende markten. De prognose is dat de rentetarieven licht zullen dalen. Onzekerheden over geopolitiek en handelsconflicten drukken de vooruitzichten.

Financiële positie

De nettowinst werd positief beïnvloed door de groei van de leningenportefeuille en hogere liquiditeitsopslagen. De nettowinst steeg daardoor met 11,8% naar € 294 mln. tegen € 254 mln. in 2023. Toekomstige marktwaardeveranderingen en de ontwikkeling van bijzondere waardeverminderingen blijven onzeker. De bank acht het daarom niet verstandig om een prognose te geven over de te verwachten nettowinst.

12. Alliander

Vestigingsplaats

Arnhem

De wettelijke taak van Alliander is te zorgen voor een betrouwbaar energienetwerk in een groot deel van Nederland. Het investeringsniveau is gestegen i.v.m. de uitbreiding en verzwaring van het elektriciteitsnetwerk vanwege netcongestie. Om de uitbreiding en verzwaring van het elektriciteitsnetwerk te versnellen is in Noord-Holland de Taskforce Energie-Infrastructuur opgericht. In de tussentijd wordt gezocht naar slimme oplossingen om het elektriciteitsnet efficiënter te gebruiken.

Paragraaf G: Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering van onze gemeente wordt uitgevoerd door de werkorganisatie BUCH.

Het algemeen bestuur van de werkorganisatie BUCH heeft de begroting van de BUCH vastgesteld. In de begroting van de werkorganisatie BUCH wordt ingegaan op datgene wat de werkorganisatie BUCH in 2026 wil bereiken, wat ze daarvoor gaat doen en hoeveel dat gaat kosten. Vanuit de werkorganisatie vindt de doorbelasting plaats van de financiële bijdrage aan de gemeenten voor de uitvoering.

In de paragraaf verbonden partijen van deze begroting is per verbonden partij, waaronder de werkorganisatie BUCH, ingegaan op het openbaar belang, de belangrijkste ontwikkelingen, de risico's en de financiële positie van de werkorganisatie voor deze begroting.

Rechtmatigheidsverantwoording

Met de rechtmatigheidsverantwoording legt het college en de directie verantwoording af over de naleving van de regels, die relevant zijn voor het financiële reilen en zeilen van de gemeente. Over de naleving van de voorwaarden voor subsidies en Europese aanbestedingen bijvoorbeeld, maar ook over misbruik en oneigenlijk gebruik en lasten, waarvoor geen voorafgaande dekking opgenomen was in de begroting.

De accountant toets de rechtmatigheid en geeft daarover een oordeel af in de controleverklaring. Met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording geeft de accountant geen afzonderlijk oordeel meer over de rechtmatigheid maar is dit onderdeel van zijn oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening waarvan de rechtmatigheidsverantwoording een onderdeel is.

Onderzoeken 213a Gemeentewet

In de verordening 'Onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid' (ex. 213a Gemeentewet) is bepaald dat het college jaarlijks de doelmatigheid en doeltreffendheid van de uitvoering van het beleid onderzoekt. Dit betreft tenminste één onderzoek naar de eigen gemeente en tenminste één gezamenlijk onderzoek met de andere gemeenten die deelnemen in de Werkorganisatie BUCH. Eind 2025 wordt een onderzoeksplan voor 2026 opgesteld en ter goedkeuring aan het college voorgelegd. Hierin wordt een voorstel gedaan voor de uit te voeren 213a onderzoeken voor 2026. De uitkomsten van deze onderzoeken worden in een rapportage ter kennisgeving aan de raad aangeboden.

Paragraaf H: Wet open overheid

Algemeen

De Werkorganisatie BUCH implementeert de Wet open overheid (Woo) voor de vier gemeenten én voor de Werkorganisatie BUCH. De Woo verplicht deze vijf bestuursorganen om steeds meer informatie actief openbaar te maken. De invoering verloopt in drie fasen en moet uiterlijk in 2027 volledig zijn gerealiseerd.

Per 1 november 2024 is actieve openbaarmaking verplicht gesteld voor de eerste vijf informatiecategorieën van de Woo. Vanuit het Rijk is hiervoor een indicatieve planning opgesteld per categorie, vastgelegd in de bijlage Indicatieve verdeling in tranches en planning (onderdeel van artikel 3.3 Woo).

De vanuit het Rijk toegekende middelen, die zijn overgedragen aan de Werkorganisatie BUCH, worden volledig ingezet voor zowel actieve als passieve openbaarmaking, in lijn met het vastgestelde Woo-ambitieniveau, de wettelijke verplichtingen en de beleidsvoornemens.

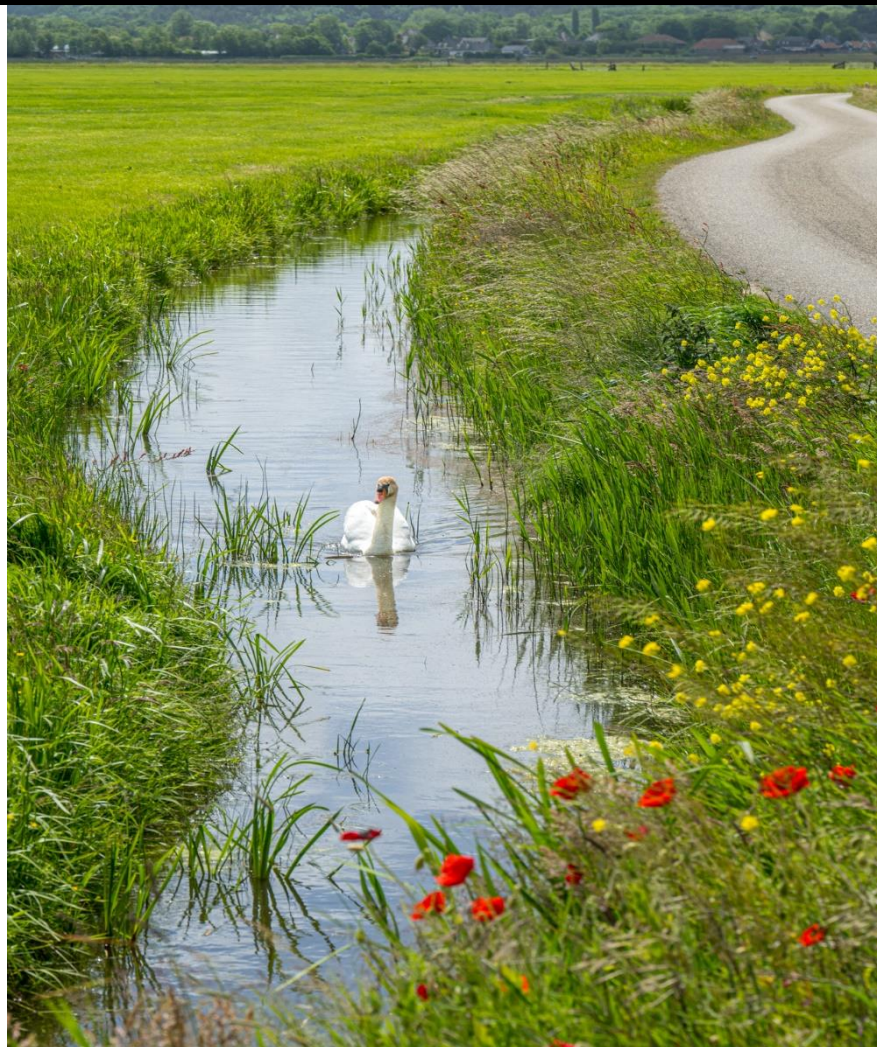
Beleidsvoornemens 2026 voor de uitvoering van de Woo

Voor de vier gemeenten en de Werkorganisatie BUCH zijn voor 2026 de volgende beleidsvoornemens vastgesteld:

- We publiceren actief de verplichte informatiecategorieën via de Woo-index én via onze eigen websites. De publicatie wordt centraal gemonitord. Het betreft de volgende categorieën:
  - Agenda's en besluiten van bestuurscolleges
  - Woo-verzoeken en -besluiten
  - Jaarplannen en jaarverslagen
  - Adviezen
  - Convenanten
- We zijn technisch en organisatorisch voorbereid op de verplichte actieve openbaarmaking van de nieuwe en laatste Woo-categorieën:
  - Onderzoeksrapporten
  - Klachtoordelen
- De categorie Beschikkingen is procesmatig voorbereid. De benodigde technische en organisatorische maatregelen voor actieve openbaarmaking worden in gang gezet.

- We voeren technische en organisatorische verbeteringen door om de tijdige afhandeling van Woo-verzoeken verder te optimaliseren en te waarborgen.
- De kennis over de nieuwe Woo-categorieën is vergroot en medewerkers tonen het gewenste gedrag om informatie bewust en tijdig openbaar te maken.
- We leveren extra inspanningen om, naast de verplichte Woo-categorieën, ook aanvullende informatie actief openbaar te maken.
- Er is inzicht in hoeverre reeds openbaar gemaakte informatie voldoet aan de eisen van de Woo.
- We brengen in kaart wat de omvang is van de meerjarige Rijksmiddelen voor de vier gemeenten en de Werkorganisatie BUCH, en hoe deze middelen effectief kunnen worden ingezet om de Woo-doelstellingen te realiseren.

Bijlagen

Baten en lasten per taakveld

Bedragen x 1.000

Omschrijving	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Meerjaren begroting 2026
Baten			
0.1 Bestuur	17	96	60
0.2 Burgerzaken	709	680	774
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	360	419	446
0.4 Overhead	449	51	800
0.5 Treasury	1.569	1.098	884
0.61 OZB woningen	8.587	9.215	9.602
0.62 OZB niet-woningen	3.499	3.799	3.958
0.63 Parkeerbelasting	6.001	6.229	6.974
0.64 Belastingen overig	288	288	291
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	50.956	52.460	54.058
0.8 Overige baten en lasten	0	0	0
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	10	10	11
1.2 Openbare orde en veiligheid	20	18	18
2.1 Verkeer en vervoer	527	212	332
2.2 Parkeren	2	0	0
2.4 Economische havens en waterwegen	9	134	0
2.5 Openbaar vervoer	20	0	0
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	16	17
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	203	57	57
3.4 Economische promotie	6.137	5.632	6.498

Omschrijving	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Meerjaren begroting 2026
4.1 Openbaar basisonderwijs	18	18	20
4.2 Onderwijshuisvesting	224	189	205
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	151	84	85
5.1 Sportbeleid en activering	164	163	135
5.2 Sportaccommodaties	573	362	382
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	6	29	19
5.4 Musea	207	104	111
5.6 Media	28	28	0
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	858	852	911
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	6.196	6.092	2.036
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	37	0	0
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	0	32	32
6.3 Inkomensregelingen	6.300	6.410	6.577
6.5 Arbeidsparticipatie	234	182	182
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	7	0	0
6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	0	3	7
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	2	0	0
6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)	0	132	132
6.71A Hulp bij het huishouden (WMO)	157	0	0
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	0	0	0
6.822 Jeugdreclassering	0	0	0
7.1 Volksgezondheid	169	137	121
7.2 Riolering	4.193	4.308	4.539
7.3 Afval	5.694	5.891	5.700
7.4 Milieubeheer	935	723	-524
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	421	469	478
8.1 Ruimte en leefomgeving	100	300	220
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	3.939	6.519	1.292
8.3 Wonen en bouwen	1.861	1.449	1.540
Totaal Baten	111.837	114.892	108.980
Lasten			
0.1 Bestuur	-4.195	-3.192	-3.209

Omschrijving	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Meerjaren begroting 2026
0.2 Burgerzaken	-1.329	-1.372	-1.620
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-810	-959	-952
0.4 Overhead	-16.423	-13.362	-14.111
0.5 Treasury	-56	190	417
0.61 OZB woningen	-453	-429	-480
0.62 OZB niet-woningen	-149	-157	-176
0.63 Parkeerbelasting	-115	-125	-332
0.64 Belastingen overig	-91	-92	-110
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	0	0	0
0.8 Overige baten en lasten	-364	-402	-414
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	-43	-45	-13
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-2.962	-3.255	-3.422
1.2 Openbare orde en veiligheid	-2.050	-2.155	-2.242
2.1 Verkeer en vervoer	-6.106	-6.419	-6.715
2.2 Parkeren	-1.329	-1.268	-1.345
2.4 Economische havens en waterwegen	-2.144	-944	-959
2.5 Openbaar vervoer	-103	-117	-114
3.1 Economische ontwikkeling	-272	-331	-273
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-92	-97	-97
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-254	-83	-84
3.4 Economische promotie	-68	-69	-73
4.1 Openbaar basisonderwijs	-161	-152	-152
4.2 Onderwijshuisvesting	-2.361	-2.318	-2.318
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-876	-855	-852
5.1 Sportbeleid en activering	-502	-501	-474
5.2 Sportaccommodaties	-1.412	-1.908	-1.691
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-375	-596	-442
5.4 Musea	-974	-1.132	-1.082
5.5 Cultureel erfgoed	-258	-535	-435
5.6 Media	-943	-1.087	-1.057
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-5.004	-5.277	-5.116
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-7.674	-10.296	-4.351

Omschrijving	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Meerjaren begroting 2026
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-3.326	0	0
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	0	-110	-301
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	0	-3.903	-4.039
6.3 Inkomensregelingen	-8.162	-8.556	-9.002
6.4 WSW en beschut werk	-1.753	-1.787	-1.766
6.5 Arbeidsparticipatie	-1.407	-1.374	-1.562
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-1.058	0	0
6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	0	-1.563	-1.584
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-120	0	0
6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)	0	-3.162	-3.378
6.712 Begeleiding (WMO)	0	-1.309	-1.417
6.713 Dagbesteding (WMO)	0	-698	-717
6.714 Overige maatwerkarrangementen (WMO)	0	-126	-128
6.71A Hulp bij het huishouden (WMO)	-2.967	0	0
6.71B Begeleiding (WMO)	-120	0	0
6.71C Dagbesteding (WMO)	-1.843	0	0
6.72A Jeugdhulp begeleiding	-1.057	0	0
6.72B Jeugdhulp behandeling	-1.187	0	0
6.72C Jeugdhulp dagbesteding	-313	0	0
6.72D Jeugdhulp zonder verblijf overig	-40	0	0
6.73A Pleegzorg	-190	0	0
6.73B Gezinsgericht	-75	0	0
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	-609	0	0
6.74A Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	-2.220	0	0
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-329	0	0
6.74C Gesloten plaatsing	-32	0	0
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	0	-17	-17
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	0	-4.857	-4.806
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	0	-7	-8
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	0	-51	-54
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	0	-691	-717
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	0	-8	-9

Omschrijving	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Meerjaren begroting 2026
6.791 PGB WMO	0	-203	-221
6.792 PGB Jeugd	0	-48	-50
6.811 Beschermd wonen (WMO)	0	-12	-12
6.81A Beschermd wonen (WMO)	-5	0	0
6.821 Jeugdbescherming	0	-250	-260
6.822 Jeugdreclassering	0	-18	-18
6.82A Jeugdbescherming	-262	0	0
6.82B Jeugdreclassering	-37	0	0
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	0	-501	-498
7.1 Volksgezondheid	-1.382	-1.482	-1.530
7.2 Riolering	-3.230	-3.308	-3.316
7.3 Afval	-4.263	-4.265	-4.193
7.4 Milieubeheer	-2.748	-3.120	-3.336
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-395	-433	-429
8.1 Ruimte en leefomgeving	-2.113	-4.082	-1.556
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-3.050	-6.600	-1.354
8.3 Wonen en bouwen	-2.409	-2.990	-2.955
Totaal Lasten	-106.647	-114.874	-103.526
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	5.190	19	5.454
Onttrekkingen			
0.10 Mutaties reserves	10.229	6.780	0
Totaal Onttrekkingen	10.229	6.780	0
Stortingen			
0.10 Mutaties reserves	-11.591	-5.925	-2.097
Totaal Stortingen	-11.591	-5.925	-2.097
Mutaties reserves	-1.361	855	-2.097
Gerealiseerd resultaat	3.828	874	3.358

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen Bedragen x 1.000	Baten 2026	Lasten 2026	Saldo 2026	Baten 2027	Lasten 2027	Saldo 2027	Baten 2028	Lasten 2028	Saldo 2028	Baten 2029	Lasten 2029	Saldo 2029
A. lokale heffingen, besteding niet gebonden												
Baten OZB woningen	9.602		9.602	9.794		9.794	9.990		9.990	10.190		10.190
Baten OZB bedrijven	3.958		3.958	4.038		4.038	4.121		4.121	4.204		4.204
Opbrengsten parkeerbelasting	6.974	301	6.673	7.560	328	7.232	7.927	328	7.599	8.292	328	7.965
Baten precariobelasting	161		161	164		164	168		168	171		171
Forensenbelasting	2.302	0	2.302	2.348	0	2.348	2.395	0	2.395	2.443	0	2.443
Toeristenbelasting	4.196	73	4.123	4.358	76	4.282	4.681	78	4.603	5.003	81	4.922
A. lokale heffingen, besteding niet gebonden	27.193	374	26.820	28.262	403	27.859	29.282	406	28.876	30.304	408	29.895
B. algemene uitkeringen												
Algemene uitkering gemeentefonds	52.545	0	52.545	53.217	0	53.217	53.094	0	53.094	54.560	0	54.560
B. algemene uitkeringen	52.545	0	52.545	53.217	0	53.217	53.094	0	53.094	54.560	0	54.560
C. dividend												
Beleggingen	590		590	590		590	590		590	590		590
C. dividend	590		590	590		590	590		590	590		590
E. Overige algemene dekkingsmiddelen												
Uitg. woningen uitvoering Wet WOZ		480	-480		496	-496		511	-511		525	-525
Uitgaven belasting. eigend en gebr. Bedrijven OZB		176	-176		183	-183		189	-189		195	-195
Uitgaven heffing en invordering pb		32	-32		33	-33		35	-35		36	-36
Algemene baten en lasten		404	-404		1.239	-1.239		2.096	-2.096		2.985	-2.985
E. Overige algemene dekkingsmiddelen		1.092	-1.092		1.951	-1.951		2.831	-2.831		3.741	-3.741
Geheel - Totaal	80.328	1.465	78.863	82.070	2.355	79.715	82.966	3.238	79.729	85.454	4.150	81.304

Overzicht incidentele baten en lasten

PO	Incidentele lasten en lasten groter dan € 50.000	Begroot lasten 2026	Begroot baten 2026	Begroot lasten 2027	Begroot baten 2027	Begroot lasten 2028	Begroot baten 2028	Begroot lasten 2029	Begroot baten 2029	Eind datum
	Afgerond op € 1.000									
	Exploitatie									
1b	Tijdelijke huisvesting en projectleiding de Kiem	250.000		178.000						2027
1b	Kosten/SPUK valpreventie	69.000	69.000							2026
2a	Kunst in uitvoering	81.000								2026
2a	Herinrichting openbare ruimte Slotkwartier Egmond ad Hoef	245.000		40.000						2027
2b	Voortzetten centrummanagers	60.000								2026
2c	Studie doorfietsroute en studie fietstransferium	60.000								2026
2c	Plustaak verkeersbeleid 1,5fte s10	173.000								2026
3a	Inrichting openbaar gebied Bergen centrum	125.000								2026
3a	Voetbalfusie	100.000								2026
3a	Medefinanciering regiodealprojecten			60.000						2027
3a	Verplaatsen supermarkt Egmond Binnen	161.000	149.000							2026
3a	Hotel Nassau exploitatiebijdrage initiatiefnemer		60.000							2026
3a	Actualisatie grex, NAG	1.292.000	1.292.000	1.205.000	1.205.000					2027
3c	Tijdelijke herinrichting openbare ruimte Bergen aan Zee	50.000								2026
4b	Extra bestuursadviseur okt 2025 tm dec 2027	144.000		149.000						2027
	Totaal incidenteel exploitatie	2.810.000	1.570.000	1.632.000	1.205.000	0	0	0	0	
	Incidentele baten en lasten Reserves									
	Totaal mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Totaal incidentele baten en lasten	2.810.000	1.570.000	1.632.000	1.205.000	0	0	0	0	
	Totaal saldo lasten min baten		1.240.000		427.000		0		0	

Reserves en voorzieningen

Reserves

PO	Naam reserve	Saldo 31-12-25	Onttre kking 2026	inflatie toev. 2026	Storting 2026	Saldo 31-12-26	Onttre kking 2027	inflatie toev. 2027	Storting 2027	Saldo 31-12-27	Onttre kking 2028	inflatie toev. 2028	Storting 2028	Saldo 31-12-28	Onttre kking 2029	inflatie toev. 2029	Storting 2029	Saldo 31-12-29
	<u>Algemene reserve</u>																	
4	Algemene reserve	62.820.665	0	1.000.000	1.096.500	64.917.165	0	1.000.000	1.096.500	67.013.665	0	1.000.000	1.096.500	69.110.165	0	1.000.000	1.096.500	71.206.665
	<u>Weerstandsvermogen</u>																	
	Bestemmingsreserves:																	
3b	Reserve energietransitie, raad 9 juli 2019	666.856	0		0	666.856	0		0	666.856	0		0	666.856	0		0	666.856
3a	Grote projecten (raad 25 mei 2023 bij de NAG)	1.253.650	0		0	1.253.650	0		0	1.253.650	0		0	1.253.650	0		0	1.253.650
	Totaal bestemmingsreserves	1.920.506	0	0	0	1.920.506	0	0	0	1.920.506	0	0	0	1.920.506	0	0	0	1.920.506
	Totaal reserves	64.741.171	0	1.000.000	1.096.500	66.837.671	0	1.000.000	1.096.500	68.934.171	0	1.000.000	1.096.500	71.030.671	0	1.000.000	1.096.500	73.127.171

Voorzieningen

VOORZIENINGEN :	Saldo per 31-12-25	Onttrekking 2026	Storting 2026	Saldo per 31-12-26	Onttrekking 2027	Storting 2027	Saldo per 31-12-27	Onttrekking 2028	Storting 2028	Saldo per 31-12-28	Onttrekking 2029	Storting 2029	Saldo per 31-12-29
Egalisatievoorziening:													
Onderhoud gemeentelijke gebouwen en woningen	3.038.924	770.000	541.217	2.810.141	910.000	554.717	2.454.858	813.000	554.717	2.196.575	441.000	554.717	2.310.292
Voorziening Baggerkosten	712.523	675.241	290.000	327.282	364.362	290.000	252.920	491.570	290.000	51.350	206.380	290.000	134.970
Voorziening Onderhoud wegen	1.512.131	1.466.325	1.429.000	1.474.806	1.466.325	1.429.000	1.437.481	1.466.325	1.429.000	1.400.156	1.466.325	1.429.000	1.362.831
Totaal egalisatievoorzieningen	5.263.578	2.911.566	2.260.217	4.612.229	2.740.687	2.273.717	4.145.259	2.770.895	2.273.717	3.648.081	2.113.705	2.273.717	3.808.093
Risicovoorziening:													
Wethouderspensioenen	4.218.327	165.548	168.119	4.220.898	165.548	168.119	4.223.469	165.548	168.119	4.226.040	165.548	168.119	4.228.611
Wachtgelden wethouders	447.363	0	0	447.363	0	0	447.363	0	0	447.363	0	0	447.363
Vaststellingsovereenkomst Harmonielocatie	1.500.000	0	0	1.500.000	0	0	1.500.000	0	0	1.500.000	0	0	1.500.000
Naheffing btw huisvestingskosten	789.299	0	0	789.299	0	0	789.299	0	0	789.299	0	0	789.299
Totaal risicovoorzieningen	6.954.989	165.548	168.119	6.957.560	165.548	168.119	6.960.131	165.548	168.119	6.962.702	165.548	168.119	6.965.273
Voorziening uit bijdragen derden:													
Egalisatievoorziening riolering	745.527	0	72	745.599	0	44.512	790.111	0	70.581	860.692	0	69.430	930.122
Egalisatievoorziening afvalstoffenheffing	1.763.242	189.000	0	1.574.242	161.000	0	1.413.242	181.000	0	1.232.242	191.000	0	1.041.242
Spaarvoorziening riolering	0	0	47.000	47.000	220.000	220.000	47.000	270.000	270.000	47.000	323.000	323.000	47.000
Totaal voorzieningen uit bijdragen derden	2.508.769	189.000	47.072	2.366.841	381.000	264.512	2.250.353	451.000	340.581	2.139.934	514.000	392.430	2.018.364
Totaal voorzieningen	14.727.336	3.266.114	2.475.408	13.936.630	3.287.235	2.706.348	13.355.743	3.387.443	2.782.417	12.750.717	2.793.253	2.834.266	12.791.730